

Estudiantina

Estudiantina, ca un imn lung între două vacanțe...

Sau mai bine ca o cronică cu parfumul tare al cotidianului, cu ritmul în care trece singele unei vârste frumoase — studenția... O cronică dintr-un timp al domniei adevărului și luminii.

Despre sensurile aceluși „Studio” care se descifrează tot într-un simbol de elevație: poezia cunoașterii, poezia entuziasmului...

Din îndemnul cu care cronicarii cărora li s-au uitat poate numele au oprit la o filă roată cea mare și au adus „vremea sub om”. Oameni înscrși sub un semn deplin al viitorului, un miez de generație de la care aceea care așteaptă totul printr-o investiție a speranțelor este Țara, studenții, prin însăși calitatea ființei lor, consemnarea unor zile, a unor fapte într-o cronică.

Neobișnuită, pentru că nu poate închide niciodată între două extreme o perioadă a cărei singură definiție este trecerea continuă, schimbarea printr-o geneză repetată în așteptarea împlinirii.

Pentru că-și propune să nu existe niciodată „la mijloc de Rău și Bine”, ci să transpună pe pînza nevăzută a cuvîntului culoarea pură a adevărului.

Incepînd cu ziua întâia a unui an studențesc pe care consensul cel mare al timpului îl desenează pentru noi toți într-un plan ce fără exagerare se numește — România, existență mondială. Și cu atît mai mult cronică ar vrea să scrie ce sînt, ce trebuie să fie pentru această min drie, studenții.

Deci, au fost fila întâia a cronicii anului 1969, Estudiantina, imn lung între două vacanțe...

Dan FRUNTELĂ

SPIRITUL

DATORIEI

de conf. dr. Marin VOICULESCU

Dacă istoria este azi, mai mult ca oricînd, o creație conștientă a maselor — și este o asemenea creație — așa cum precizează clasicii filozofiei marxiste și cum viața o dovedește, timpul invederează faptul că în toate epocile generațiile și-au adus, într-un fel sau altul, contribuția la crearea valorilor materiale și spirituale ale popoarelor.

Evident, intensitatea angajării în împlinirea idealurilor depinde de „matricea” orînduirii respective. Istoria certifică cunoscutul proverb — omul seamănă mai mult cu epoca sa decît cu tatăl său. Unul va fi gradul de adeziune a cetățenilor la exigențele economice, sociale, politice, juridice, morale într-o „orînduire crudă și nedreaptă”, cum ar zice Eminescu, și altul va fi și este liantul dintre interesele individuale și cele sociale, obștești, în societatea socialistă.

Aici, procesul de îmbinare armonioasă a acestor două tipuri de interese, ca și procesul continuu de interiorizare a exigențelor sociale își găsesc explicația în transformările esențialmente noi pe care le aduce socialismul. Lichidarea claselor exploatare, desființarea proprietății private, progresele dobîndite în organizarea socială, în crearea unității întregului popor în jurul partidului, apropierea continuă a muncii fizice de cea intelectuală, succesele obținute în procesul de urbanizare, creșterea conștiinței politice a maselor ca urmare a înniririi educative a partidului comunistilor, a organizațiilor politice și obștești etc. con-

(Continuare în pagina a 11-a)

Pentru ca tot studentul să facă sport !

Despre activitatea sportivă de masă, despre rolul exercițiului fizic în păstrarea echilibrului dintre efortul intelectual și cel fizic se discută și se argumentează științific. Dar, contrar argumentărilor, în ultimii ani tot mai puțini studenți și în special studenți își petrec o parte din timpul lor liber pe terenurile de sport. Vina pentru această indiferență față de mișcare, față de efortul fizic, în mare măsură o purtăm totuși noi, cei care ne ocupăm de organizarea și conducerea activității sportive în rîndul studenților: asociațiile și catedrele de educație fizică.

Dacă alte genuri de activități ale studenților — cultural-distractive, spre exemplu — găsesc mereu noi soluții de popularizare și atragere, făcîndu-se și eforturi materiale pentru îmbunătățirea formelor de organizare, activitatea sportivă a rămas de mulți ani cu aceleași forme și mijloace. Să ne întrebăm, spre exemplu, cum s-a putut ca pe lingă acel minunat „orășel” al studenților din Grozăvești să nu se construiască nimic pentru exercițiul fizic despre care ne place atît de mult să vorbim și să-l demonstrăm necesitatea? Din păcate, din 8 luni ale unui an universitar numai în trei se poate desfășura activitatea de educație fizică în aer liber și atunci de multe ori în funcție de capriciile vremii. Este curios, de asemenea, să aflăm că și în această situație, cînd avem o acută lipsă de săli și baze sportive, sala „Carpați”, una din cele 2 săli de jocuri ale Universității București, care ani în șir a cunoscut tumultul manifestărilor sportive studențești, s-a transformat în sală de ședințe !! Să mai vorbim, apoi, că, cercetînd dotarea materială a bazelor existente — deși instrucțiunile comune ale Ministerului Învățămîntului, C.N.E.F.S. și U.A.S.R. reglementează problema activității sportive în rîndul studenților, asigurînd prin precizările făcute o dotare corespunzătoare — ajungem la concluzia că multe magazine ale catedrelor de educație fizică nu au posibilitatea să pună la dispoziție materialele solicitate?

La această stare de lucruri se mai adaugă și faptul că unele asociații din facultăți, care răspund nemijlocit de organizarea activității sportive de masă în rîndul studenților, n-au reușit să-i acorde acesteia importanța cuvenită, situînd-o la periferia preocupărilor lor. Sînt formele de organizare învechite sau mijloacele depășite, necorespunzătoare? Cine ar putea cunoaște mai bine preferințele și solicitările studenților decît organizația în care ei își desfășoară activitatea?

În aceeași măsură se pune însă și întrebarea dacă

Alexandru BIZIM
lector la Universitatea București

(Continuare în pagina a 16-a)

Începînd din aceste zile și pînă în prima decadă a lunii noiembrie, de la nivelul anilor de studiu pînă la centrele universitare vor avea loc

ALEGERI

în toate asociațiile studentești

● PRIMELE ALEGERI DE ASOCIAȚIE PE BAZĂ DE CANDIDATURI DEPUSE DE ORGANIZAȚIILE SUBORDONATE.

● MATERIALELE ȘI DEZBATERILE — ADEVĂRATE CONFRUNTĂRI CU SARCINILE, CERINȚELE ȘI PROBLEMELE REALE ALE STUDENȚILOR !

● PREGĂTIREA ȘI DESFĂȘURAREA ALEGERILOR — PRILEJURI PROPICE PENTRU CONTACTUL NEMIJLOCIT AL CADRELOR DE ASOCIAȚIE CU REALITĂȚILE ȘI IMPERATIVELE VIETII STUDENȚEȘTI !

● PROGRAME DE ACTIVITĂȚI CUPRINZĂTOARE, PRECISE, MOBILIZĂTOARE !

● INSTRUIREA TEMEINICĂ A NOILOR ALEȘI — PREMISĂ SIGURĂ A UNEI MUNCII SUSȚINUTE, LABORIOASE, A UNOR REZULTATE MERITORII ÎN ACTIVITATEA ASOCIAȚIILOR !

Apropiatele adunări și conferințe pentru dări de seamă și alegeri în asociațiile studentești se înscriu în efervescentul climat social-politic instituit de hotărîrile Congresului al X-lea al P.C.R., în care debutează pe plan național noul an de învățămînt universitar. O notă în plus a acestor adunări și conferințe o constituie faptul că ele se înscriu impunător ca primele manifestări studentești de acest fel desfășurate în cadrul organizațiilor noi, perfecționate, al asociațiilor noastre și în conformitate cu prevederile Statutului Uniunii Asociațiilor Studentești din România adoptat în forma sa definitivă de recenta plenară a Consiliului U.A.S.R.

Privite în acest spirit al procesului evolutiv în care este antrenată întreaga țară și căruia i se integrează organic însăși dezvoltarea școlii noastre superioare, adunările și conferințele pentru dări de seamă și alegeri constituie unul dintre cele mai puternice impulsuri ale activității studentești sub diversele sale aspecte; menirea lor principală este aceea de a dezbate multilateral, în contextul sarcinilor sporite ce revin asociațiilor noastre în etapa actuală, munca desfășurată pînă acum, precum și măsurile imediate și de perspectivă ce trebuie stabilite în vederea îndeplinirii integrale a sarcinilor ce ne revin din Directivele C.C. al P.C.R., din Legea învățămîntului și din Hotărîrile Congresului al X-lea al partidului.

Așa cum s-a subliniat și în plenara Consiliului U.A.S.R. care a precedat deschiderea noului an universitar, adunările și conferințele pentru dări de seamă și alegeri trebuie să constituie un prilej de temeinică și exigentă analiză a activității tuturor asociațiilor, un cadru de dezbateri amplă și profundă a problemelor fundamentale ale vieții și preocupărilor studentilor, de stabilire a direcțiilor și obiectivelor necesare sporirii eficienței întregii munci a organizațiilor noastre.

Pentru ca aceste adunări și conferințe să-și atingă într-adevăr scopurile propuse este necesar să se acorde o deosebită atenție pregătirii lor minuțioase, redactării atente și exigente a materialelor ce urmează a fi prezentate în fața studenților, orientării lor către problemele fundamentale pe care le ridică activitatea. Premisa de la care trebuie pornit este abordarea în mod realist, cu simț de răspundere a situației concrete existente în fiecare asociație sau uniune de asociații, evitarea caracterului expozitiv al materialelor, strădania de a concentra în focarul discuțiilor aspectele concrete, stringente și mobilizatoare pentru întreaga masă a studenților, de a evidenția cu curaj, fără rețineri, toate neajunsurile, oriunde s-ar manifesta ele. Fiecare membru de asociație — un participant activ la dezbateri, un pion efectiv în îmbunătățirea muncii de organizație, în intensificarea întregii activități studentești — iată unul dintre dezideratele majore ale alegerilor din acest an !

Experiența ne-a demonstrat în așteptarea realizării unui astfel de deziderat nu este posibilă fără fundamentarea și exprimarea clară, precisă de către documentele de bază supuse dezbaterii — darea de seamă sau informarea și programul de activități — a aspectelor esențiale pe care le implică munca de formare multilaterală a studenților pentru viață. De aceea, după cum e și firesc, problema pregătirii profesionale trebuie să-și găsească în mod necesar locul corespunzător în cadrul analizelor, ca o problemă de înaltă responsabilitate socială, atât a colectivului studentești, cât și a fiecărui student în parte. Cu atât mai mult se impune abordarea fermă a acestei probleme în adunările organizate la ani și la facultăți — cadru favorabil pentru confruntări

vii, pentru evaluarea în spirit critic și autocritic a rezultatelor obținute în pregătire — cu cit în rîndurile onora dintre studenții noștri mai persistă mentalități înapoiate în îndeplinirea obligațiilor universitare. Atît dările de seamă cit și dezbaterile trebuie să ducă în ultimă instanță la definirea foarte clară a imperativului temeinică pregătire profesionale, la creșterea conștiinței cetățenești a tuturor studenților, pentru integrarea lor matură și deplină în toate formele procesului instructiv-educativ. Numai crearea unui astfel de climat general de revitalizare a tuturor energiilor studentești, atîtundea hotărîtă, intranzigentă față de delăsările semnalate pînă acum în unele institute și facultăți, creșterea exigenței colective și individuale față de principala îndatorire a fiecărui membru de asociație pot duce cu adevărat la eliminarea și evitarea unor situații defavorabile, ca acelea înregistrate la finele ultimei sesiuni de examene.

În același spirit, de maximă exigență, se impun a fi abordate problemele activității politico-ideologice a asociațiilor pentru educarea comunistă a studenților, în vederea formării lor ca intelectuali militanți pentru cauza partidului, capabili să se situeze pe poziții înaintate, științific argumentate în confruntarea de idei pe planul filozofiei, ideologiei, științei, artei și culturii. În cazul dezbaterilor, pe baza concluziilor desprinse și în funcție de specificul institutului și facultății, trebuie să se stabilească măsurile cele mai adecvate și mai eficiente în vederea îmbunătățirii muncii politico-ideologice, pentru creșterea eficienței activității de educare comunistă a studenților, pentru integrarea lor deplină în efortul creator al întregului nostru popor.

Cu acest prilej, o atenție specială trebuie acordată formelor și metodelor de muncă folosite de organele de conducere studentești. În acest sens se va accentua cerința întăririi vieții organizației, a urmării concrete a modului în care fiecare student își îndeplinește obligațiile universitare și de organizație. O atenție sporită trebuie acordată activității educative în cămine, muncii organizatorice studentești pentru statornicirea unui climat civilizat de conviețuire, pentru respectarea riguroasă a normelor vieții universitare.

Cuprînzînd în sfera atenției lor și celelalte aspecte ale vieții și preocupărilor studentești (munca în domeniile cultural-artistic, social-gospodăresc, sportiv-turistice, activitatea reprezentanților în consilii și senatele universitare etc.), adunările și conferințele vor putea constitui, prin măsurile și hotărîrile adoptate, un moment de radicală cotitură în activitatea asociațiilor noastre, de substanțializare a întregii munci de organizație. O contribuție serioasă în dobîndirea acestui salt calitativ dorit și necesar o vor aduce și noile prevederi din statut în vederea alegerilor în organele de conducere ale asociațiilor pe bază de candidaturi nominale depuse în mod ierarhic de organizații, ceea ce creează posibilități reale pentru afirmarea, în spirit democratic, a celor mai largi opțiuni studentești, pentru promovarea în funcțiile de conducere a celor care întrucoapează în cel mai înalt grad adevărul alegătorilor, a masei de studenți.

Dacă dările de seamă, dezbaterile și alegerile propriu-zise vor intruni toate atribuțiile majore ale exigenței și deplinei responsabilități — și nu ne îndoiim nici o clipă că le vor intruni — vom putea afirma că am realizat începutul unei profunde și salutare schimbări de optici în munca de continuă îmbunătățire a activității obștești desfășurată de organizația studentească în procesul de formare a unor specialiști de anvergură și a unor oameni demni, capabili și devotați, pe măsura cerințelor înalte conferite de idealurile societății noastre socialiste.

SEMNALAREA

CRITICĂ

A REDACȚIEI

SE CONFIRMĂ

Ca ecou la semnalarea critică intitulată „Scrisoare din excursie” și semnată de Mariana Trușcă, primim din partea Biroului de turism pentru tineret următorul răspuns:

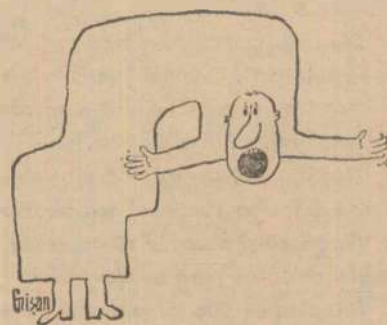
„Se poate spune că în colectivul nostru de muncă articolul „Scrisoare din excursie” apărut în revista „Viața studentească” din 20 august a.c. sub semnătura studentei Mariana Trușcă, nu numai că a fost citit cu atenție, dar și studiat, generînd totodată o analiză a modului în care s-au desfășurat excursiile în circuit. Această analiză era oricum planificată să se desfășoare la sfîrșitul acțiunilor, însă ea a fost devansată datorită articolului amintit.

Din analiză a reieșit că unele aspecte sesizate în articol sînt reale: lipsa unui ghid competent, care să cunoască bine traseul, programul, locurile de cazare și masă, să poată da explicații excursioniștilor; faptul că la Cîmpulung dejunul a fost servit pe contul participanților; condițiile stabe de cazare la Cîmpulung, precum și calitatea slabă a mesei servită la Cluj. Nu am vrea să motivăm existența acestor lipuri intrucit nu ar îmbunătăți cu nimic situația ce a existat în excursia respectivă, însă am dori să vă aducem la cunoștință unele probleme care au apărut în timpul desfășurării acestei excursii și a altora.”

După ce răspunsul B.T.T.-ului ne face cunoscute dificultățile respective și cauzele lor, ține să precizeze (precizare cu care de altfel noi sintem de acord):

„Caracteristica generală a excursiilor și taberelor organizate de B.T.T. în anul 1969 pentru studenți, elevi și tineri salariați este aceea că marea lor majoritate s-au desfășurat într-un cadru plăcut, au oferit condiții bune de cazare, masă și transport, au beneficiat de programe complexe, judicioase întocmite, au fost conduse de ghizi competenți, ceea ce a atras aprecieri favorabile din partea participanților.”

În încheiere sintem asigurați: „Scriînd cele de mai sus, vă rugăm să înțelegeți că noi am extras esențialul din articol, că unele măsuri au fost luate imediat, iar altele le vom pune în aplicare la acțiunile viitoare și că mulțumim „Vieții studentești”, care și acum, ca și în alte ocazii, ne-a ajutat în munca noastră.”

— 'Tovarăși, îmi iau angajamentul să mă-ndrept...'

FARMACIE DE VISEZI

— Foileton —

la destinație, după peripeții unice, căpătasesem tot ce-mi trebuia. Mă întorsesem apoi acasă și începusem tratamentul. După zece zile, nici o ameliorare. Ba parcă mai rău îmi mergea. Alt consult, aceleași prescripții, aceeași farmacie, alte medicamente... Nici un efect îmbucurător. Dimpotrivă...

Credeam că am cancer. Am căpătat, după trei luni de tratament, certitudinea că am cancer. Nici un efect... Medicamentele care la o farmacie din oraș ar fi costat sute de lei... Simțeam, în vis, că slăbesc trei kilograme pe săptămînă, că mă doare undeva, în plămîni, că nu mai pot respira, că mă sufoc. Ochii îmi ieșeau din orbite. În mîini stringeam cu disperare cite un flacon de Metronidazol. (Boala evoluînd, stîrnise în organismul

meu slăbit fel de fel de complicații). Toamna bătea din nou la ușă. Eram la începutul lui octombrie 1969. Ochii căutau un punct de sprijin, deși privirea mi-era fixă. S-au împlîntat, în cele din urmă, pe flacoanele pe care le stringeam crispat, cu disperare, pe care le luasem de citeva zile de la farmacie, ca să-mi aline ultimele suferințe. Literale și cifrele de pe etichetă participau la un dans straniu. Cu un ultim efort de voință le-am încremențit și am citit: „Valabil pînă la 1.09.1968”. Ultima mea cugetare a fost un calcul matematic. V-am spus că trăiam un coșmar. Eu, care sint scriitor și care m-am temut întotdeauna de austeritatea spiritului matematic, în loc să spun „Finita la comedia” sau altă vorbă de spirit, am calculat cu o repeziune uimitoare: „Deci nu mai sint valabile de unsprezece luni” și mi-am pierdut cunoștința. În realitate, m-am trezit din vis. Eram ud leocă. Din pricina coșmarului transpirasem intens. Era duminică dimineață și mă simțeam mult mai bine decît simbată. Pînă luni, aproape mă vindecasem. Medicamentele le-am luat totuși. Unele puteau fi întrebunțate cu o altă ocazie, iar cele expirate le-ar fi putut dăuna altor colegi de-ai mei, care ar fi avut nevoie de ele. Mi-am notat cu grijă în jurnalul meu intim: „Farmacia spitalului studentesc de visezi, înseamnă că nu te poți însănătoși cu medicamentele de acolo”.

Mihai Neagu BASARAB

Era într-adevăr o iarnă rece și uscată, dar presărată cu zile calde și senine. La un moment dat, cum se întîmplă în asemenea împrejurări, am dobîndit și o gripă năprasnică, cu febră mare și bronșită. Mi s-a prescris polidîn, tetracilină, vitamina C și alte medicamente, care urmau să-mi redea capacitatea de a mă bucura de viață, tutun, cafea, lectură și alte binefaceri ale civilizației. M-am tîrît sub povara celor aproape 40°C ale corpului meu spre farmacia spitalului studentesc. În cele din urmă am ajuns. Ochii îmi scîlpeau din cauza bolii, dar și de fericire. Era ora 19 și 32 de minute. Chișeul era deschis. M-am prăbușit victorios asupra lui, strîngînd între degetele palide rețeta fericirii mele viitoare.

— E trecut de șapte jumătate, mă anunță o voce sinistă, năruind aspirațiile mele cinstite, justificate, prescrise de medic.

— Și ce-aș putea face? întrebai eu, cu o voce cadaverică.

— Reveniți luni, după ora 10. Și geamul ghișeului se prăbuși necrușător, ca pupa lui Caron în valurile inspumate ale Styxului.

M-am îndreptat spre casa și patul meu, minat de instinctul care-i conduce pe elefanți spre cimitirul strămoșesc.

Peste noapte, am avut un vis ciudat. Se făcea că mă îmbolnăvisem și aveam de ridicat niște medicamente de la farmacia spitalului studentesc. Ajuns

ISTORIA LA ZI

Un scriitor — Pop Simion — a ales, în urmă cu câțiva ani, arbitrar și nu prea, paralela 45° ca semn și metodă pentru o carte de reportaje spre slava unui pământ binecuvântat: România.

A închipuit o secțiune pe abstracția geografică ce, întâmplător și nu prea, întilnea între est și vest urma trudei fabuloase a istoriei vechi, dar mai ales a celei contemporane, așezată simbolic în zodia rațiunii, a demnității naționale.

Ne-am amintit de această scriere întrucât am vrea să cuprindem în câteva zeci de pagini, una pe săptămână în tot cursul anului, ideile și sentimentul cel mai pur al unei secțiuni asemănătoare, criteriul, semnul fiind de astă-dată secvența, timpul, un timp anume: cele șapte zile adunate între un număr și altul al revistei.

Am spus „adunate” și credem că este cuvântul potrivit. Puține țări în lume, astăzi, au, ca noi, credința fericită că vremea vine cu folos de undeva, din viitor, că acest timp adunat cu stăruință și mândrie e argumentul pentru demnitățile națiunii.

Un timp care trece doar semnificativ oboseală și stingere. Secunda, ziua, anul întâmpinat febril, dovedesc vigoare și optimism întemeiat pe real.

Pagina s-ar putea numi **România într-o săptămână**. Ar fi, totuși, o încercare peste puterile noastre. Am fi mai aproape de intenție dacă am numi rubrica altfel, socotind egal evenimentul republican alături de pulsul exemplar al secunde. Ar fi o săptămână în întâmpinarea istoriei, o sugestie pentru calendarul unui prezent ce devine istoric.

Care ar fi evenimentele de prestigiosă politică internă — și, implicit sau declarat, internaționale —, economică și spirituală ale săptămănilor ce tocmai au trecut? Ce consemnează presa centrală?

Reflex direct al înțelepciunii diplomatice, al dorinței de bine și bună înțelegere între popoare, țara ne-a fost onorată cu prezența înaltă a președintelui federal al Republicii Austria, Franz Jonas, și a președintelui Republicii Finlanda, dr. Urho Kekkonen. Între aceste două semne ale stimei de care se bucură România și felul său de a concepe relațiile dintre state a avut loc întâlnirea dintre secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și președintele Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, tovarășul Iosip Broz Tito, cu prilejul unei premiere pe șantierul marelui gigant de la Porțile de Fier, realitate și simbol pentru ceea ce înțelegem noi în fapt prin ideea de colaborare internațională și respect reciproc.

O vie activitate diplomatică, un model de inteligență vie.

Acestul ritm politic emblematic, țara i-a răspuns prin sărbătorii ale spiritului, prin dovezi de forță industrială, printr-un cotidian uman plin de decizii:

Un oraș și-a celebrat cu fast șapte secole de existență documentară — Timișoara.

Un centru universitar modern a pregătit cu febrilitate prima zi din anul 51 al învățămîntului în limba română, vîrsta întâi a maturității tradiționale — Clujul, iar un alt oraș, Sibiu, și-a sărbătorit prima zi din noua sa demnitate de centru universitar.

În București au fost date spre folosință primele amfiteatre și laboratoare din noul local al Institutului politehnic.

La Brazi a intrat în funcțiune ultima instalație din cadrul noului complex, imperiu cu înțeles profetic pentru ambiția tehnică a unui pământ „eminamente agricol”.

Un oraș, uitat odinioară de lume, Buzău, a prins gustul industriei și anunță grăbit mereu alți metri de beton în fundația unor noi întreprinderi.

Devine aproape obișnuință ca

participanții români la marile concursuri de artă să uimească și, evident, acest fapt să se traducă în premii. Ziarele au consemnat cu relativă discreție succesul unei violoniste-eleve, căreia i s-a descoperit fiorul genial într-o întrecere în Elveția sau triumful pianistului Radu Lupu la Leeds. Această discreție nu e altceva decît calmul în fața regulii. Calitatea intelectuală naște calitate pe fondul unei renașteri naționale fără cusur.

Un fapt e nou, pilduitor și învins a doua zi de altul, împrumutându-și înțeleșurile, împlinind destinația unui timp ce forțează porțile istoriei.

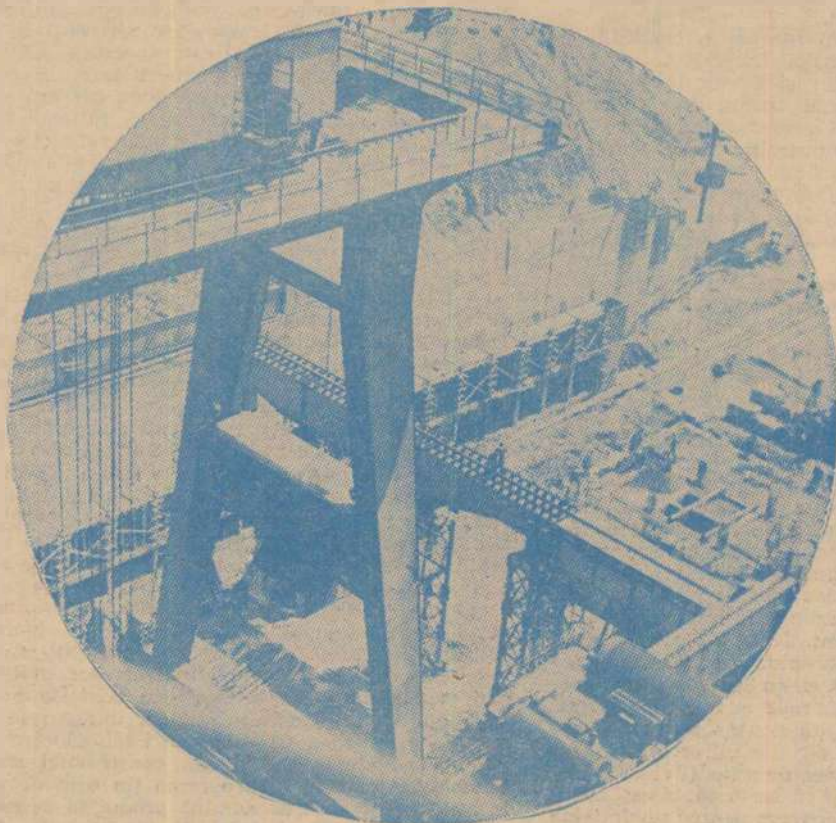
Și lată acum evenimentul, așezat în timp ca un loc geometric, care modifică obișnuințele de-o vară ale țării pentru un an și-o viață: 1 octombrie.

Într-o frumoasă dimineață de pri-

Precizarea este necesară, deoarece în formula „cel mai important eveniment al săptămînii care a trecut” subînțelegem personalitatea fiecărui reporter invitat să semneze în cadrul rubricii, presupunem gustul personal pentru un anume fapt și sensurile lui, optica particulară atît în selecție cit și în tratare, subînțelegem, în primul rînd, viziunea studentului român asupra realității socialiste.

Viziunea dreaptă, în sensul permanenței și în al doilea rînd simburile senzațional al clipei. Nu o pagină de extraordinar, ci una de continuitate a reușitelor umane în formă românească. Nu jocul agreabil al întâmplării, ci așezarea sănătoasă a rațiunii în construcții cu respect pentru toate vîrstele existenței.

Nu ne știm să credem că orice cuvînt rostit și scris despre individ

măvară... la 1 octombrie s-a deschis, în prezența tradițională a conducătorilor de partid și de stat, anul universitar 1969-1970, temă de meditație pentru o întreagă **România studențească**.

„Nici-un cetățean, cu atît mai mult un tânăr student, un profesor, nu poate să nu se preocupe, să nu-și spună părerea și să nu participe la găsirea căilor pentru progresul rapid al patriei noastre.

Tocmai în aceasta constă dezvoltarea democrației socialiste, în atragerea și participarea activă a tuturor cetățenilor țării la progresul multilateral al societății, la rezolvarea tuturor problemelor politice interne și externe a statului nostru”.

Sînt cîteva fraze din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu rostită la deschiderea anului universitar, idei exemplare pentru cartea de suflet a studenției noastre, pentru precizarea idealurilor unei tineri profund implicate în tot ce devine istorie în această țară.

Dacă reportajele noastre puse în cînstărea clipei ce devine istorică ar acoperi numai temele amintite poate că n-ar trece peste tonul obișnuit al scrisului de gazetă.

Dar, sperăm că, cercetînd în prim plan faptele de interes larg, să descoperim sămînța ideală și evenimentul obișnuit în cele opt ore de muncă pe marele șantier, în ziua continuă la locul creației unice, în atelierul artistului cel mai prețuit de public, în spațiul unde noul și calitatea sînt criteriile de viață.

și societate este, trebuie să fie, manifest și program de viață.

Cronică și poem a ceea ce pare trecător sau anonim adesea, reportajele acestei pagini tind să cultive secret îndrăzneala de a supune recunoașterii și memoriei lucrul nespectaculos care, în esență, ascunde aur curat.

O pagină deschisă condeielor studențești cu nerv publicistic și sentiment patriotic de cea mai pură condiție, o invitație la actualitate, la reflecție și atitudine.

Vom primi cu interes deosebit ideile și propunerile dumneavoastră, vom publica și comenta corespundența primită pentru această rubrică.

Înțelegem că, preluînd spațiul paginii care a găzduit pînă acum concursul de publicistică și poezie patriotică „**Odă pămîntului meu**”, concurs cu un succes remarcabil între cititorii revistei, preluăm și obligația de a-l sluji la un nivel cel puțin asemănător.

Așteptăm, deci, orice colaborare spre cînstărea evenimentului care marchează o zi sau un loc de referință în viața satului, a cooperativei agricole de producție, a orașului sau a uzinei, a țării, în sfîrșit, secunda cea mai caldă dăruită istoriei unei Români mîndră de condiția ei, a unui partid comunist demn și devotat poporului din care s-a întrupat ca inimă și conștiință a lui.

Tudor OCTAVIAN

Ultima filă din jurnalul de student, prima filă din cel de absolvent

Nu știu cum aș face să scriu despre ziua aceasta simplu. Atît de simplu încît să fiu sigur că sînt sincer.

Deși atunci mi s-a părut o zi ca oricare, pe zi ce trece îmi dau seama că, mai tirziu, cînd voi aduna tot mai multe verbe conjugate la timpul trecut, iar rezervele de viitor se vor fi apropiind de punctul roșu care înseamnă „atenție”, poate atunci sau mai devreme ziua de 18 septembrie 1969 va face parte dintre acelea despre care voi spune: „Hei, a fost o dată ca niciodată, că dacă n-ar fi fost nu s-ar povesti...”

În momentul cînd scriu rîndurile acestea sînt suficient de lucid să nu mă exaltez, iar timpul ce s-a scurs e totuși suficient de scurt să nu uit amănuntele.

Relipsec cîteva file în calendar și...

La ora 13 ne-am strîns primii 70 de absolvenți de la facultățile de Medicină generală, Pediatrie, Stomatologie și Farmacie. Rectorul, **prof. O. Fodor**, apare din cabinetul său solemn. Ne ridicăm în picioare. Afară plouă. Și totuși e o zi frumoasă și mare. Rectorul ne urează fericire în viață și devotament pentru meseria pe care o avem. Îl vîd cum sub aerul solemn încearcă să-și ascundă o undă de tristețe — totuși o despărțire. Jurămintul hipocratic: „Îmi voi respecta învățătorii; îl voi primi ca pe propriul meu părinte pe cel ce m-a condus în studiul medicinei...”

„Viața mea și meseria mea vor fi curate...”

Mă voi strădui ca, ținînd acest jurămint, exercitarea profesiei mele să-mi aducă laude, o viață și un viitor fericit.

Dintr-un reflex firesc, obișnuitul carnet de reportaje pe care-l am la mine l-am dat fiecăruia să scrie în el ce-i trece prin minte în momentul acela. Am să redau exact ce am în carnet în ordinea în care mi-au scris.

Dieter Böhm: „În primul rînd mă gîndesc la un post bun. 6 ani. Știți ce înseamnă 6 ani? Dar oare eu știu? M-am schimbat sau nu? În esență cred că nu, totuși, între timp m-am căsătorit, am o fiică, am învățat multe (nu mă refer numai la pregătirea de specialitate), am văzut multe și sper să le pot folosi pe toate, cum sper să văd și să mai învăț. Ce sînt acuma? Greu de zis. Dacă stai să te gîndești că acuma ești cu colegul tău împreună și poate peste 10—20 de ani cînd te întilnești cu el nici nu mai știi cum îl cheamă. Cine știe, dacă unul sau altul din noi, cu timpul, o să-și facă un nume, ce mîndru voi fi să pot spune: am fost coleg cu el...” Semnat stîngaci din cauza lui „dr.” Dieter Böhm.

Nicolae Meiu: „Adio viață de student! De-acuma ești o amintire. Peste zece ani strig PREZENT. La reîntîlnire. Tuțu”.

Codruța Mărcușiu: „Cred că-i un regret pe fiecare pagină de carnet. Unii îl vor viza, alții poate o să-l țină minte multă vreme — așa ca multe alte lucruri petrecute sau nepetrecute, dar dorite.

Cred că sfîrșitul acesta nu ne va despărți pentru todeauna și paharul de bere ce-l ridicăm să nu fie ultimul împreună. Codruța”.

Alexandru Cosma: „18.IX.1969 — a doua masă pe dreapta în braseria Continental. Cu același Marcea cu neliipsitul lui carnet. Oare ceilalți ce cred acum? Ne vom mai întilni oare adunați de pe stradă ca acuma? Oare tot așa de prieteni? Aș vrea din tot sufletul! Sandi”.

Ion Chira: „Să nu uităm niciodată că am fost colegi. Să ne întilnim mereu cu bucurie. Dudu”.

Sînt de mai bine de o săptămînă acasă la mine, la Chișineu-Criș. Cu o parte din colegi mă mai întilnesc la armată. Cu o altă parte, cine știe, prin lume. Aș dori însă să-l știu pe fiecare mulțumit de el însuși, acolo unde l-au chemat și l-au impus să meargă idealurile sale. Iar idealurile să le fie atît de înalte încît să fie obligați toată viața să urce.

Dr. Ion MARCEA

UN RECTOR

ne vorbesc despre

Prof. dr. ing. GHEORGHE NIȚESCU, rector al Institutului politehnic Brașov

— Am dori să ne precizați, stimate tovarășe rector, în ce condiții inedite debutează noul an de învățământ superior în Brașov?

— La Brașov, ca și în întreaga țară, noul an universitar debutează în atmosfera de puternică efervecență creatoare a întregului nostru popor, creată de Documentele programatice de mare importanță teoretică și practică adoptate de cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Anul universitar 1969—1970 începe în condițiile aplicării cu succes a prevederilor Directivelor C.C. al P.C.R., a Legii învățământului și Statutului personalului didactic adoptate în anul trecut, precum și ale hotărârilor celui de-al X-lea Congres al P.C.R. Pe lângă măsurile aplicate în anul universitar trecut, în anul acesta activitatea universitară începe cu noi măsuri propuse de Ministerul Învățământului, senatele și consiliile profesionale ale instituțiilor de învățământ superior pe linia traducerii în viață a sarcinilor trasate de partid.

Programele de curs, ca elementul cel mai mobil în procesul de perfecționare a învățământului, au fost revăzute de catedre și aprobate de facultăți, fiind completate cu ultimele noutăți tehnice și științifice. Rămâne în continuare ca sarcină a catedrelor și a fiecărui profesor și conferențiar în parte, de a veghea ca programele să cuprindă în permanență cele mai noi realizări ale producției și științei, să reflecte tendințele la zi pe plan mondial.

Politehnica brașoveană s-a bucurat de o atenție deosebită în anul 1969 în ce privește dezvoltarea bazei materiale. Pe lângă importante fonduri necesare dotării și modernizării laboratoarelor, conducerea superioară de partid și de stat a aprobat fondurile și începerea construcției noului local al facultății de mecanică, care în viitorii ani va aduce o substanțială îmbunătățire situației spațiului de învățământ. Totodată, catedrele au folosit rațional personalul tehnic de laboratoare și colaborarea unor întreprinderi și au construit unele aparate și instalații, unele originale cum ar fi: pompa magneto-hidrodinamică, mașină pentru prelucrat metale prin impulsuri electrice etc. Pe viitor se va pune un accent mai mare pe acțiunea de autoutilitare. De altfel pentru o cercetare științifică serioasă acest lucru este deosebit de important, deoarece pentru unele teme nu se poate primi totul de-a gata, măcar din import, din cele mai dezvoltate țări industriale.

Bineînțeles, pentru modernizarea procesului instructiv al studenților trebuie făcut încă foarte mult. În acest sens trebuie să fie folosită experiența pe plan național și mondial, să se fructifice inițiativa valoroasă ale personalului didactic.

— Credeți că în ceea ce privește planurile de învățământ s-a ajuns în politehnica brașoveană la o stabilitate a acestora? Că au fost eliminate, de pildă, acele suprapuneri, succesiuni nelogice, dispersări etc. ale unor discipline?

— Noile planuri de învățământ aprobate constituie un cadru stabil, de perspectivă pentru pregătirea studenților. Ele elimină majoritatea deficiențelor ce au existat. În cazul facultăților și specialităților institutului nostru noile planuri au fost descărcate de unele discipline sau capitole de discipline neesențiale pentru pregătirea inginerescă, s-a accentuat pregătirea la disciplinele fundamentale care asigură mobilitate și largă posibilitate de adaptare pentru viitorii specialiști la schimbările din procesul de producție produse de revoluția tehnico-științifică. S-a stabilit un raport mai judicios între orele de curs și cele de lucrări practice și seminariale. S-a redus încărcarea studentului la sarcinile ce-i revin în orarul facultății, așa fel ca să aibă mai mult timp de pregătire individuală și am vrea să credem și pentru o activitate de cercetare științifică mai intensă.

Creдем că încă s-ar putea renunța la unele discipline mai mici și cu caracter descriptiv în special de la anii superiori. Desigur, unele modificări vor fi necesare, întrucât, începând cu acest an facultățile primesc studenți care au terminat învățământul general și liceal de 12 clase, deci cu o pregătire școlară superioară. Planurile de învățământ trebuie să țină cont de această situație; avem în vedere și o eventuală scurtare a duratei de studii în învățământul superior.

Învățământul de subingineri este la începutul funcționării sale. Planurile de învățământ pentru acești studenți s-au făcut cu grijă, dar ar fi posibil ca viața să ceară unele modificări.

— Dacă s-a realizat diferențierea unor astfel de planuri de învățământ, vă rugăm să ne spuneți în ce măsură s-a conturat o specificitate locală a facultăților tehnice. De exemplu, cu ce se deosebește faculta-

tea de T.C.M. de una similară dintr-un alt centru universitar al țării? Ne gândim că poate există în acest sens o tradiție sau doar germele unei viitoare.

— Nu putem să spunem că s-a realizat o diferențiere a planurilor de învățământ pentru facultăți și specialități identice din diferite centre universitare. Facultățile sau specialitățile de T.C.M. din diferite centre au planuri de învățământ identice. Cite o disciplină facultativă de mică importanță nu poate diferenția facultățile. Cred însă că oarecare diferențiere a facultăților din diferite centre este necesară. Este știut că o politehnică pregătește ingineri care, în marea lor majoritate, sînt repartizați în zona respectivă și planurile de învățământ ar trebui să reflecte intrucivă diferențierea producției din zonele respective în care se găsesc facultăți identice. Trebuie ca Ministerul Învățământului și conducerea instituțiilor de învățământ să rezolve și această problemă. Probabil, o oarecare diferențiere în pregătirea studenților va fi creată de programele de curs care sînt stabilite de facultate, dar nu suficientă ca să reflecte specificul local.

— Desigur, programele la diferite materii reflectă și eforturile particulare ale cadrelor didactice din Institutul politehnic Brașov de a le perfecționa și moderniza, de a le sincroniza pe cât posibil cu progresele rapide ale științei și tehnicii contemporane. Numiți, vă rugăm, câteva din aceste eforturi de înnoire.

— Este adevărat, programele de curs reflectă eforturile particulare ale cadrelor didactice din institutul nostru de a le perfecționa și moderniza, de a le sincroniza cu progresele rapide ale științei și tehnicii contemporane. Mai mult, cred că programele reflectă rezultatele obținute de profesor în cercetarea științifică proprie, tendințele școlii științifice pe care a creat-o sau o conduce sau a celei căreia îi aparține. În cazul nostru, însușirea directivelor partidului pentru dezvoltarea economiei, științei și culturii joacă un rol de cea mai mare importanță. De exemplu, programele unor discipline ca „automobile, tractoare, motoare, mașini unelte, mașini electrice” țin cont de problemele puse de diversificarea producției industriale în domeniile respective. Unele cursuri tehnologice ca: tehnologia metalelor, tehnologia construcției de mașini, tehnologia turnării în programă țin cont de faptul că în zona Brașovului predomină producția de mare serie și că viitorii ingineri pregătiți vor lucra în mare majoritate în uzinele din această zonă. Disciplinele economice de ramură, de asemenea, țin cont de considerentele arătate mai sus. Faptul că la cursuri se valorifică rezultatele cercetării profesorului respectiv are un efect pozitiv asupra procesului instructiv-educativ al studenților.

— Cum asigurați relația bilaterală dintre institute și viitorii beneficiari? Se poate vorbi de existența unor preocupări deosebite în această direcție? Prin ce se concretizează ele la ora actuală?

— Cum institutul nostru pregătește ingineri, beneficiarii prezenți și viitorii ai noștri sînt unitățile de producție, în primul rînd din Brașov și împrejurimi și apoi din restul țării. Pentru producția de bunuri materiale noi creăm specialiști și efectuăm lucrări de cercetare științifică. Ne gândim ca unele teme din cercurile științifice studențești în viitor să abordeze probleme complexe din producție; efectuarea lucrărilor să se extindă pe 2—3 ani, să se facă studii teoretice, proiectare de instalații și aparatură, realizare și experimentare, iar în final temele să fie susținute ca lucrări de diplomă. Cu întreprinderile industriale se colaborează începînd cu organizarea practicii în producție, vizite, cursuri și aplicații practice în uzină în cursul anului universitar și terminînd cu contracte pentru lucrări științifice prin care întreprinderile acordă sprijin material pentru efectuarea lucrării și aplicării rezultatelor obținute. Între institutul nostru și unitățile productive există o colaborare tovarășească și, credeam, reciproc avantajoasă.

Nu trebuie înțeles că totul este perfect din acest punct de vedere și că nu mai avem nimic de făcut. Desigur, întreprinderile ar putea face mai mult pentru pregătirea specialiștilor pe care li primesc de la noi an de an. Corpul profesoral și chiar studenții ar putea face mult mai mult pe linia cercetării științifice pentru rezolvarea problemelor celor mai importante ale producției, să dea lucrări finalizate suficient pentru aplicare. Și întreprinderile ar putea aplica în mai mare măsură și mai rapid în producție unele rezultate ale activității noastre de cercetare științifică. Trebuie să spunem însă că se îmbunătățește continuu colaborarea institutului nostru cu producția și acest lucru este determinat de nevoile vieții, de bunul mers al dezvoltării societății noastre socialiste.

Interviu comentat de M. N. RUSU

Desigur, specificul unui institut nu este creat numai de planurile de învățământ, ori de programe, ci și de competența și prestigiul cadrelor didactice care le servesc și care le împrumută ceva din personalitatea lor. Precum se știe, tradiția unor școli și institute din țară a fost în directă legătură cu numele dascălilor care le-au slujit.

Întrebarea încheie logic pe cele anterioare. Vreau să spun că personalitatea unui institut și renumele lui nu se poate câștiga în exclusivitate prin respectarea legilor generale ale învățământului ci și prin recordarea lor la cele particulare, ce aparțin uneia sau alteia dintre politehnicile noastre.

Iată deci cum răspunsul la această întrebare justifică pe celelalte dinaintea lor. Aici însă, ca și la afirmațiile de mai sus, rămîn dator cu citarea numelor a celor profesori, lectori și asistenți care au obținut rezultate tehnice personale și care văd cursul lor universitar ca parte organică din cursul vieții economice, industriale etc.

E o idee prețioasă merită să grăbească integrarea în producție a studentului, în sensul celor spuse de tovarășul Nicolae Ceaușescu la deschiderea noului an universitar. Studentul se leagă prin activitate, prin exercițiul voinței și inteligenței de viitorul loc de muncă, și nu numai printr-un act. Cred că și uzinele pot astfel propune studenților pasionați unele teme ce vor putea întregi ambele părți. E o preselectie a talentelor.

Autoutilitarea laboratoarelor conferă mai multă autonomie Politehnicii, ea devenind o microuzină. Asta nu trebuie să însemne însă o slăbire a legăturii cu autonomia marilor întreprinderi și uzine. De altfel, de neconcepț pentru un institut tehnic.

Deci situația vechilor planuri de aici nu se deosebea de aceea de la alte institute tehnice. Realitatea de fapt a impus măsurile respective și nu măsurile o nouă realitate. Totuși, de ce trebuie să se aștepte pentru a fi schimbată o situație echivocă?

Ce mai lipsește forurilor respective pentru a se renunța la unele „discipline mai mici”, creîndu-se astfel un spațiu mai bogat de exercitare disciplinelor de bază?

și UN DECAN

noul an universitar

Conf. dr. PETRE BOMBOE, decanul Facultății de geologie tehnică—I. P. G. G.

— Acum, la început de an universitar, reflectând la cea mai recentă experiență a facultății dv. — procentul nesatisfăcător de promovare — ce probleme preocupă corpul profesoral pentru creșterea exigenței față de calitatea pregătirii studenților și îmbunătățirea continuă a condițiilor de învățatură?

— Apreciem că nu pot fi satisfăcătoare rezultatele celor două sesiuni de examene — din iunie și septembrie. Din cei 481 de studenți ai facultății nu au reușit să promoveze 129, ceea ce reprezintă un procent de pierderi de 26 la sută. Cifric, situația este cu adevărat supărătoare. Dar ea ilustrează un proces de triere realistă a competențelor. Colectivul nostru didactic a acordat o mare atenție aplicării, în spiritul lor, a Legii învățământului și Regulamentului activității profesionale. Considerăm că imensa majoritate a celor aproape 74 la sută, care și-au încheiat bine situația școlară anul trecut, sînt tineri cu perspectivă profesională.

Sînt bine cunoscuți factorii care au determinat într-o măsură sau alta situația de nepromovare. În primul rînd, încă pe parcursul anului de învățămînt, cadrele didactice au manifestat pretenții sporite față de îndeplinirea de către studenți a obligațiilor universitare zilnice. De asemenea, față de calitatea și promptitudinea efectuării lucrărilor practice: cei ce nu le-au realizat n-au fost primiți la examene. Or, refacerea lor în septembrie le-a creat într-adevăr situația critică de a se prezenta la examen în aceeași lună și a-și micșora, evident, șansele de trecere. De aceea, am insistat și dorim să le atragem din nou atenția asupra necesității de a munci mai perseverent, în special la disciplinele care implică și o activitate de laborator. Anul acesta vor exista laboratoare în care studenții vor putea lucra, în afara obligațiilor profesionale, oricît.

În al doilea rînd, a avut o înfrîngere negativă existența unei oscilații între aplicarea și neaplicarea unor reglementări. În consecință, unii studenți nefiind convinși că, în acest an, anumite normative vor fi aplicate și sperînd în existența unor posibilități salvatoare, nu s-au prezentat la unele examene, au ignorat altele.

În al treilea rînd, unii ani de studii, cu toată atenția ce le-a fost acordată de profesori, de Consiliul asociației studențești, pe tot parcursul anului au ridicat probleme în ceea ce privește frecvența, atitudinea față de învățatură, susținerea probelor de laborator, pregătirea succesivă a seminariilor. Astfel a fost anul III Geologie tehnică, care, prin repetenții și exmatriculări, și-a redus efectivul de la 84 de studenți la 51.

Dificultăți de promovare au existat și la anul I. Pentru a crea actualei serii condiții în vederea integrării accelerate în ritmul activității universitare preconizăm o serie de măsuri: în luna aceasta intenționăm să încheiem multiplicarea integrală a materialului didactic necesar anului I. După ce în această vară a apărut cursul de Matematici și partea I a cursului de Chimie generală și Chimie fizică, este în curs de multiplicare cursul de Topografie și geodezie, partea a II-a a cursului de Chimie generală și Chimie fizică și caietul de lucrări practice de Mineralogie.

De asemenea, pe baza testelor efectuate în aceste prime două săptămîni de catedra de matematici care va indica pe acei studenți ce au deficiențe în pregătirea matematică, vom introduce în programul săptămînal, obligatoriu pentru aceștia, seminarii suplimentare de matematici.

Pentru îndrumarea și instruirea studenților anului I au fost repartizate cadre didactice cu cea mai mare experiență.

Îmbunătățirea continuă și stabilizarea învățămîntului tehnic al geologiei prezintă, firește, unele particularități. Începînd cu acest an universitar, prin unificarea secțiilor existente, procedăm la modificarea planului de învățămînt începînd cu anul I. Pentru a evita perioadele de tranziție, la ceilalți ani aplicăm vechiul plan.

În noul plan propus Ministerului Învățămîntului este prevăzută extinderea la doi ani a studiilor de matematică, reorganizarea studiului disciplinelor geofizice reducînd fragmentarea prea mare a metodelor; am introdus cursul de Geofizică generală, care tratează concepțiile moderne asupra fizicii scoarței terestre; a suferit transformări structurale cursul de Topografie, devenit curs de Topografie și geodezie; de asemenea, cursul de Metodica prospecțiunilor, care renunțînd la descriptivism va trata relațiile de optimizare prin folosirea tehnicii moderne de calcul.

Planul nostru cuprinde și cursuri facultative, cu perspective de a deveni în viitor obligatorii. Avînd un număr însemnat de studenți străini, considerăm că este necesar un curs de Geologie regională. Pe coordonatele modernizării se va înscrie cursul facultativ de Modele statistice în geologie.

Modificările intervenite nu vor afecta programul

săptămînal al activităților universitare obligatorii: 28—29 de ore. În această situație, studenții vor avea timp suficient pentru studiu individual și pregătirea celor 6-7 examene anuale.

Eforturile noastre și ale lor vor deveni mai eficace și datorită dinamizării activității de elaborare a cursurilor, manualelor și caietelor de lucrări practice — ilustrată în parte mai sus. Există însă și discipline neasigurate cu astfel de materiale de bază. Astfel, nu avem încă un curs de Geologie fizică pentru anul I. Există promisiunea titularului acestui curs, conf. Vasile Lăzărescu, de a pregăti multiplicarea în fascicule. Pînă atunci, ca și pînă acum, studenții (viitori ingineri) învață după un curs de geologie editat la Universitate!

Este în curs de elaborare — în vederea tipării la Editura didactică, în anul 1971 — tratatul de Zăcămine minerale utile, al academicianului prof. N. Petruțian.

Mai poate fi vorba însă de neacoperire și la alte discipline, pentru care valoroase cursuri și tratate editate anul trecut s-au epuizat. Astfel sînt lucrările: Paleontologia, Geologia petrolului, Forajul sondelor.

O situație cu totul aparte creează inexistența unui tratat de Geologia României. O astfel de lucrare, după părerea mea, pentru a răspunde tuturor cerințelor științifice și metodologice, trebuie să fie opera mai multor colective universitare din țară.

Pentru desfășurarea în bune condiții a învățămîntului, efortul de dotare și modernizare a laboratoarelor este de prim ordin.

În institutul nostru, s-a mai relevat, există unele instalații — de tehnologia petrolului, de exemplu — proiectate și realizate de colectivele de aici. În facultate, la catedra de Mineralogie, am reușit să completăm numărul microscopelor polarizante, astfel încît anul acesta fiecare student va lucra la un microscop. Dispunem de asemenea de o sală specială de microscopie. Cu toate acestea, laboratoarele trebuie să fie în continuă îmbogățite.

Dificultățile apar pentru laboratorul de Geofizică, pentru care aparatura este foarte scumpă, precum și la acele laboratoare lipsite de mijloace necesare investigațiilor.

— Imperativele modernizării capătă și alte replici concrete în facultatea dv.? Vă rugăm să indicați unele posibilități de modernizare continuă a acestei școli ce se dorește a rămîne de prestanță mondială.

— La nivelul institutului se va da spre folosire în foarte scurt timp o sală cu o tehnică complexă de proiectare, dirijată direct de la pupitrul profesorului. Unele cursuri vor folosi mai departe cele două săli de proiecție și sala de retroproiecție.

Nu am reușit încă să introducem filmul științific și tehnic în procesul instructiv. Fără a reclama cheltuieli mari s-ar putea realiza și la noi astfel de filme de o mare pregnanță didactică. Cu sprijinul Ministerului Învățămîntului am putea stabili legătura cu organele ce dispun de mijloace de zbor și de filmare.

De asemenea ne reproșăm că pentru anumite lucrări de Topografie, Geologie generală, Geologie structurală nu reușim să utilizăm metode aerofotogrametrice, în locul hărților clasice, devenite de domeniul arhivei. Va trebui să insistăm pentru obținerea unor astfel de materiale.

— În contextul larg al ofensivei universitare pentru formarea unor specialiști cu o amplă viziune științifică, culturală și o solidă pregătire de specialitate, suportul educativ al întregii dv. activități, ce se anunță plină de bune intenții încă de la „premieră”, va căpăta fără îndoială noi valențe.

— Mărturisim că pînă acum nu am reușit să dezvoltăm modalități inedite ale îndrumării de către cadrele didactice a grupelor mici de studenți. Poate că în direcția aceasta ar fi trebuit să ne preocupăm mai mult. Încercăm însă să verificăm unele principii care au dobîndit o tendință pozitivă. Astfel, de la caz la caz, sîntem pentru respectarea unei continuități în îndrumarea studenților. Considerăm apoi că trezirea la studenți a unui interes aparte pentru munca de laborator, pentru activitatea științifică, pentru informarea mai largă la biblioteca catedrei (grupare deci oarecum în jurul catedrei) sau a profesorului sînt și obiective concrete și motive reale care justifică și reclamă prezența unui educator. În plus, considerăm că singura discuție și singura critică eficientă sînt acelea cu adresă directă, sigură, motivată, intransigentă, dar dreaptă. În acest spirit vom reconsidera relația profesor-student, încercînd să explorăm calitățile intelectuale și spirituale ale studenților noștri. Și rezultatele nu vor întîrzia să apară dacă nu vom reclama lipsa de timp, pentru că nu lipsa de timp ne împiedică să desfășurăm o activitate pozitivă și rodnică în mijlocul studenților, ci felul cum îl folosim.

Interviu comentat de Georgeta RUȚĂ

Observînd că o treime din totalul nepromovărilor din facultate provin de la acest an de studii, subliniem că spiritul de înaltă exigență care s-a manifestat trebuie păstrat pentru a elimina din rîndurile studenților dormici de învățatură pe leneși și chiulangii. Situația aceasta ridică însă cel puțin două întrebări: 1) știut fiind faptul că cel mai dificil an de studii este considerat anul II, iar nu următorul, nu cumva deficiențe de instrucție și educație mai vechi au facilitat o selecție nesatisfăcătoare în anii anteriori perpetuînd speranța că se poate trece prin facultate cu o pregătire minimă? 2) măsurile luate de asociațiile studențești n-au fost oare insuficiente din cauza caracterului lor formal?

Sînt întrebări ce reclamă un răspuns clar în munca efectivă din partea factorilor răspunzători de instrucție și educația studenților facultății.

Studentii facultății și cadrele didactice mai tinere așteaptă cu interes, în locul cursului dactilografiat în cîteva exemplare, tratatul distinsului lor profesor acad. N. Petruțian, care înmănunchind o vastă experiență științifică și didactică să devină una din cărțile de căpătîi ale specialiștilor lor. Sperăm că obișnuitele întîrzieri care apar în elaborarea manualelor și tipărirea lor nu se vor reedita și în acest caz.

Se pare că tratatul de Geologia României nici în următorii 2—3 ani nu va apărea. Nu lipsesc, adevărat, dificultățile. Dar dacă specialiștii există, experiența organizatorică și editorială pentru astfel de lucrări — de asemenea, de ce trebuie să fie aminată pentru un termen încă neprecizat elaborarea unei lucrări de valoare clasică intrinsecă atît de necesară actualilor și viitorilor geologi?

Pomind de la reportajul „NEBĂNUITELE TREPTE” — publicat în nr. 31-32 al revistei noastre — mai mulți cititori studenți și specialiști în cercetarea folclorului au ținut să-și exprime opiniile cu privire la metodele și spiritul valorificării culturii populare reactualizând o problemă pe care ilustrul profesor și om de cultură Ovid Densușianu o definea cu simplitate, astfel:

„Folclorul, cum trebuie înțeles”

Uniformizarea = devalorizarea folclorului

Există oameni care cred că folclorul se găsește astăzi în perioada celei mai strălucite înfloriri a sa. Acreditiindu-se această părere, se confundă, după părerea mea, cu creația folclorică apariția unor instituții, prilejuri și mijloace de manifestare folclorică, cu însuși folclorul. Nu trebuie să fii cine știe ce cunoscător pentru a-ți da seama că folclorul — cel puțin cel aflat în circulație prin radio, televiziune și în manifestările artistice de amatori — se află într-un accentuat declin. Aceasta nu este numai părerea mea, ci și a tuturor celor care cunosc cât de bogat și de variat a fost — și mai este încă — folclorul românesc. Într-adevăr, nu numai de la provincie la provincie istorică, dar și de la zonă la zonă în cuprinsul acestora, cîntecele de tot felul și dansurile apăreau, pînă de curînd, cu trăsături proprii muzicale și de execuție. În contrast cu bogăția și varietatea menționate, astăzi ascultăm la radio, televiziune și în concursurile de amatori un repertoriu îngrijorător de uniform ca trăsături stilistice, sonoritate și manieră de execuție. Piese vocale ne sînt prezentate cu acompaniamentul unor orchestre la fel alcătuite, și care execută în același fel, indiferent din ce zonă sau regiune ar fi. Din această cauză, la țară s-a răspîndit un repertoriu standard, cu manieră de execuție orășenească. Chiar și în locurile cele mai retrase, tineretul pînă pe la 25 de ani îți cîntă ceea ce s-a difuzat la radio în ultimii 15—20 de ani. În același timp, generațiile mature și mai în vîrstă, care mai păstrează încă din bogăția folclorică de altădată, cîntă din ce în ce mai puțin și mai mult pentru ele. Am avut dovada clară în ultimele două veri, cu ocazia unor cercetări folclorice făcute în județele Suceava și Bacău. Cu tot efortul depus, n-am reușit să obținem decît foarte puține piese muzicale specifice formelor cercetate. Ceva mai mult, din bogăția de dansuri de acum 20—30 de ani — peste tot în Moldova se cunoșteau și se dansau între 30 și 40 de dansuri, iar în Muntenia și Oltenia cam

de două ori mai multe — n-au mai rămas în practica satului decît 3-4 dansuri. De aici rezultă clar, sper, că dacă se va merge în continuare pe linia de pînă acum, vom lichida în mare măsură una dintre cele mai bogate, variate și realizate artistic creații din lume. Cum se explică această situație, care uneori ni se pare firească? Bineînțeles, felului în care a fost conceput folclorul, mulți ani în șir, de către cei care răspundeau de difuzarea acestuia. Privind folclorul, întregul nostru folclor, prin prisma orășanului s-a acordat preferința doar anumitor cîntece și melodii, toate executate sau acompaniate la început de formații de lăutari bucureșteni. Cît despre interpreții vocali, aceștia au fost recrutați, în marea lor majoritate, dintre intelectuali, oameni cu școală mai multă sau mai puțină, și care trăiau și trăiesc la oraș. Cerîndu-li-se mereu alte melodii, aceștia au apelat la creații corale, la romanțe, pe care le-au transformat în cîntece populare, dacă nu chiar la creații proprii. Cînd se mai venea și cu un text cu conținut nou — de foarte multe ori lipsit de poezie — acceptarea pentru difuzare era asigurată. În felul acesta s-a ajuns la un repertoriu standard, executat standard.

Mișcarea artistică de amatori, imitînd radio-televiziunea, a renunțat treptat la ceea ce i-ar fi revenit de drept: valorificarea folclorului regional autentic. Mă refer, bineînțeles, la formațiile de la țară, nu la cele sindicale și ale caselor de cultură. Peste tot însă s-a adoptat, de preferință, repertoriul difuzat prin radio. Uneori, s-a creat un text zis „cu culoare locală”, care a fost cîntat tot pe melodii de largă circulație. În condițiile acestea, mișcarea artistică de amatori n-a făcut decît să contribuie din plin la nivelarea unei creații artistice atît de valoroase.

De aceea, dacă nu vom acorda atenție folclorului autentic și vom continua să utilizăm doar ceea ce auzim și vedem astăzi la radio, televiziune și pe scene vom ajunge în situația apusenilor care, lăsînd folclorul propriu să piară, recurg la reconstrucții.

Conf. univ. Gh. CIOBANU

Cultivînd folclorul, regizorii de spectacole au nevoie de cît mai mult bun simț

Faptul că tocmai revista „Viața studentescă” a inițiat într-unul din numerele sale precedente o pledoarie de prim rang pentru folclorul autentic, pentru respectarea uneia din moștenirile noastre tradiționale nu este lipsit de semnificație. În ultima vreme am remarcat în paginile revistei luări de poziție dintre cele mai necesare, referitoare la diverse fenomene manifestate în sferă variată, aceeași atitudine militantă, bazată pe cunoaștere și seriozitate, conferind „Viața studentescă” un bine meritat prestigiu. Iată, așadar, de ce nu m-a surprins noua sa acțiune, foarte laudabilă, venind, de astădată, în sprijinul creației noastre populare, amenințată de felurite forme ale alterării. De la început, țin să mă asociez întru totul punctului de vedere promovat de revistă.

Se observă, într-adevăr, în unele spectacole, denaturarea folclorului, atît în ceea ce privește textul, cît și în coregrafie, în costumație sau chiar în maniera de interpretare. Se renunță, de pildă, la textele folclorice autentice, care au valoare în primul rînd datorită acestei autenticități, ele fiind înlocuite cu texte de duzină, care încearcă să imite „papagalicește” filozofia populară, sensibilitatea, unicitatea ei. Această contrafacere duce deseori la vulgarizare, la o mistificare a creației populare, de dragul stilizării și al inovației, nu o dată de prost gust.

Cred că, în ultima vreme, chiar ansamblurile mari, profesioniste, aduc prejudicii folclorului. Ele merg pe spectacole tip, folosind orchestre mari, arhiperfecționate, cu interpreți de mare virtuozitate, care își permit, ei înșiși, să aducă inovații și „îmbunătățiri” piesei interpretate. Prelucrările de folclor, des inițiate în repertoriul acestor ansambluri, se depărtează atît de mult de piesele originale, încît creează un hibrid greu de apreciat. Apoi, efectul cîntecului popular simplu, interpretat de un solist acompaniat de orchestre de genul celor amintite, este privat de tot farmecul pe care l-ar fi putut avea respectîndu-se întru totul moștenirea folclorică. Vreau să dau un exemplu: în Oaș, baza de acompaniament este o singură vioară. În Blhor, aceasta o formează trei instrumentiști: primașul, contralaul și gordonășul. Ei bine, ascultați piesele oșene sau bihorane acompaniate de orchestrele acelea mari, arhiperfecționate, și veți vedea cît și ce anume se pierde.

Se înțelege că, pledînd pentru naturalețe, nu neg necesitatea aranjării, a regizării unui spectacol. Dar, alergînd după extraordinar, după teorie (chiar și în ceea ce privește costumația, care suferă amar de stilizare și de contopire a elementelor regionale în hibridi inestetici), se ratează însuși mesajul spectacolului. În anii noștri, cînd asistăm la o intensă campanie de valorificare a frumosului autentic, caracteristic poporului nostru atît de talentat, noi, regizorii de spectacole folclorice, trebuie să înțelegem că n-avem dreptul să depășim anumite limite și că, pentru aceasta, trebuie să ne cultivăm nouă înșine, cît și interpreților pe care îi conducem, una din comorile populare tradiționale: bunul simț, în toate accepțiile sale. Numai așa vom putea respecta și promova cum se cuvine folclorul veșnic tînăr, care, pentru a fi înțeles, trebuie gustat și analizat de noi toți, nu o dată, la fața locului, adică în arile unde el se păstrează nealterat și se perfecționează de la sine.

Lector univ. Laurențiu HODOROG
director al Casei de cultură a studenților din Cluj

„Expresia...
impresii...
are de dat...
cuvinte alese...
celorlalți, și dacă...
pentru a intriga...
în care ar dori să...
șăm deci ipocrit...
început...
Gide, ex...
se zice...
dar sinceritatea...
urmilor decît o organiza...
venabile, o punere în sc...
de fapte care ne convin? N...
pentru stabilirea unor adevăr...
vă voi povesti despre mine și despr...
un lucru ipotetic...
sînt în...
cativi. E...”

Desen de SILVAN

IORGA

Singele lui nu înroșise încă zăpada unei păduri de lângă Ploiești, moartea teribilă nu i se arătase încă cu gurile ei de puști și revolvere în zguduitoroarea confruntare. Cînd l-am văzut pentru prima oară era figura aceea teribilă care domina toată viața noastră culturală, împărțind sentințe, stînd cu regii la masă sau mărșăluind prin străinătate pen-

tru a culege diplomele meritate de savant de la universități aflate în cele patru puncte cardinale ale globului. Avea ceva de uriaș nu numai în statură. Se spunea despre el lucruri legendare, am în raft bibliografia operei sale însumînd două volume groase și mă inspăimînt și-acum că nu l-am citit în întregime și știu că nici nu voi reuși asta vreodată, pentru că îmi mai trebuie o viață. Îl auzeam cînd la radio, cînd la fundația Dalles în bulevard vorbind unui public al lui care-l adora. Parcă îl văd cum intra în aule, ca o furtună, învăluit într-o pelerină, fluturîndu-și barba uriașă și privind cu ochii lui însoșiți de tunete mute. Își electriza auditoriul cu condamnări definitive ale adversarilor ce încercaseră vreodată să-l contradică cu timiditate. Din uriașele depozite ale memoriei sale colosale scotea amănunte senzaționale, de o importanță ce nu putea fi stabilită. Parterul rămînea mut, asculta desfășurarea impetuoasă a discursului și aplauda nebun în picioare, însoțindu-i retragerea cu ovajii ca la meciurile de fotbal.

Nu era un actor, cred că adorația generală îl stîngherea, pentru că de fapt acești îndrăzneți polemisti ascund fiindte timide, ce se tem de ceilalți și bravează. Îi plăcea să se amestece în viața publică și să facă pirtie în știință, era un om excepțional în cel mai bun înțeles al cuvîntului, pentru că voia să știe absolut totul despre toate. Nu a fost ferit de erori și a avut adversari numeroși, se bătea pentru lucruri ce nu-l interesau în principal și era gata să apere orice cauză ce i se părea onorabilă. Cred că suferea, secret, că lumea din jur era prea mică și meschină pentru dimensiunile lui. Tot mă mir trecînd prin orașul nostru principal de ce nu-i văd silueta de bronz în vreo piață publică, sprijinindu-se în umbrelă, cu imensa-i pălărie umbrîndu-i fruntea de titan.

Mărturisesc că am avut fericirea de a-l surprinde într-o ipostază aproape copilărească și am să-l țin minte de aceea toată viața. Eram elev de liceu și într-o duminică, la un matineu, fusesem obligat să mergem la teatrul Municipal, cum se numea pe vremea aceea teatrul Bulandra, să-i vedem una din numeroasele piese cu teme istorice. Sala era goală pe jumătate și actorii de tot plictisiți să spună texte cam seci și arbitrare. Pe la jumătatea actului înții am simțit în penumbra unei loji o rumoare și un susur autoritar. Iorga venise să asiste la reprezentație și îi ghiceam silueta topită în calfeaua benoaurului. La început a stat liniștit și a ris de unul singur la unele replici, cu respirația aceea uriașă, triumfătoare. Pe măsură ce vremea trecea și impacientarea elevilor sustrași de la joaca lor duminicală creștea și se manifesta într-un fel de foire de viermi, în micul teritoriu directorial al lojii se adunau noorii unei furii teribile. Actorii, simțind și ei prezența ilustră din stînga rampei, începuseră să încurce replicile și să improvizeze. Nu lipseau nici unele mici stîngăcii fatale pentru o privire atît de sagace ca a istoricului. Totul se transformă într-o catastrofă cînd, într-un moment plin de solemnitate, un cunoscut june prim se împiedică și fu cît pe aici să cadă. Risetele istorice ale publicului necopt izbucniră nestăpînit și din locul său Iorga tună:

— Liniște! Nu vă e rușine? cu rîsul său de cascadă care paraliză micile noastre inimi. Era ca și cînd din cer s-ar fi auzit glasul lui Jehova miniat că pe pămînt lucrurile nu merg cum trebuie într-o luni.

Interpelarea creă și mai mare panică pe scîndurile scenei și textul autorului oscilă între improvizajă fără duh și pauze penibile în care se auzea suflerul. Așa ceva, marile om nu mai putu răbda și în curînd auzirăm ușurați cu toții izbitoroșii batante și cuvintele de protest ale lui Iorga, care părea teatrul însoțit de micul său stat major, intrat într-o panică definitivă.

Așa îl voi ține minte, dincolo de măreția operei sale: copilăruindu-se și rîzînd la auzul propriilor replici și supărîndu-se cînd slujitorii Thaliei încurcau cuvintele. Mi se părea atunci cum mai mi se pare și astăzi că un zeu teribil coborise printre noi și ne permisese să-l vedem așa cum era numai între ai lui, despuiat de orice orgoliu, aproape de plîns și de bucurie...

Eugen BARBU

GEOGRAFIA AFECTELOR

FOAMEA DE SPAȚIU e un jurnal al memoriei afective. O mărturie a senzației pure provocate de alternanța peisajelor occidentale, a lumilor necunoscute. Intenția scriitorului este de a se comunica pe sine și nu de a ne comunica noutăți, amănunte văzute în Europa și America. Pentru Eugen Barbu jurnalul de călătorie reprezintă diagrama fidelă a stărilor psihice, a umorilor, a gustului său estetic în reacție cu varietatea exteriorului. De aceea, cred că valoarea acestui amplu reportaj nu trebuie căutată în cantitatea de informații, în puterea de observație descriptivă, ci în aceea de autoobservație, în reportajul asupra propriei sale personalități, personalitate care se arată nu mai puțin interesantă, accidentală, variată decât geografia unei călătorii. **FOAMEA DE SPAȚIU** demonstrează că subiectivitatea maximă nu e altceva decât corolarul personalității. Căci, fire contemplativă, mai exact spus ochi contemplativ, autorul excelează în percepția secretelor naturii urbanizate și cosmice, nu virtuozitatea transpunerii lor impunându-se în cele din urmă, ci atitudinea interioară a privitorului în funcție de analogiile lui aseptice. Cu alte cuvinte, nu atât descrierea orgiei autumnale la Praga contează, cât starea afectivă, s-o numim pragheză, a scriitorului. Stare policromă, firește, greu de realizat altminteri, și care împrumută numele fiecărui peisaj în parte:

Mama natura fermecată de poezia locului a lăsat să-i cadă din sacul său generos tot ce a avut. Pe marginea șoselei lunecă platanii cu trunchiuri de culoarea putregaiului. Din coroane se pierd podoabele verii, una câte una, într-o plutare rotundă și leneșă. Dar dincolo de arării purpurii ce au luat locul solemnilor platanii sticlesc cipreși întunecați, și în frunzele palmierilor se reflectă soarele. Ce bal al culorilor, ce feerie! Colo vegetația e incendiată și moare, alături lianele aruncă pe stîncă un pavaj urcător cu dale de un verde proaspăt. Eucaliptii și magnoliile se întrec să ia locul materiei ce expie. Anotimpurile își amestecă parcă hainele.

Cu acestea, Eugen Barbu se dovedește a fi un impresionist violent — aproape un fauve — înegalabil în pictarea emotivă, stereofonică și stereovizuală a urbelor, a subordonării lor la cosmic.

Prozatorul e un senzorial care în scris pune accentul pe atmosferă, pe impresie, pe sentimentul optic și auditiv ce-l copleșește. Chiar și atunci când ochiul său trece de la realitatea imediată la realitatea secundă — operele de artă — unitatea comună este asigurată de dialogul ce se instaurează între obiect și subiect. Am spune că obiectul nu este reprezentat de cutare pictură celebră, ci de însuși Eugen Barbu ale cărui gusturi și fond de cultură se declanșează brusc, intrînd într-o dezbatere scurtă, apodictică, cu sine însuși, cu semnificațiile vechi sau recente ale tabloului respectiv. Desigur, cu multe din aprecierile critice produse de autor în astfel de ocazii nu poți fi de acord. Nu mai puțin cu unele artificii gazetărești (schema contrastelor, invocările romantice etc.). Dar nu acestea primează, ci modul cum o carte de călătorie conturează și relevă, la nivelul notațiilor directe, individualitatea și originalitatea autorului ei. Pentru cine știe să citească, **FOAMEA DE SPAȚIU** e biografia disimulată a spiritului unui scriitor deosebit de personal. Împreună cu **SFINXUL** lui Malița, **FOAMEA DE SPAȚIU** a lui Eugen Barbu întrefine cu prestigiu vitalitatea genului, plasîndu-se astfel în seria ilustră a cărților lui Vianu, Călinescu, Camil Petrescu, Ralea, Mircea Eliade, Baconski etc. **JURNAL ÎN CHINA**, un alt memorial de călătorie, va fi un argument mai mult.

M.N.R.

Kempff — mit și realitate

Din clipa în care am știut că va trebui să scriu cronică recitalului și concertului susținut de Wilhelm Kempff m-a cuprins neliniștea. Ce înseamnă a scrie o astfel de cronică? Citesc spicuri din presa de pretindeni, articole ce punctează trecerea artistului prin diferite capitale ale muzicii. Copleșitoarea sa personalitate transformă în pigmeu pe cine înțereacă, cu bună intenție, să-l analizeze fascinantul act interpretativ. Îl urmărisem pentru prima oară în urmă cu trei ani, cînd, în două seri consecutive, ni l-a dezvăluit pe Beethoven cu ale sale cinci concerte. Da, ni l-a dezvăluit pentru că Beethoven-ul său este incomparabil, dîndu-ți senzația că-l așcuți pentru prima oară. Știam din inegalabilă discografie că atunci cînd vorbești de lucrările pianistice ale lui Mozart te gîndești automat la Kempff. De trei ani același lucru se întîmplă și cu Beethoven, iar de acum înainte lista s-a îmbogățit pentru noi cu încă două nume: Bach și Schumann. Ne-a propus Kempff o întîlnire cu Bach la Ateneu. Și ne-am dus cu sufletul la gură, ca orice îndrăgostit. A venit pe scenă acest tînar de 74 de ani, cu părul nins, dar cu obrazul senin, fără cute și simpli, ca întreaga sa ființă, a început să construiască un înalt edificiu, bazat pe contraste de lumină și penumbră, de grandoare sonoră și tăcere. Aproape nemiscat, fără contorsionările devenite supărătoare la unii pianști, el construiește cu meticulozitate, aproape științific. Așa a fost în prima parte în special „Pantezia cromatică”. La 180 grade ne-au fost prezentate variațiunile „Goldberg”. Cred că piesa respectivă, cu cele 30 de variațiuni ale sale, este cel mai puternic contraargument față de opinia celor ce susțin „ariditatea” lui Bach. Ne-am înclinat în fața noului Kempff, în fața celui care cîntă două ore și jumătate fără ca fruntea să-i fie vreodată acoperită de sudoare, în fața celui devenit mit, ce părea o parte integrantă a frescei care înconjoară Ateneul.

Am îndurat cu greu așteptarea de 48 de ore care a separat recitalul de concert. Deschizînd stagiunea Filarmonicii din București, Kempff a dat acestui eveniment o strălucire deosebită. Prin interpretarea concertului lui Schumann pianistul german ne-a făcut (pentru a cita oară?) dovada vastei și profunde sale viziuni asupra literaturii pianistice din toate timpurile. Concertul respectiv a devenit în concepția sa o simfonie cu pian „obligato”, amintindu-ne cele afirmate de compozitorul însuși despre lucrarea sa: „Concertul pe care-l scriu este o piesă intermediară ca formă între simfonie, concert și sonată mare; văd că nu sînt în stare să scriu un concert de virtuozitate!” Iar Kempff nu și-a etalat nici o clipă virtuozitatea ca scop în sine. Totul a fost o îngemănare perfectă între linia instrumentului și linia orchestrală. Unora acestor variațiuni nu le-a părut strălucitoare, cum poate se așteptau. Aici a triumfat însă muzica. Și e de rară și cu atât mai prețioasă este această victorie!

Din păcate n-am putut asculta în condiții normale

sunetul, acest mare atu al pianistului, deoarece concertul a avut loc în Sala Palatului, iar muzica ne parvenea prin difuzoare. Oare cînd vom reuși să înțelegem că este un sacrilegiu să programezi un artist de asemenea prestigiu în această sală improprie muzicii culte? Cînd vom renunța la cantitate în favoarea calității? Și, apoi, cum își permite prima orchestră a țării (cel puțin teoretic!) să acompanieze dezordonat, cu instrumente neacordate, pe un muzician care a intrat deja în istoria muzicii?! Și iată că un articol despre Wilhelm Kempff se termină cu o umbră de regret, care nu-i poate însă întuneca strălucirea marii sale personalități.

Cristian MIHĂILESCU

Calmul unui început

În melancolia începutului de toamnă, descintelecul de bine al cronicarilor de teatru se murmură întîm și berbant oriunde o ureche se apleacă ca să înregistreze cîntarea care să bucure o susceptibilitate tutelară. Se pregătește un ritual complicat după o rețetă care ne scapă și frazele au subțiri elegante și calculate, ambiționînd la diplomație și rafinament. În fotografie, fețe jenate de întrebări de-a dreptul se pleacă sfîlnic a incertitudine și prudență. În ton cu natura debutului în teatru, stagiunea trebuia să debuteze timid, topită de emoție. Ți se arată peștișul unui afiș și se justifică în pripă politica repertoriului curent, care a trebuit neapărat să reia „succese sigure” din precedentele stagioni. Reprezentativa trecută peste sută devine garanție de valoare. „Asta vrea publicul” este devisa care-ți oprește potopul nedumeririlor. Premierile sînt păstrate pentru mai tirziu, dintr-o discreție cel puțin ciudată, care nu justifică faptul că undeva totuși se lucrează și din cînd în cînd frînturi de replică sînt prinse din zbor în respectul pentru truda de jincolo care ne pătrunde imediat. Cădem și noi în păcatul indiscreției și, atenți prin deformație profesională la ce răzbate, transcriem la repezeală informațiile „din sorginte sigură”. Bărbătește, Naționalul ia greul în piept. Emil Botta a fost rechemat pe locul de drept și Năpasta lui Caragiale deschide un șir de reprezentații de rezonanță. Cu Paul Anghel, lucrurile se complică puțin, căci Viteazul său de la Teatrul „Bulandra” a avut și n-a avut premieră. Un spectacol la jumătatea lui august a alimentat aviditatea cronicarului grăbit să-l consemneze și acum teatrul se străduiește să-l uite și, imperturbabil, anunță „premieră”. Bineînțeles, înaintea lui Miron-dan, care pune la punct, împreună cu Moni Gherlert și Radu Beligan (fericitul „trio”), **Transplantarea inimii necunoscute**. Primele pulsații, dacă operația reușește, în curînd!

Giuleștiul trage briciul pe curea în așteptarea Nuntii lui Figaro rămasă fără ginere. Și acolo, însă, onor clientela este rugată „să aibă puțină răbdare”. Și pentru că veni vorba, să-l divulgăm pe Liviu Ciuleț cu o scrisoare pierdută, replică lui Pintilie cu al său răsunător succes **D'ale carnavalului** pe drept inaugurînd stagiunea teatrului. Cum le spunea nenea Iancu, „mai

rar cineva” și de aceea Teatrul „Nottara” ține atît de mult să ne convingă și pe noi, invitîndu-ne la Conul Leonida față cu reacțiunea. 1 om = 1 om de Brecht a fost o ecuație grea pentru Giurghescu la Teatrul de Comedie. Rezolvarea nu va întîrzi să fie găsită și, în entuziasmul momentului, cine știe, poate sîntem chemați s-o aflăm și noi. În sfîrșit, Teatrul Național se achită de o datorie plătită conștiincios în fiecare an: un eveniment scenic care-i nărește prestigiul. De astă dată nu ne vine să credem. Danton-ul lui Camil Petrescu! Poate Crin Teodorescu va duce prin strălucită spectacolul cu text memorabil, nu de alta, dar să vadă și alții pe adevăratul Danton! Antigona lui Sofocle este în studiu la Teatrul Mic și nu ne putem aștepta decît la un final fericit al lucrului, în teatrul care nu cunoaște căderi. În schimb, După cădere, de A. Miller, la Teatrul Giulești, poate să fie socotit de răutăcioși ca o premieră semnificativă mai mult în titlu pentru destinul teatrului.

Cam atît ni se promite în prima parte a stagiunii. Mă grăbesc însă să pun totul sub semnul imprevizibilului, căci sîntem pățiți cu toții și dacă am anunțat un plan de repertoriu, am făcut-o mai mult ca să încîntăm la gîndul că așteptarea are o limită.

Fără discuție, pînă la fericitele evenimente, ca să nu ne pierdem exercițiul, vom revedea fire și **Travesti-ul** lui Baranga la Național!

Ionuț NICULESCU

Pe ecrane: Finișul stagiunii '69

Ca să spun așa, nemulțumirile la adresa D.R.C.D.F.-ului au intrat în istorie. Care cronicar n-are în bibliografia sa, la capitolul „polemică”, două-trei diatriba la adresa instituției amîntite, colecționate cu mindrie? Nici acum, la început de toamnă, spiritul critic n-a dormit. Vechiul argument, cel al abundenței divertismentului și filmului de aventuri, a fost scos pe tapet. Inutil, la data asta. Căci D.R.C.D.F.-ul ne-a jucat o festă reușită. N-am avut, în lunile de caniculă, nici superproducții, nici westernuri contrafacute, nici „policier”-uri ridicole, nimic din ceea ce stîrnește minia exegetului și îl ocupa plăcut orele libere. Sau am avut doar două-trei. De aceea orice retrospectivă — tuturor ne place retrospectiva — care conchide o vară săracă în filme cu multe stele e în parte falsă, un reflex condiționat nerelevant.

Dimpotrivă, am simțit în preocupările distribuitorilor, o grijă a continuității, care a prelungește, cu reluări și premiere, aspectul din ce în ce mai ridicat — calitativ — al stagiunii. Așa auzim și speranța că printr-un capetele de afiș să se înscrie, pînă la sfîrșitul anului, și cîteva producții ale studioului „București”. Concurează pentru primele locuri în primul rînd „Baltagul”. Am văzut filmul lui Mircea Mureșan și cred că înainte de toate va fi un film controversat. Mulți vor căuta corespondențele vizuale ale imaginii atît de pertinente pe care Călinescu ne-a lăsat-o despre roman. Cred că nu le vor găsi. Filmul eziță mult în căutarea unei

atmosferă care cu greu ar putea trece drept expresie a legendelor mitice. Căutările sînt aici de stil. De stil, pentru că deseori se observă că între decupaj și transpunerea sa regizorală lipsește acel suflu, acea afectivitate a regizorului care să însuflețească imaginea. Filmul e rece și oarecum nefechegat — impresie lăsată și de faptul că Mureșan nu are opțiuni ferme de stil, oscilează între mizanscena tradiționalului film românesc „de sat” și tentația simbolului „a la Pintilie”. Dar să nu anticipăm discuțiile înainte de premieră. Ne mai așteaptă și **Războiul domnișorilor**, filmul istoric al lui Virgil Calotescu, cu o distribuție obișnuită în asemenea ocazii: Clubotărașu, Amza Pellea și Ilarion Ciobanu. Iar proaspătul absolut al I.A.T.C.-ului, Șerban Creangă, ne „amenință” cu debutul său prin „Căldura”, film după un scenariu de Horia Pătrașcu.

„Concurența” se anunță prestigioasă în această toamnă. N-am să amintesc decît **Viridiana**, care sosește la noi cu puțin înainte de a implini vîrsta de... zece ani, deținătorul marelui premiu la Cannes, în 1961, film în care — coincidență ciudată — joacă și Margarita Lozano, interpreta Vitoriei Lipan din **Baltagul**, alături de marele actor spaniol Francisco Rabal. Un veritabil concert Bunuel, declinat printr-o peliculă de sinteză a carierei.

Dacă Etnuel s-a auto-depășit în **Viridiana**, în **Corabis** nebunilor Stanley Kramer este egal cu el însuși. Să adăugăm că în acest film, datat 1963, veți întîlni... la un loc, pe Vivien Leigh, Simone Signoret, Lee Marvin, Oskar Werner și Heinz Rühmann.

După aceste capete de afiș urmează un repertoriu echilibrat. El prilejuește întîlnirea cu unul din cei mai cunoscuți regizori din Cuba, Tomas Gutierrez Alea, printr-o comedie numită **Moartea unui birocrat**, cu Stanislaw Rozewicz și al său **Singurătate în doi**, cu Zoltan Varkony, cu Stanislaw Rostocki, al cărui **Să trăim pînă luni** a cucerit anul acesta Marele Premiu la Moscova. Nu e o listă sonoră, dar are marea calitate de a ne oferi întîlniri cu autori deja afirmați, pe care nu trebuie să-i lășăm să îmbătrînescă pentru a le vedea filmele. A matorii de comedii sau aventuri vor avea și ei porția lor. O adaptare supermodernă a celebrului **Testament al doctorului Mabuse**, semnat de un oarecare Klingher, căruia nu i se prea acordă șanse de a deveni la fel de celebru ca Fritz Lang, cu Gert Fröbe și Senta Berger. **Paria** cu Jean Marais și Marie José Nat și **Mai periculoasă decît bărbății** (?) cu Richard Johnson și Sylva Koscina vor satisface, probabil, aceste gusturi.

O stagiune aparent normală, dar care ne va rezerva și cîteva surprize.

E. P.

SINTAGME

România literară în duel cu **Aprozorul**. În numerele 37 și 38 ale **României literare**, Vasile Băran, secretar general de redacție, se ocupă pe larg de desfacerea unor legume și zarzavaturi prin piețele bucureștene. Materialul prezintă o documentare serioasă și sîntem convinși că n-am fost confrunțați decît cu primele capote ale unui roman aprozăresc pe care **România literară** îl va publica în întregime.

Doris Pasternak: **Verisuri** (E.L.U.). Prima editare în românește, într-un volum, a poetului. Tălmăcirca aparține lui Marin Sorescu.

„Bobocii“ îmbătrînesc

prea devreme...

Nu, nu este deloc vorba de un titlu ales în mod ostentativ. Este — nici mai mult, nici mai puțin — însăși constatarea amară a unuia dintre interlocutorii noștri din rândurile cadrelor didactice, cu care am abordat, sub diverse aspecte, delicatul subiect al situației studenților din anul I.

Și totuși, ce se întâmplă de regulă cu cei care, trecuți de „furcile caudine“ ale examenelor de admitere, se trezesc dintr-o dată în această lume miraculoasă a studenției, pe care abia încep s-o cunoască mai în-deaproape? Cum sînt priviți și tratați de colegii lor mai mari, de profesori? Care este atitudinea generală a celor din jur față de ei?

Desigur, la început — așa cum însăși practica de pînă acum ne-a dovedit — totul e frumos, atrăgător. Sosirea noilor studenți în facultate constituie pretutindeni un eveniment căruia i se acordă nu o dată o atenție deosebită. Novicii sînt întâmpinați încă din prima zi cu urări colegiale de „Bun venit!“, înconjurați de toată lumea cu multă dragoste și răsfățați generos cu apelativul de „boboci“. Deschiderea festivă a cursurilor evidențiază și ea încă o dată această atenție specială, care culminează de obicei cu acel tradițional „bal al bobocilor“.

După aceea?... După aceea vin primele luări de contact cu profesorii, cu orele de curs și seminar... Și totul intră fără de veste în obișnuit. „Bobocii“ se pomenește în scurt timp abandonată, uitată, absorbiți și ei de ritmul cotidian al existenței universitare...

Aceasta este, în linii mari, situația studenților din anul I. O investigație a acțiunilor dedicate acestora în anii trecuți în unele institute bucureștene (Agronomie, I.P.G.G., A.S.E., I.M.F.) n-a putut, decât cu rare excepții, să ne acrediteze cumva părerea că decanatele, catedrele, cadrele didactice ar manifesta preocupări susținute în această privință. În afara celor cîteva „atenții“ clasice de la început, puține inițiative demne de menționat dovedesc interesul permanent al acestora față de stimularea, orientarea și îndrumarea plină de solitudine a celor din anul I. Multe dintre colectivele de profesori ale catedrelor își declină, chiar, orice răspundere directă în atragerea și ciștigarea studenților pentru disciplinele respective, pentru facultatea și profesia aleasă, lăsînd totul pe seama activității asociațiilor studențești. De aceea, nu întîmplător unii dintre studenții anului I cad repede pradă unor mentalități dăunătoare, ori deprind involuntar diferite practici ale anumitor studenți mai mari, aflați într-o acută criză de conștiință civică, blazați și deconcertați.

Mulți dintre studenții agronomi ne arătau, de pildă, ce influență negativă exercită asupra celor din anul I „apostrofările“ diferiților colegi mai mari („ce te omori, măi frate, cu tot la Gheboala ajungi“), după care orice efort în plus pe linie profesională este inutil... Or, cine mai bine, mai în cunoștință de cauză și cu mai multă putere de convingere decît decanatele, catedrele și cadrele didactice însele ar putea acționa pentru contracararea infiltrării în conștiința studenților din primul an a unei asemenea mentalități, cu totul și cu totul necorespunzătoare adevărului vieții? Cine, oare le poate sădi mai mult în suflet rîvna pentru învățatură, dragostea pentru specialitatea în domeniul căreia se pregătesc, sentimentul importanței profesiei lor în contextul societății noastre?...

Am avut prilejul să facem cunoștință, acum la început de an universitar, cu o seamă de planuri și acțiuni interesante, atrăgătoare, eficiente, destinate studenților din anul I, preconizate a se organiza sistematic și pe toată durata celor două semestre, în mai toate institutele de învățămînt superior pe care le-am vizitat. Ele cuprind cu precădere, în funcție de specificul institutelor și facultăților respective, întîlniri cu factorii de conducere, cu cadrele didactice, cu titularii diferitelor discipline (întîlniri înțelese ca adevărate ședințe de inițiere a studenților în problemele muncii și vieții universitare, cu explicarea importanței și semnificației profesiei alese, prezentarea principalelor prevederi ale Directivelor C.C. al P.C.R. și ale Legii învățămîntului, prelucrarea Regulamentului de activitate profesională, precizarea sarcinilor și îndatoririlor directe ce revin studenților etc.). Sînt prevăzute, apoi, o seamă de întîlniri periodice cu specialiști renumiți în domeniul respectiv, manifestări pe linie de catedre privind discuții și consultări pe diferite probleme, deplasări și excursii de documentare, organizarea unor cercuri de studiu, activități cultural-distractive pe grupe și ani ș.a. Planurile merg adesea pînă la forme și mijloace dintre cele mai variate și mai antrenante, așa cum se întîmplă de pildă la I.P.G.G. prin instituirea unei „Cupe“ a anilor I la diverse discipline sportive (atletism, baschet, handbal, fotbal, tir, înot), ori la Facultatea de zootehnie a Institutului agronomic prin amenajarea unui panou special înfățișînd aspecte din activitatea de zi cu zi a celor din primul an.

Este necesar însă, acum mai mult decît oricînd, ca toate rectoratele, decanatele (respectiv senatele universitare și consiliile profesoriale), catedrele și cadrele noastre didactice să militeze cu mai multă insistență pentru punerea în aplicare a tuturor celor preconizate în aceste planuri, pentru a se produce și în atitudinea acestora acea schimbare hotărîită și salutară față de situația studenților din anul I. Căci, așa după cum afirmă unul dintre interlocutorii noștri — prof. univ. Gheorghe Bîlteanu, prorector al Institutului agronomic — „numai o optică justă, consecventă și activă a tuturor factorilor instructivi-educativi față de noile promoții de studenți poate chezașui, în această etapă a competențelor, formarea unor specialiști valoroși, multilateral pregătiți, integrați trup și suflet eforturilor întregului nostru popor, pătrunși de înaltul spirit al datoriei față de ei înșiși, față de societate“.

Ion SEGĂRCEANU

A T E N T I E

Dacă-i bal, bal să fie,
fie și al „bobocilor“ !

Timișoara are, așadar, în acest an universitar, 2.009 de studenți „boboci“ la cursurile de zi, 50 la cursurile serale, 410 la cursurile fără frecvență, 367 la facultățile de subinginerii cursuri de zi și 30 la cursurile serale ale aceluiași facultăți. O statistică efectuată în a treia zi a anului universitar: toți „bobocii“ se prezentaseră la facultăți, dînd un prim exemplu unor colegi din anii mari. Din păcate, nu toți au izbutit să se și înscrie. Nu toți au reușit, în funcție de aceasta, să fie repartizați în cămin și să-și primească cartelele de masă. Nu toți știu cu precizie orarul săptămînal și programa de studii, chiar dacă, încă la 1 octombrie, a avut loc, oficial, întîlnirea studenților din anul I cu conducerea facultății, cu cadrele didactice și cu reprezentanții asociației studențești, în scopul inițierii lor în viața universitară. Acesta a și fost, de altfel, motivul pentru care două zile m-am transformat ad-hoc în „boboc“, colînd locurile unde se îngheșuie, nu o dată decepționați, zeci de studenți din anul I.

Mă opresc la una din facultățile universității. În fața secretariatului, cițiva „boboci“. Trîști. Nu pot fi înscriși, pentru că n-au încă analiza Wassermann și microradiografia.

— Dar le avem, efectuate în județele noastre plînge un student. Ni s-a spus că la policlinica dîncească vor fi vizate și nu va trebui să mai așteptăm două-trei zile rezultatul altor analize...

Ștînd că aceasta este, de fapt, dispoziția pentru centrele universitare, am luat buletinele de an efectuate studentului I.C. la un spital din altă localitate și, devenind astfel al 2947-lea student timișorean din anul I, am așteptat la coada din fața cabinetului tovarășei doctor Calciu.

— Nu sînt bune, tovarășe I.C., îmi refuză tovară doctor parafă proprie. „Wassermann“-ul, chiar dacă antet și parafă, n-are... număr de înregistrare, iar laltă trebuie să fie micro micro, nu radioscopie.

Pe buletinul „meu“ scrie: „cord-pulmon c normale“. Sus, antetul spitalului. Jos, semnătur parafă medicului radiolog respectiv.

— Cum adică „nu sînt bune“?, încerc eu. Del

— Ba sînt, de fapt, tovarășe I.C., răspunde iri doctorița, dar dacă s-a omis numărul de înregistrare ce să-ți fac? Cît despre micro, fă-ți-o!

— Nu e tot una cu radioscopia? La noi în oraș se făcea și micro...

— Ții să mă enervezi? Următorul!...

Afară, adevăratul I.C. și-a trecut, la noroc, cu pria-i mină, un număr de înregistrare fictiv pe „V sermann“. Intră personal la tovarășe doctor Calciu după vreo oră. Iese... cu mult dorită parafă pe buletin. Mai rămîne în restanță cu „micro“, al cărei rezultat îl va obține, în cel mai bun caz, abia peste cîteva zile. Pînă atunci, ba e student, ba nu e...

Un „veteran“ se destăinuie
„bobocilor“...

„Of! Ce ți-e și cu tradiția asta, domnule! În această de 1 octombrie, pe care ai visat-o mai mult decît aselenizarea — de atunci de cînd lista reușită-ți-a consfințit intrarea în enigmatică tagmă a studenților — nu se prea arată ca-n vis. Ești smuls din templarea mulțimii zgomotos contrastantă cu se deschidere festivă, pentru a fi introdus în acel delicat „coridor al bobocilor“. Și te vezi aici dotat adu-cu cioc și penaj gălbui, mirat și sfios, curios și min pozitiv sau negativ; în orice caz, întreaga-ți exist și experiență redusă la cele cîteva zile de la ieș din ou. Dar asta nu e totul: „bătrîni“ te amenință aripile nu-ți vor crește decît hăt, după prima sesi. Să rămîi „boboc“ un întreg semestru și asta după bacalaureatul și admiterea îți consemnaseră matur tea, după ce o vară întreagă te recomandasel stud (neprecizînd, bineînțeles, anul)? Tristă soartă!“

Dragă bobocule, ai cam mirosit tu — cu toată cre litatea ta infantilă — cam cum stau lucrurile. Apar „bobocul nostru de bătaie“, tu ești de fapt marele rtru sărbătorit. Botezul ăsta năstrușnic te așează centrul atenției și te scutește de o intrare neobserv în marea citadelă universitară. Pentru „bătrîni“, pr de a mai da o pagină din cartea acestor ani minur și de „glorioase aduceri aminte“ ale începutului (pentru unii pierdut în negura timpurilor!).

Pentru că trebuie să știi că te așteaptă poate cei frumoși ani ai existenței tale. Bătăliile examenelor vor antrena pentru marea bătaie a vieții. Pentru

Emoții și vise în primul an
de an-ntii la Sibiu

Regăseam Sibiul ca vechi cetățean al lui. Dar poate nu ca oricare altul. De fiecare dată l-am văzut altfel, i-am observat haina nouă pe care și-a pus-o.

De data aceasta știu că-mi va fi dat să întîlnesc tinerețea sub forma ei cea mai expansivă, cea mai inteligentă: studențimea. I-o doream orașului meu de mult. Din '57 cînd în meciul decisiv pentru promovarea echipei locale în divizia A îmi trădam cetatea strigînd din toată inima „Haide U“. I-o simțeam necesară mai tîrziu, în anii de liceu cînd lucrînd pe șantierele arheologice de la Tilișca, Păuca sau Ocna, conduse de actualii dascăli ai noilor studenți, sau cînd străbătînd satele sau bătînd poteciile munților alături de etnografi și antropologi ca Vasile Caramelia, vedeam că lipsește suflul pasiunii și priceperii studențești.

Am fost dornic să-i cunosc cît mai repede pe cei 53 de pionieri ai Centrului universitar Sibiu. Am vrut să știu cine sînt ei, ce i-a adus tocmă aici, ce cred despre rolul lor în dezvoltarea noului centru, ce simt în acest moment de prim contact cu studenția, ce gînduri au pentru viitor. Am mers la ei „acasă“. Erau la primul lor mic dejun universitar. Discuțiile s-au legat ușor...

S-au strîns din toate colțurile țării: Sibiu, Brașov, București, Timișoara, Lugoj, Satu-Mare, Arad, Harghita; români, germani, maghiari... Cu ce i-au atras facultățile siblene?

La unii se pare că a fost pură întîmplare. Totuși

nici unul n-o regretă. Dimpotrivă: „Venind în C nu știam încă de faptul că la Sibiu va lua fi o facultate de istorie. La început poate m-am gîr să mă înscriu la această facultate crezînd că o să o mai mică concurență. Dar n-a fost așa. Orașul cărui nume a figurat în istorie din timpuri străve a trezit în inima multor candidați un viu inter. El dispune de foarte multe documente și vestigii c pot fi cercetate și care vor contribui la îmbogăț și lărgirea culturii studenților“. (Jianu Ion — Istori

Iar studentul în filologie Marian Vasile îmi spu „Poate că orașul Cluj, oraș cu vechi tradiții student m-a frapat mai mult. Acum însă cînd am făcut cun tință cu Sibiul trebuie să recunosc că-l îndrăgesc. Este un oraș „bijuterie“, în care primul lucru care incîntă este lipsa zgomotului specific orașului mode și nu putem spune că Sibiul n-ar fi modern. Îmi pl tocmai prin integrarea arhaicului cu noul“.

Alteori, această decizie se bazează în plus pe o ac vitate vizionară încă de pe băncile liceului (Kond Francisc — Istorie):

„Pentru mine anii de facultate sînt o urmare firea a cursului de istorie început în liceu. Faptul că învăța aici în Sibiu, vechi centru cultural român cu un trecut istoric demn de invidiat de oricare oraș, nu face decît să-mi sporească interesul pen studiu“.

Am încercat să pătrund mai adînc în întîmîta fiecăruia. Să aflu dacă „a fi primul student sibi și-a găsit o stare emoțională aparte cît și un sentiment de responsabilitate corespunzător în fiecare stud

„Trăiesc împreună cu ceilalți colegi al mel emc primelor zile de studenție în noul centru universi Sibiu. Am fost puternic impresionat de primirea c ni s-a făcut din clipa în care am pășit în facultate

BOBOCI!

- Voi dormi cu un prieten în pat, că altfel e greu repartitia în cămin...
- Și cu masa?
- Mă descurc eu. Până la urmă, cred că tot îmi dau vartelă...
- Este o zi, aveam să aflu că I.C., asemeni altor egli de an, a trebuit să caute mult și bine centrul microradiografiei. L-a recunoscut după... coada e se prelungea în stradă, până după colț. Indica-rele „de sezon”, nelipsite în alte centre universitare, turi de pancardele cu „bine ați venit”, asociația dențească din Timișoara le-a omis și anul acesta. La cămine, panică. În complex există camere amite cu amenajarea pentru mai târziu, se cară, pe ici, colo, paturi suplimentare.
- Mă aflu, la trei zile după deschiderea anului uni-sitar, în anticamera unuia din prorectorii Institu-ului politehnic. Tovarășa secretară Vuc transmite la efon o circulară, către toate căminele: „transmite-te de urgență situația cu numărul de paturi instan-țe, precum și necesarul...”
- Bine, dar e inadmisibil să cereți o asemenea situa-ble acum, când studenților nu le arde, în nici un z, de dormit sub cerul liber — caut eu, mai târziu, explicație. Deschiderea anului universitar presupune pregătirea tuturor condițiilor de cazare...
- E adevărat, vine răspunsul, prompt, din gura ui tovarăș de la administrativ. Dar se va rezolva, asta este sigur...
La Institutul de medicină mă amestec printre stu-denții care-și notează orarul. Mi-l notez și eu, de

voie, de nevoie, pe cel al studenților din anul I Me-dicină generală. „Nu fii vesel, pușorule, îmi ride cineva peste umăr. Află că nu-i definitiv. În anii trecuți, orarul s-a schimbat de câteva ori în semestrul I...”

Dezolat, mă interesez, apoi, la Universitate, cum „o vor duce” și pe aici orarele... Studenții din anii mari sînt sceptici: anul trecut secretariatele de la Filologie, Științe naturale, Fizică le-au schimbat de ci-teva ori numai în cursul primei luni. Fac o serie de in-vestigații. Semne pentru... respectarea „tradiției” există, din păcate, și acum.

...Se așteaptă „balul bobocilor”. Pregătiri la asociația studentească, pregătiri în camerole de la cămin. Se aranjează rochiile, se calcă pantalonii. „Bobocii” au emoții. Au trecut cu vederea micile neajunsuri din primele zile de studenție, le-au găsit inerente noii etape din viață, după opinia colegilor mai mari, și așteaptă primele satisfacții universitare reale. În re-uniunea destinată lor își pun nădejdiile din „eșalonul II”. Știți cum a fost în ceilalți ani? Săliile de dans arhiglomerate cu studenții din anii V, IV, III, II, lipsă de parteneri pentru „boboci”, foarte puține invitații repartizate anului I. Dar „bobocii” nu știu asta. Ei văd că pregătiri la fel de intense fac și vete-ranii, dar cine nu trăiește, la urma urmei, așteptarea unui bal? Și... dacă-i bal, bal să fie...

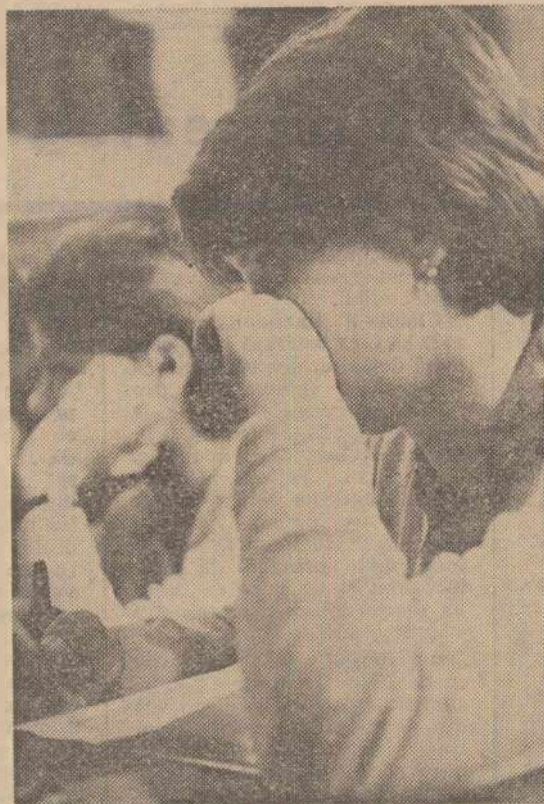
Dragomir HOROMNEA

ce start implică posibilitatea unei plecări greșite, și permit câteva sugestii, pe care le poți considera trivite sau nu, dar care te vor scuti poate de căutări inutile.

Surprins de totala libertate, nu-i vei observa poate obul tău. Nimeni nu spune că trebuie să faci încă la început nopți albe de studiu, dar nici să intri în slujbe cu cursurile „sigilate” nu e prea bine. Și, mai es, nu te încrede prea mult în vreun binevoitor cu te mai vechi care-ți trimbiță fie ușurința nemalpo-nită a examenelor (zic eu, asta pentru a crea și a-și a impresia că e de o rară inteligență), fie „cru-neia” vreunui profesor (observată de fapt la un exa-men picat cine știe din ce alte cauze). E bine totuși să zi lucrurile mai negre decît sînt, să studiezi mai mult decît simți că ar fi necesar, atenuînd în felul acesta șocul trecerii de la liceu la facultate și în acei-ti timp netezindu-ți drumul spre rezultate ieșite din mun. Aparenta lipsă de posibilități de afirmare să-ți stimuleze blazarea: o pregătire temeinică încă la început va sta la baza activității în cercurile științifice și în ultimă instanță a unei bune pregătiri profesionale.

Colegi de bibliotecă sau vecini în săliile de curs, in-tele de spectacol sau de expoziție, vom încuraja im-bună echipele studentești sau vom sărbători micile și marile izbînzii ale vieții. Și pentru că am pomenit viață și pentru că tu ești la o cotitură importantă pe drumul ei, eu — colegul tău puțin mai mare — îți do-sc o cît mai deplină realizare, astfel ca să pot zice citind cam știrb un cronicar: „nasc și din boboci oameni”.

Laurențiu ORĂȘANU
anul III, Automatică — București

condițiile de viață ce ni se asigură. Cred că a fost este așteptări. Anii de studiu pe care îi vom petrece și vor însemna în mare parte ani de muncă asiduă întru a răsplăti grija cu care am fost primiți și ucați” (Colceriu Nicolae — Istorie).

Și în același spirit, primesc alte două răspunsuri: „Trebuie să vă mărturisesc că sînt foarte emoționată, fac parte din prima promoție de studenți ai Facul-tății din Sibiu. Aceasta mă obligă la obținerea unor rezultate cît mai bune, pentru a putea fi un exemplu întru cei ce ne vor urma” (R. G. — Istorie).

„Trebuie să mărturisesc că noul an universitar re-zează începutul unei noi vieți, în pragul căreia tre-bie să pășim cu toată încrederea. Pentru mine, ca pentru ceilalți colegi, acest început este un moment osebit de important în sensul că trebuie să renun-m la vechile maniere școlărești, la acea mentalitate teorică naivă a elevului și să ne încadrăm într-o acti-vitate intelectuală și o dezvoltare morală superioară a ndrei Virginia — Istorie).

Aș sublinia încă o dată această idee, deși n-are rumusețea” altora. A fost un lucru de care ne-am bit fiecare din cei ce am fost studenți și care ne-a potmolit pe mulți. Așadar, toată atenția din partea studenților și a cadrelor didactice!

„M-ați întrebat de vise. Da, visez de mult și cred, ed cu tot sufletul că facultatea va deschide porți bânuite acestor vise.

Aș vrea să devin arheolog, să scot din pămînt cruri vechi dar noi pentru omenire. Să fiu folositor tr-un fel țării mele. Să aduc și eu o contribuție cit mică la cunoașterea primilor zori ai civilizației și lturii pe pămîntul pe care trăim” (Theodoru Sorin Istorie).

Acesta a fost unul din răspunsurile la întrebarea: Ce

imagine vă faceți despre viitorii patru ani de studen-ție? Ce înseamnă pentru voi acești ani? Mai simple sau mai căutate, toate răspunsurile vizează același scop: devenirea profesională și utilitatea socială.

M-am retras din mica lor cetate cu certitudinea împlinirii viselor acestor tineri sinceri și nealterați de un mediu universitar uneori nefast. Nu însă înainte de a afla și gândul dascălilor. Pe tovarășul Nicolae Lupu, decanul facultății, l-am găsit în birou, în fața primelor file de dosar ale facultății: „Pășim în acest prim an de anu-nții cu încrederea fermă în posibili-tățile noastre, cu dorința fierbinte de a împlini tradi-țiile culturale sibiene, de a le ridica pe noi trepte, transformînd Sibiuul într-o adevărată cetate universi-tară. Nimic nu ne lipsește: cadre didactice bine pregă-tite, biblioteci de renume, condiții sociale adecvate pentru studenți. Rămîne ca noi, cadrele didactice și studenții noștri, să nu precupețim nici un efort spre realizarea scopului propus”.

Mărturisesc că și eu am certitudinea împlinirii Si-biuului în noua sa postură de centru universitar. Nu pentru că aș fi un vechi cetățean al lui. Nici pentru că de drept i s-ar cuveni așa ceva. Ci pentru simplul motiv că la cei chemați să-l realizeze, profesori și studenți, am văzut o unitate de scop și mijloace, pentru că îi cred capabili, acum cînd îi cunosc pe ju-mătate din ei, să-l realizeze...

Fac un ocol deasupra Sibiuului pentru a lua înălțimea Carpaților. Nu mai văd însă în aglomerarea de cutiufe din centrul Sibiuului decît una singură. Singura mo-dernă. În formă de L, tot mai mic pe măsură ce mă depărtez. L L L... Lumină. O nouă lumină pe harta țării!

S. VIRGIL

Unele realizări, câteva idei și multe imperative

Lucrările plenarei U.A.S.R. din 26—27 septembrie a.c. au reliefat, pe lângă celelalte probleme pe care le-a dezbătut, și necesitatea ca asociațiile studen-țești să acorde un sprijin substanțial studenților din anul I. Perioada de integrare în viața universitară este destul de scurtă. Psihologic, „bobocii” trăiesc momente de derută, cu timidități inerente începu-tului de drum, rețineri care îi împiedică uneori să ajungă la rezolvarea problemelor care îi preocupă. Se mai întâmplă — din păcate — să nu ajungă întot-deauna ușor la adevărata înțelegere a valorilor univer-sitare. Date fiind toate acestea, asociațiilor studen-țești de la nivelul facultăților le revin sarcini im-portante și destul de dificile, dacă ne gîndim că — de cele mai multe ori — trebuie să găsească în acest sens modalități eficiente, fără ca studenții din anul I să fie dădăciți.

Dar, reporterul pornit în documentare prin cen-trul universitar București a rămas surprins de re-petarea obsedantă a unor acțiuni de la o facultate la alta, de la un institut la altul. „Balul bobocilor” este acțiunea principală și la unele facultăți singura care poate „salva” pe președintele consiliului aso-ciației studentești din facultate de insistențele repor-terului. Ea e o acțiune uneori atractivă și afirmînd aceasta nu intenționăm să-i micșorăm importanța tradițională. E drept că solemnitatea acestei seri, frumusețea primului dans al studenției, sentimentul egalității cu toți studenții facultății în care abia a intrat sînt de natură să contribuie la integrarea „bo-bocului” în viața universitară, dar numai „balul bo-bocilor” nu este suficient și nu se poate rămîne la această acțiune. De acest lucru trebuie să fie con-vinse o serie de consilii studentești din institutele de învățămînt superior din București.

Inițiative frumoase am întîlnit în unele facultăți ale Universității și Academiei de studii economice, care — încă din primele zile — au organizat întîl-niri operative ale studenților din anul I cu condu-cerea facultăților. Întîlniri de felul acesta ar fi bine să se organizeze și în celelalte institute dar ele tre-buie să aibă ca obiect o informare exactă a proas-peților studenți cu noțiunile elementare ale vieții universitare. Și, pentru a avea eficiență, trebuie or-ganizate în cel mai scurt timp. Consemnăm aici ca valoroasă și ideea Consiliului asociației studentești de la Facultatea de drept, care, în colaborare cu pro-fesorul doctor docent Tudor R. Popescu, intențio-nează ca în această săptămînă să prezinte noilor stu-denți istoricul și tradițiile facultății. Se înscrie în aceeași idee și tradiționala întîlnire festivă a stu-denților Academiei de studii economice, urmată de premiarea celor mai buni studenți.

Ideile se găsesc pretutindeni, la toate consiliile stu-dențești, dar important este ca ele să fie realizate. Acest lucru trebuie înțeles de președinții asociațiilor din facultăți. Vizitele la E.R.E.N., la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și demo-cratice din România, la galeriile de artă — sînt numai câteva obiective care pot fi destul de ușor îndeplinite. Nu ar fi lipsite de ecou — sîntem convinși — nici even-tualele „Seri ale anului I” de la Clubul Arhitecturii sau Politehnicii. Vicepreședintele Consiliului Uni-unii asociațiilor studentești al Academiei de științe economice, BARI ION, a subliniat că se dovedește necesară efectuarea cu maximum de rapiditate a turului orașului București, cu care Consiliul U.A.S. al centrului universitar ne-a obișnuit în fiecare toamnă.

Și-a dovedit eficiența, în decursul anilor, întîlnirea studenților anului I cu studenții din anii mai mari, pe care Consiliul A.S. de la Facultatea de filozofie obișnuiește, ca și în alte părți, să o programeze în primele săptămîni. Vizitarea bibliotecilor, organi-zarea unor concursuri de orientare în facultate sînt preocupări comune ale consiliilor de la facultățile de Drept și Filozofie.

Nu trebuie scăpată din vedere nici vizita pe care orice consiliu ar trebui să o întreprindă la căminele unde locuiesc studenții din anul I, știut fiind că uneori administrația căminelor „uită” diferențele dintre stu-denții unei facultăți. Asigurarea condițiilor de viață și studiu e un fapt primordial pentru facilitarea inte-grării „bobocilor” în disciplina universitară.

Un alt obiectiv care în mod firesc trebuie să se impună cu necesitate atenției consiliilor A.S. din fa-cultăți este sudarea colectivelor din grupele și anul de studii I, cunoscîndu-se influența hotărîtoare pe care o are colectivul asupra individului. Consiliile A.S. trebuie să găsească modalitățile potrivite pentru ca studenții din anul I să se cunoască, să-și cunoască reciproc posibilitățile și aptitudinile, preocupările co-mune. Crearea unei atmosfere colegiale încă din pri-mele zile duce la rezultate substanțiale pe linie pro-fesională și de organizare.

Eventuale excursii ale grupelor, eventuala vizionare în comun a unor filme, eventuale „descinderi” la Stu-dent-Club — iată numai câteva modalități sugerate de președintele C.A.S. de la Facultatea de filologie a In-stitutului pedagogic, DIDICA TĂLPĂLARU.

Nu am intenționat să trecem în revistă acțiunile consiliilor A.S. din institutele centrului universitar București, ci am voit să subliniem necesitatea găsirii unor modalități potrivite pentru realizarea unui ele-ment esențial — integrarea în viața universitară. Subli-niem — cu riscul de a ne repeta — că ideile consi-liilor A.S. din facultăți trebuie să prindă viață în cel mai scurt timp, pentru a avea finalitate.

Andrei POPESCU

Rareori ne-a fost dat în istoria științei să asistăm la dezvoltarea atât de vertiginoasă a unui produs în numai două decenii, după sute și mii de ani de întrebări și căutări. Să ne întrebăm desigur de ce tocmai calculatoarele au trebuit să urmeze o astfel de evoluție. Oare omul din antichitate, sau cel al Renașterii, sau omul secolelor revoluției industriale nu a avut nevoie de el? Nu a fost preocupat să-l construiască? Istoria tehnicii răspunde afirmativ, scoțând la iveală câteva momente care constituie preistoria calculatorului, caracterizată prin tendința de a crea o mașină care să elibereze omul de monotonia și uneori complexitatea muncii sale intelectuale. Nici unul nu-l putem considera însă părintele calculatorului de azi.

● Exploratorii unei vechi epave dintr-o insulă greacă din Antikytera au descoperit recent un dispozitiv care are aproape toate caracteristicile unui calculator. Dispozitivul din bronz și alamă conține piese delicate ca de ceasornicărie, inclusiv roți dințate executate cu finețe. Se crede că a fost folosit înainte de anul 82 î.e.n. la calculul orbitelor planetelor. Configurațiile de pe dispozitiv indică anotimpurile zodiile fazele Lunii, timpul răsăritului și apusului de soare și alte date astronomice. Este primul exemplu de „calculator” specializat.

● Abacul, având originea în preistoria Orientului, este introdus în Europa pe timpul lui Marco Polo, fiind primul calculator destinat efectuării operațiilor de adunare.

● Oamenii tind spre calculatorul universal de astăzi capabil să execute pe baza unui program succesiuni complexe de operații. Dar pentru aceasta sînt necesari noi pași. Sînt mici și durează secole.

● „Vergelele” celebre ale lui John Napier descrise în 1617 au servit la efectuarea înmulțirii.

● În 1642 renumitul matematician și fizician Blaise Pascal, care la 16 ani elabora bazele teoriei secțiunilor conice, inventează o mașină, construită cu roți dințate, care putea să adune.

● În 1673 nu mai puțin celebrul Leibnitz a proiectat un calculator tot cu roți dințate care putea să adune și să înmulțească.

Aceste două mașini, deși practice n-au putut fi folosite datorită dificultăților impuse de stadiul înaintat al construcției de mașini.

● Jacquard în 1801 contribuie și el prin construirea războiului de țesut care utiliza cartele perforate la comanda diferitelor modele de țesătorie. Un exemplu străin de calculatoare dar care avea să dea o idee: folosirea cartelelor perforate pentru introducerea datelor în calculator.

Adevărata evoluție care începe după al doilea război mondial a fost pregătită intens în secolul trecut și prima jumătate a secolului nostru. A fost necesar efortul comun al matematicii, fizicii, tehnologiei, electronicii. Dar nesincronizarea acestor eforturi, de cele mai multe ori dictată de întinzerea obiectivă a cunoașterii în unele ramuri, a dus la încă un secol de așteptare.

Primul „bunic” al calculatorului modern este matematicianul englez Charles Babbage (1792—1871). El a săvîrșit în domeniul calculatoarelor o adevărată revoluție de concepție: a reunit într-o viziune nouă cunoștințele anterioare. A fost primul care a văzut perfect ceea ce trebuie să fie planul unei mașini complexe, capabilă nu numai să combine numere, urmînd una sau alta din cele patru operații aritmetice, dar încă să asocieze aceste operații după o cale dată corespunzînd unei formule (azi spunem modelul matematic al procesului studiat)

fără intervenția omului în timpul calculului. Bazele principale ale funcționării mașinii puse de către el sînt valabile și astăzi:

● mașina trebuie să efectueze toate operațiile aritmetice.

● lista instrucțiunilor (programul calculatorului) pe care trebuie să le folosească pentru a rezolva o anumită problemă

toarelor demonstrează reducibilitatea oricărei operații aritmetice la operațiile logice. Această trecere de la calculul aritmetic în domeniul numeric la operații asupra unor structuri logice n-a putut fi realizată însă fără munca de apropiere a filozofilor și matematicienilor, lucrări care s-au precizat în secolul XIX cu crearea calculului logic (în care Boole și Morgan au me-

SEAC, EDSAC, IAS, IBM etc. Tații au intrat deja în anonimat.

Dar vitezele de calcul ce nu depășesc cîteva zeci de mil de operații pe secundă îi nemulțumesc atât pe creatori, cît și pe utilizatori. Calculatorul trebuie să facă față unui nou mod de funcționare numit în „timp real”, adică concomitent cu unele procese foarte rapide pe care trebuie

mul central a unor calcule care devin o rutină: rădăcină pătrată, funcții trigonometrice etc.

● Cibernetica, creația lui Wiener în 1949, își aduce și ea contribuția la studiul fiabilității (siguranța în funcționare) și a stabilității. Calculatorul însuși este un sistem cibernetic și puțința de disociere dintre cibernetică și calculatoare este din ce în ce mai mică, mai ales după dovedă analogiei care există între acestea și sistemele neuronale umane (și ele la rîndul lor sisteme cibernetic).

● Științele economice, îndeosebi cele aplicate, sînt puse, îndeosebi acum, cînd calculatoarele au căpătat o utilizare de masă, să rezolve dilema ce stă în fața unei economii moderne: „A fi sau a nu fi”. Drept pentru care sînt nevoite să devină din ce în ce mai structurizate și logicizate, în sensul matematic al cuvîntului. Se dezvoltă o ramură a matematicii care nu poate trăi fără calculatoare și care vine să modeleze sistemele microeconomice sau macroeconomice: cercetarea operațională. Scopul ei este optimizarea funcționării acestora.

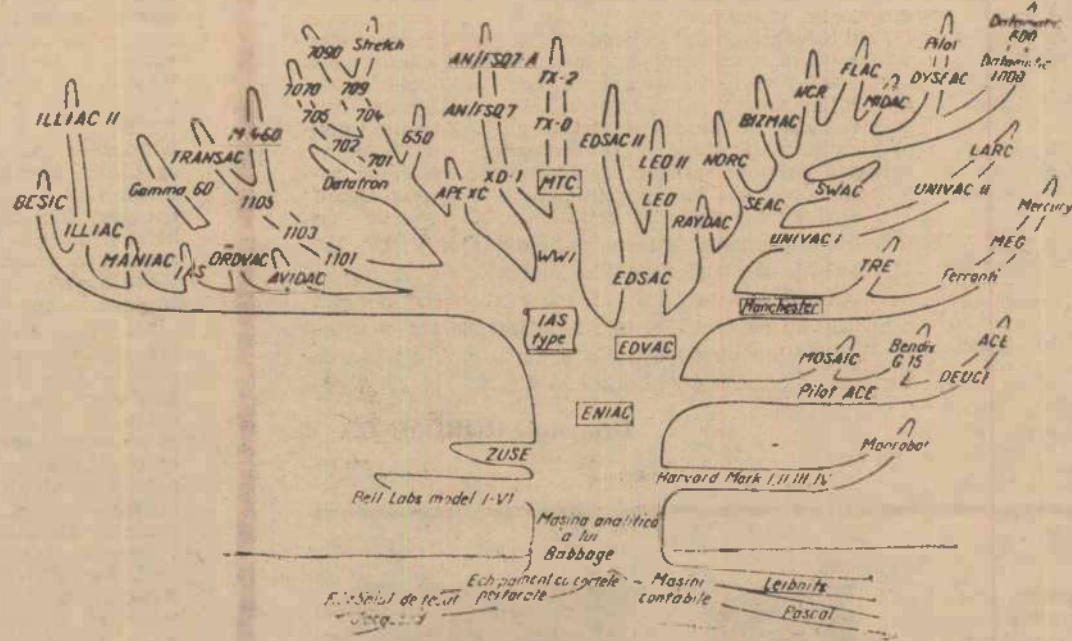
În cadrul economiei mondiale, primele „mămici” dispar, făcînd loc unor puternice matroane: I.B.M. (a treia firmă americană în anul 1968 în ceea ce privește cifra de afaceri). Control Data, General Electric în S.U.A., Elliott și I.C.T. în Anglia; Bull în Franța; Siemens în Germania; Hitachi în Japonia, între care lupta de concurență sporește o dată cu numărul de calculatoare și pe măsură ce se aduc noi și noi perfecționări în construcția lor. Progresul tehnic în acest domeniu este împins acum înainte tot mai mult de către legile obiective economice ce acționează în paralel cu legile, de multe ori subiective, ale dezvoltării științei. În anul 1964 vechile calculatoare cu tranzistori și memorii cu ferite fac loc calculatoarelor cu circuite integrate și cu memorii foarte rapide pe pelicule magnetice capabile de a funcționa cu viteze de pînă la zece milioane de operații pe secundă. Mijloacele de comunicare între om și mașină se văd constrînse spre perfecționare și din ce în ce mai mult locul perforatoarelor și cititoarelor de cartele, precum și al imprimatoarelor, este luat de ecranele de televiziune, prin care se introduc datele „scriind” cu creioane magnetice, de dictafoane cuplate la calculator și alte dispozitive moderne bazate pe fenomenele de electro-luminiscentă.

Unde vom ajunge? Pentru următorii ani se prevăd viteze de un miliard de operații de secundă, noi sisteme de comunicații om-mașină (cu laser de exemplu). În orice caz deocamdată se pare că nu vom depăși limita impusă de viteza luminii, dacă Einstein la vremea lui avea dreptate. Se vor naște anual zeci de mil de computere (din 1967 pînă în anul 1975 numărul lor se va tripla, ajungînd la cifra de 120 000).

Așa cum străbunii acestor „copii minune” ai secolului nostru se pierd în negura vremurilor, părinții lor actuali nu se văd din mijlocul mulțimilor. Mai presus de toate, înainte de a-i omagia pe cîțiva din aceștia, trebuie să cinstim însă OMUL DE ȘTIINȚĂ pentru pasiune, pentru curajul și tenacitatea luptei sale împotriva absurdului și neadevărului științific și mai ales pentru capacitatea sa de a înțelege dialectica dezvoltării științelor și de a acționa în consecință în colaborare. Iar PE VIITORUL OM DE ȘTIINȚĂ trebuie să-l hrănim permanent în acest spirit ce guvernează dezvoltarea științei și tehnicii contemporane.

Virgil SIMION

CALCULATORUL

arbore genealogic

se introduce în ea pe cartele perforate.

● mașina trebuie să memoreze rezultatele parțiale pentru a le folosi în următoarele etape de calcul.

● mașina trebuie să fie capabilă să decidă între două acțiuni. În funcție de rezultatul calculului, adică i se atribuie puterea de a efectua calcule logice.

Gratie unei subvenții acordate, el a putut dacă nu să construiască o astfel de mașină, cel puțin să fabrice diferitele subansamble care au fost prezentate în 1851 la Expoziția Universală din Londra. Calculatorul n-a fost niciodată asamblat. Oricum, dificultăți mecanice, ca și inexistența electronicii la ora aceea, ar fi împiedicat funcționarea lui independent de concepția sa.

Era necesară așadar o nouă ramură a tehnicii care la acea dată nici măcar nu se întrezărea: Electronica. A trebuit ca în paralel cu teoria corpusculară a materiei să se dezvolte statistica matematică și mecanica statistică, iar un Maxwell să elaboreze teoria cîmpului electromagnetic, pentru ca toate acestea reunite să permită studiul trecerii electronilor prin gaze rarefiate și vid. De aici, cu ajutorul tehnologiei materialelor, dezvoltată și ea, pînă la inventarea triodei de către Lee de Forest (1905) n-a fost decît un pas. Al doilea a fost făcut imediat prin inventarea primului circuit logic bivalent (cu două stări: starea de conducție și starea de blocare corespunzătoare „afirmației” și „negației” din logica propozițiilor) numit circuit basculant sau „flip-flop”.

Matematicienii fac în continuare noi eforturi. Se demonstrează rezolubilitatea ecuațiilor diferențiale cu ajutorul calculatoarelor (încă nerealizate fizic), iar cei care se ocupă de aritmetica calcula-

rite incontestabile) și prin axiomatizarea progresivă a matematicii.

Claude E. Shannon vine în 1937 să facă legătura între cele două domenii, demonstrînd că circuitele de comutație logice create (electronice sau, cele mai vechi, electromecanice) se supun algebrei logicii booleene.

Mai apoi, celebrul matematician John von Neumann, de la Institutul de studii superioare din Princeton, introduce încă două principii de bază, încurajat și de punerea bazei teoriei informației de către Claude Shannon:

● Sistemul de numerație care folosește numai două simboluri este cel mai eficient din punctul de vedere al transmisiei informației. În plus, permite folosirea circuitelor logice.

● În sistemul binar numerele pot fi folosite în două moduri. Ele pot fi folosite pentru prelucrări numerice și ca instrucțiuni codificate pentru calculatoare.

Calea a fost acum deschisă. Începe asaltul creierelor electronice moderne. În același an, 1937, H. H. Aiken a reluat problema mașinii complexe din punctul unde a lăsat-o Babbage. Din căsătoria sa din dragoste cu Universitatea Harvard și din interes cu compania I.B.M., al cărui ajutor tehnic îi era necesar, se naște în 1944 primul „copil”: Mark I.

Urmează apoi Mark II, III, IV. Toți sînt computere electromecanici cu program automat. Este semnalul de pornire a reacției în lanț pe care o cunoaște dezvoltarea primei generații de calculatoare construite cu tuburi electronice și memorii pe tambur magnetic: primul dintre ele ENIAC, construit între anii 1942—1945 la Universitatea „Moore School of Electrical Engineering” din Pennsylvania. Apoi, serii întregi cu denumiri aparent enigmatice, dar care, privite atent, trădează originea maternă: EVAC,

să le controleze și să conducă. Este cazul reacțiilor nucleare sau al teleghidării rachetelor. Pe deasupra era zborurilor cosmice și a comunicațiilor spațiale apare la orizont.

Erau necesare deci noi componente electronice. Mecanica cuantică dezvoltată prin studiul ale unui Plank, Heisenberg și altor renumiți savanți din prima jumătate a secolului nostru va sta la baza studiului proceselor microscopice din corpul solid. Se dezvoltă bazele teoretice al fizicii corpului solid, în particular ale semiconductorilor, singurele capabile să fie controlate în limite foarte largi din punct de vedere al conductivității curentului electric. Și astfel, prin eforturile comune ale matematicienilor, fizicienilor și electroniștilor, tranzistorul este creat. Apoi îi urmează alte și alte componente electronice speciale, construite pe bază de semiconductoare. În 1959 se descoperă un nou tip de memorie — ferită, la care accesul este mult mai rapid. De la zeci de mii se ajunge la sute de mii sau chiar milioane de operații pe secundă.

Deși încep să se reproducă pe ele inele, revoluția depășește marginile proprii ramurii. De acum impacturile reciproce între noua creație și ramuri vechi sau tot atât de noi ale științei sînt din ce în ce mai puternice:

● Matematicienii se simt goniti de fantastica viteză de calcul datorită dezvoltării cu precădere a circuitelor calculatoarelor (hardware — parte tare) și se văd nevoiți să pună la punct noi sisteme de programare (software — parte moale), să creeze limbaje algoritmice automate. Cobol, Algool, Fortram, sînt cîteva din cele mai noi. Se trece la microprogramare, constituindu-se pentru fiecare calculator adevărate biblioteci de subprograme, facilitîndu-se astfel eliminarea din progra-

Pledoarii eminesciene pentru progresul economic al societății

Mihai Eminescu reprezintă personalitatea care ne-a impus în cel mai înalt grad spiritul românesc în circuitul valorilor universale. Din păcate el este cunoscut marelui public mai ales ca poet, deși o mare parte a energiilor sale creatoare a fost consacrată publicisticii și, prin aceasta, activității social-politice.

Înarmați cu instrumentul metodologiei marxiste, singura în măsură să ne ferească de interpretări unilaterale și de mistificări, care în cazul operei politice eminesciene s-au manifestat din plin în anii regimului trecut, am încercat să cercetăm și să apreciem activitatea publicistică a lui Eminescu, în contextul epocii în care el a trăit și a scris.

Profund ancorat în epoca în care a trăit, Eminescu a înregistrat în publicistica sa, ca un seismograf, toate frământările zilei, analizând cu atenție contradicțiile sociale. Fără să rămână un simplu observator al evenimentelor care afectau destinele țării, el și-a exprimat puncte de vedere proprii, originale. În gândirea sa economică, Eminescu se situează pe poziții net progresiste, înțelegând prin aceasta că sensul concepției sale despre industrializare, protecționism, întărirea și dezvoltarea agriculturii, organizare și administrare, precum și independența economică, se circumscrie unei dezvoltări ascendente burghezo-democratice a României din a doua jumătate a secolului trecut.

Având o concepție general-filozofică despre dezvoltare, Eminescu postula un progres lent, gradual, fără salturi, însă sigur și temeinic, strins legat de dezvoltarea trecută: „Noi susținem că poporul românesc nu se va putea dezvolta ca popor românesc decât păstrând drept baze pentru dezvoltarea sa tradițiile sale istorice, astfel cum ele s-au stabilit în cursul vremurilor... Noi susținem că e mai bine să înaintăm încet dar păstrând firea noastră românească, decât să mergem repede înainte dezbrăcându-ne de dinsa prin străine legi și străine obiceiuri”. (M. Eminescu: Opera politică, vol. I, ediție îngrijită de prof. I. Crețu, Cugetarea-Georgescu Delafraș, București, 1941, p. 562).

Militând pentru dezvoltarea capacităților de producție, Eminescu a intuit că impulsul progresului economic îl constituie nevoile mereu crescânde ale omenirii. Când o societate contractează necesități noi, ea trebuie să-și creeze aptitudinile pentru a le putea satisface. Progresul economic nu se realizează de la sine, ci presupune o politică înțeleaptă din partea statului. O astfel de politică se concretizează, printre altele, prin realizarea unei proporții juste între consum și acumulare, prin investiții eficiente, rentabile, prin valorificarea superioară a bogățiilor solului și subsolului.

Promovarea politicii protecționiste îl situează pe redactorul „Timpului” de asemenea pe poziții înaintate, ea fiind conformă cu cerințele și nevoile obiective ale dezvoltării economice a țării noastre în acea perioadă. Deși o mare parte din forțele țării se abat pe „drumuri pustii”, Eminescu aprecia că în ultima jumătate de veac s-a realizat în general un progres, atât în domeniile economice și social-politice, cât și pe plan spiritual.

Înțelegând rolul hotărâtor al factorului economic în dezvoltarea societății, el spunea în articolul „Frază și adevăr” („Timpul”, 22 dec. 1877): „Condiția civilizației este civilizația economică. A introduce formele unei civilizații străine fără ca să existe corelativul ei economic, e curat muncă zadarnică”. G. Călinescu îl aprecia pe Eminescu drept primul gânditor politic care și-a sprijinit doctrina pe economie. În manuscrisul 2.255 la fila 299 întâlnim următoarea explicație la studiul „Influența austriacă asupra principatelor româ-

ne”: „am luat în considerare viața formală (politică) a statului numai într-un atît, întrucît are legătură cu viața economică a poporului nostru”. Nu numai viața politică a unui popor, ci și viața morală, religioasă, sînt determinate de starea sa economică.

Ținînd seamă de aceste explicații fundamentale, date în sensul materialismului istoric, se naște întrebarea: a cunoscut oare Eminescu opera lui Marx? Astăzi e un fapt dovedit că Eminescu a cunoscut opera lui Marx. Deși nu împărtășea marxismul, Eminescu îl respecta. Spre sfîrșitul vieții îl justifica chiar, în măsura în care se preocupa de interesele clasei muncitoare. Prețuia Internaționala I, „alianța lucrătorilor” care „se bazează pe sfințenia muncii, pe convingerea cu totul dreaptă că munca temeinică este singura îndreptățire pe pămînt”. (M. Eminescu: Opera politică, vol. I, p. 105-106). Marx, conducătorul „Internaționalii roșii”, este denumit cu respect „generalissimul partidului”. Eminescu a sesizat caracterul esențial nou al revoluției comuniste, care își propune nu simple transformări în limitele menșinerii orînduirii burgheze, ci schimbarea ei din temelii.

Dacă condiția civilizației este dezvoltarea economică, singura cale care poate duce la atingerea acestui obiectiv este munca. În lucrările publicistice, ca și în manuscrisele eminesciene, înțelăm un adevărat cult al muncii. Înaintarea în ierarhia socială trebuie să aibă drept criteriu valoric munca, „singura creatoare a tuturor drepturilor”. Munca e ridicată la rangul de principiu etic și, în numele apărării și încurajării ei, Eminescu cere o întreagă „reorganizare socială”.

Preluînd teoria valorii muncă, Eminescu definea bogăția unei țări nu prin resursele naturale, ca atare, ci prin capacitatea de a le valorifica. Convingerea că gradul dezvoltării industriale a unei țări este hotărâtor pentru forța ei economică, l-a determinat pe marele nostru poet să militeze intens pentru industrializarea țării: „Neapărat că nu trebuie să rămînem un popor agricol, că trebuie să devenim și noi nație industrială, măcar pentru trebuințele noastre”. (M. Eminescu: Scrieri politice, ediție comentată de D. Murărașu, Craiova, Editura „Scrișul românesc”, p. 111). Superioritatea și avantajele muncii industriale față de cea agricolă sînt puse în evidență în nenumărate ocazii. La noi dezvoltarea meseriilor, a ramurilor industriale corespunde „cu tot atîtea aptitudini naționale”. Paralel cu promovarea invențiilor tehnice, statul trebuie să asigure o piață sigură de desfacere a produselor ei.

Analizînd problema țărănească sub multiple aspecte, Eminescu a manifestat o dragoste pătîmașă pentru clasa țărănimii atît de exploatată în regimul burghezo-moșieresc. „La noi — scria el — nu lucrează decît o singură clasă, în socoteala acestei singure clase trăim toți de la Domn pînă la dorobanș... Noi n-avem o industrie pe care s-o schimbăm cu grîne și cu aur străin, n-avem manufacturi care să fie cîutate în alte țări, n-avem alte clase pozitive, decît pe țăran. El produce cerealele noastre și în schimbul acestora noi cumpărăm totul de la chibrit pînă la galoanele de pe chipiul generalului”. (B.A.R.S.R., Manuscrisele românești, nr. 2264, fila 406).

O scrisoare adresată ministrului instrucției publice la 18 iunie 1875, aflată în manuscris, ne dezvăluie motivul pentru care Eminescu a acceptat postul de revizor școlar al județelor Iași și Vaslui: „Punctul meu de vedere este că ea intră în contact cu populația rurală, singura care mă interesează îndeosebi. Cred a fi în stare de a vă da relații fidele asupra stării și traiului ei...”. (B.A.R.S.R., M. Eminescu: Scrieri și acte, 1864—1877, nr. 4850, fila 12).

Deși s-a preocupat în primul rînd de țărănimie, Eminescu nu a scăpat din vedere proletariatul, care pe atunci abia începuse să se formeze ca clasă. Articolul „Fințina Blanduziei”, scris și publicat în revista cu același nume cu cîteva luni înainte ca aripa morții să-l atingă, ni-l dezvăluie pe Eminescu apropiat de socialism, privind condescendent lupta clasei proletare pentru obținerea drepturilor. După ce trece în revistă stadiul acestei lupte în Germania, Rusia, Franța, Italia, Anglia, Eminescu menționează că peste tot burghezia pactizează cu nobilimea. „Dar muncitorul și fermierul rămîn în afară de această conjurație ipocrită; aceștia înființează societăți de liberi cugetători și de republicani, arată pumnii regalității și aristocrației și cine știe a citi în ochii proletariatului englez vede că furtuna va fi amenințătoare”. (M. Eminescu: Opera politică, II, p. 552).

Permanent preocupat de îmbunătățirea efectivă a situației economice a României, Eminescu a acordat o importanță de prim ordin problemelor de organizare și administrare economică. În acest sens el a militat pentru o bună organizare a muncii, pentru crearea cadrelor economice de specialitate, pentru o organizare instituțională conformă specificului național, pentru introducerea stabilității în funcțiile administrative, simplificarea aparatului de stat, discutarea publică a măsurilor cu caracter economic ce trebuie aplicate etc.

O idee care își găsește la Eminescu o tratare actuală și pentru zilele noastre, este aceea a independenței economice ca bază a independenței politice. În condițiile liberei concurențe relațiile de schimb pot deveni amenințătoare pentru existența țării mai slabe sub raport economic.

Deși i-a fost dat să suporte culmea suferințelor la vîrsta de 33 de ani, pentru a muri la 39, Eminescu nu și-a pierdut niciodată încrederea în viitorul poporului din care s-a ridicat, prin care și pentru care a scris. Acelui popor gazetarul i-a întrezărit o epocă viitoare fericită, în care „își va veni în fire și va răsufla de greutatea ce apasă asupra lui”, în care „va suna ceasul adevăratei libertăți”. Se poate spune că generațiile de azi ale patriei noastre libere, socialiste, culeg roadele unor jertfe pe care numeroși oameni de seamă le-au făcut în decursul secolelor. Pe linia acestor jertfe, Eminescu este una dintre cele mai mari; căci sînt puțini aceia care se dăruiesc muncii pînă la uitarea de sine, pînă la prăbușire fizică.

Ștefan STAIU

SPIRITUL DATORIEI

(Urmare din pagina 1)

stătuie doar cîteva din mutațiile semnificative produse în anii socialismului.

Sigur, prin toate aceste prefaceri istorice se explică și noua poziție a cetățenilor patriei noastre față de cerințele mari pe care le formulează partidul, statul și guvernul nostru în opera de edificare a societății multilaterale dezvoltate.

Spiritul de angajare a fiecăruia dintre noi se manifestă în toate sectoarele activității, în viață și în laborator, pe ogoare și în universități, în construcții și în frontul sănătății, în școală și în armată. Efortul sporit al nostru, al tuturor se materializează în cotele noi hărți economice, politice, culturale a acestui popor. Este poate un spirit nativ al poporului nostru de a discerne, a selecta, a chibzui și a decide. Exprimîndu-se convingerea fermă în masele de oameni ai muncii, în argumentarea travaliului lor colectiv — practică și teoretică — pentru a transpune în fapt cerințele partidului, în documentele recentului congres se spune: „Desigur, pentru a da viață programului pe care îl va adopta Congresul al X-lea, fiecare dintre noi va pune în joc tot ce are mai bun. Aceasta va fi rațiunea superioară a existenței noastre”.

Angajarea, interesul poporului pentru treburile obștești nu reprezintă și nu are reprezentat acte de conjunctură, ci manifestări constante, trainice.

De altfel, marii noștri oameni de cultură, pentru a ne referi numai la aceștia, au militat consecvent pentru educarea generațiilor în spiritul participării lor active la soluționarea problemelor epocii. „Temperamentul care trebuie încurajat — scria Tudor Vianu în a sa Filozofia culturii — este temperamentul productiv. Creatorul este omul de care cultura românească are mai multă nevoie și lucrul a fost mai mult resimțit și exprimat de mai multe personalități. În mai multe feluri... Noi trebuie, luînd contact cu marile probleme care ne privesc de aproape, să devenim oameni de inițiativă și să intervenim activ...”.

Tot astfel, unul dintre iluștrii noștri oameni de largă respirație filozofică, socială și culturală, Mihai Ralea, pune mare preț pe cultivarea simțului datoriei, al dăruirii prin care trebuie să se afirme generațiile. Vîrsta tinereții, pe care el o identifică cu vîrsta rațiunii, este epoca în care cetățenii trebuie să-și fructifice inteligența, cugetarea în scopuri umane înalte. El militează, încă din primele sale lucrări, pentru explicarea și înfăptuirea rostului generației tinere, a responsabilității sale sociale.

Acestor cerințe ce au străbătut secolele prin cei mai buni soli ai poporului român li se dă un pler răspuns în orînduirea noastră socialistă. Triumful socialismului este o cerință socială în deplină concordanță cu năzuințele, cu idealurile pe care și le pune fiecare individ, tînăr sau vîrstnic, bărbat sau femeie, român sau de altă naționalitate. Fiecare are sentimentul că — în chip specific — contribuie cu penelul său la realizarea memorabilei fresce a socialismului.

Tocmai aceste exigențe politice, etice și civice au fost reamintite de tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită cu prilejul deschiderii noului an universitar. Chemarea către o muncă susținută a studenților, a cadrelor didactice în vederea pregătirii temeinice a noilor promoții de specialiști necesari patriei în plin efort constructiv, îndemnul la însușirea celor mai noi cuceriri ale științei, artei, culturii pe plan mondial, indicația expresă pe linia unei și mai strînse legături între activitatea teoretică și cea practică sînt doar cîteva din comandamentele mari pe care secretarul general le-a afirmat în fața studenților și a slujitorilor înrolați în frontul larg al școlii noastre de învățămînt superior.

Și cu acest prilej, conducerea partidului nostru a dat o înaltă apreciere muncii desfășurate în universitățile și instituturile de învățămînt superior, subliniînd prezența activă a studențimii, a corpului nostru profesoral la înfăptuirea politicii partidului, statului și guvernului nostru. Toate acestea dovedesc, o dată în plus, faptul că spiritul angajării este prezent din plin și în rîndul universitarilor noștri, al tuturor celor chemați la susținerea procesului de instruire și educare a tineretului studios, iar, la rîndul lui, acesta din urmă, ca de altfel întregul nostru tineret, se manifestă ca o forță profund atașată, angajată în realizarea obiectivelor majore ale partidului, ale poporului nostru.

În munca efectivă, în continuile căutări de îmbunătățire a producției, de cunoaștere a tehnicii și tehnologiei înaintate, de stăpînire a științei și culturii, ca și în intervenția activă în dezbaterile tuturor documentelor de partid și de stat, masele, indiferent de locul de muncă, se manifestă ca o răspunzătoare nu numai de îndeplinirea a ceea ce se stabilește, dar și ca participante active la elaborarea acestor premise teoretice și practice.

Tocmai de aceea a avut un puternic ecou în lumea universitară reafirmarea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a acestui mare adevăr al vieții pe care o trăim: Nici un cetățean, cu atît mai mult un tînăr student, un profesor, nu poate să nu se preocupe, să nu-și spună părerea și să nu participe la găsirea căilor pentru progresul rapid al patriei noastre.

Sînt cuvinte care fac dintr-un drept fundamental o îndatorire de conștiință.

SECRETELE GIGANȚILOR AMERICANI

Revista franceză „Entreprise” publică un extras dintr-o lucrare apărută recent în traducere franceză sub acest titlu și în care autorul, François Hettman, economist specialist al dezvoltării și prognozei economice, consultant al O.C.D.E. și colaborator al unor reviste internaționale prestigioase, face cunoscut rolul economic al statului și interacțiunea universitate-sector public-intreprindere în viața economică americană. Știința managementului industrial este analizată în lumina orientării de către guvern a activității întreprinderilor și a acestei interacțiuni.

Totodată el explică și fenomenul caracteristic al trecerii frecvente a unor oameni din sectorul universitar sau din conducerea unor întreprinderi în guvern și invers. Dat fiind interesul pe care-l prezintă, reluăm mai jos o mare parte din extrasul apărut în publicația franceză:

Cind sociologii americani anunță pentru orizontul anului 2000 apariția unei societăți postindustriale caracterizată prin preponderența factorilor de producție intelectuală, ei au mai cu seamă în minte imaginea „rutei 128”. Într-adevăr, de-a lungul acestei autostrăzi, la ieșirea din orașul Boston, se întinde o aglomerație unică în genul său, un lanț de instituții care par să contopescă cercetarea științifică, elaborarea de noi tehnologii de vîrf și metodele de management bazate pe folosirea matematicilor și ordinatoarelor într-un nou tip de întreprindere, care se ocupă de „conversiunea directă” a cercetării în bunuri și servicii utile.

Această cetate a industriei cercetării cuprinde aproximativ 700 de societăți, dintre care o bună parte sînt de creație recentă. Ele s-au născut cel mai adesea din inițiativa unor oameni tineri, dintre care majoritatea provin din laboratoare universitare sau centre de cercetare federale. Ne aflăm aici în prezența unei adevărate afluențe de tineri cercetători în profesia de management. Pentru un european acest fenomen este izbitor. El nu constituie numai o confirmare a marii mobilități orizontale a societății americane, ci totodată o ilustrare a unei fertilizări neconținute și multiforme a spiritului de inițiativă.

SIMBIOZA ȘTIINȚA — GUVERN — ÎNTEPRINDERE

Este semnificativ că multe dintre aceste firme recent create au început prin a fi furnizoare exclusive ale statului, îndeosebi în domeniul apărării și al spațiului cosmic. Astfel, crearea lor se datorează adesea influenței unor proiecte guvernamentale. Această înștițare inițială e unilaterală. Așadar, aceste întreprinderi tinere caută să diminueze rapid această legătură de dependență diversificându-și producția și trecînd la aplicații comerciale.

Astfel se schițează o interacțiune universitate-sector public-intreprindere, care se pare să indice o nouă filieră de inițiativă și inovații. Într-adevăr, aceste companii cu nume care exprimă caracterul miraculos al laboratoarelor viitorului, ca de pildă „Bio Dynamics”, „Maser Optics”, „Parametrics”, „High Voltage Engineering”, „Cryonetics”, „Aerospace Research” etc. dau impresia unui cîmp de experimentare a unor idei și tehnici noi pe care marile întreprinderi anchilozate în impunătorul lor mecanism nu sînt întotdeauna inclinate să o întreprindă. Se creează astfel posibilități neconvenționale de stimulare a spiritului de inițiativă, datorită acțiunii directe a sectorului public. Noi forme de competiție se manifestă atît pe planul aplicării cercetării, cit și pe cel al recrutării personalului cu înaltă calificare.

Caracterul revoluționar al acestei interacțiuni apare și mai limpede în cazul marilor programe, așa cum sînt concepute și realizate de guvernul american în domeniile atomic, militar și spațial. Aceste mari programe rup cu noțiunea de secvență logică ce caracterizează procesul obișnuit, care merge de la descoperire la punerea la punct și fabricație. Ei o înlocuiesc prin noțiunea de sistem, construcție teleologică, care definește în primul rînd caracteristicile produsului sau cel mai adesea ale unui ansamblu de produse, se întorc apoi pas cu pas pe filieră pentru a-i deduce obiectivele, misiunile, sarcinile și acțiunile

concrete într-o înșiruire precisă de resurse și de timpi de execuție.

Marile programe transformă acțiunea tradițională a întreprinderilor în două privințe: a) ele nu mai consideră timpul ca un element dat sau ca un parametru, ci ca un factor inerent inclus în obiectiv; b) ele substituie metodei care procedează după discipline o programare pe bază de proiecte, fiecare program fiind un ansamblu de proiecte care se întrepătrund organic în jurul unei teme centrale ce interesează prin ramificațiile sale științifice, tehnice și economice o întreagă serie de industrii și activități.

În Statele Unite aceste mari programe sînt elaborate, finanțate și supervizate de departamentele ministeriale sau de marile organisme guvernamentale. De aici rezultă un nou tip, de monopson, guvernul prezentîndu-se ca singur cumpărător și putînd, datorită acestui fapt, să impună întreprinderilor să accepte nu un simplu contract, ci un întreg ansamblu de sarcini integrate care contribuie la realizarea obiectivului ce se situează în afara sferei lor de influență.

Consecințele sînt multiple. Prin intermediul marilor programe, guvernul orientează activitățile întreprinderilor în ce privește resursele, procedeele și liniile de fabricație și în ce privește calendarul sarcinilor. Iar cum marile programe interesează în general un mare număr de întreprinderi legate între ele prin filiere de producție sau prin mecanisme de subcontractare, această orientare poate afecta în aceeași măsură ritmul activității economice generale ca și structura industriei și întreprinderilor. Unii văd în aceasta un important mijloc de politică economică ce ar putea deveni mai eficient decît politica conjuncturală cu ajutorul instrumentelor monetare sau fiscale.

Sistemul marilor programe răstoarnă deosebirile obișnuite dintre ramuri. În același timp el zdruncină din temelii structurile administrative, creînd noi legături între sectorul public, universitate și întreprindere. Faptul capital este că inițiativa în materie de inovație trece de la întreprindere la marele program, cu alte cuvinte la obiectivul autorității publice.

DIALOG

Or, noi am văzut că cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare în industria americană sînt puternic concentrate. Fondurile federale — care reprezintă peste trei cincimi din total — sînt acordate în proporție de 93% unui grup de 200 de mari întreprinderi, dar cu deosebire unui număr restrîns de grupuri industriale foarte mari, care sînt mai cu seamă specializate în construcția electrică și electronică, domeniul atomic, aeronautică și anumite sectoare ale chimiei. Aceste întreprinderi mari posedă capacități de cercetare și de conducere care le permit să asume răspunderea globală a programelor de cercetare și dezvoltare foarte complexe; ele acțiunează deci în calitate de „systems managers”.

Această complexitate crescîndă a programelor de cercetare și dezvoltare situează de altfel organismele guvernamentale în fața unei opțiuni: să sporească propriile lor efective științifice și tehnice pentru a exercita o supraveghere strictă asupra tuturor contractanților individuali sau să înlocuiască un singur contractant cu ansamblul programului. Această din urmă metodă este cea folosită din ce în ce mai mult pentru programele de mare anvergură, îndeosebi în cele trei industrii prioritare (aeronautică, construcția electrică și electronică, chimie).

Marile întreprinderi posedă un avantaj esențial pentru a trata cu agențiile guvernamentale, ele dispun de personal științific și personal de conducere cu înaltă calificare, precum și de capacități de producție și de cercetare corespunzătoare. Competența lor este cel mai adesea rodul unei îndelungi experiențe și al unei reușite comerciale. Această competență este menținută la un nivel de avangardă nu numai datorită cercetării proprii și recrutării celor mai buni specialiști, ci și în ultimă instanță prin achiziționarea de brevete sau chiar a unor întreprinderi întregi care s-au lansat într-un domeniu precis.

Or, acest avantaj este în același timp o necesitate. Trebuie să fii competitiv pentru a obține contracte guvernamentale. Iar obținerea acestor contracte este adesea indispensabilă pentru a folosi cel mai bine și în mod rentabil un personal de cercetare numeros. Astfel, prima sarcină a marilor întreprinderi dornice de a-și asigura contracte guvernamentale de cercetare și de dezvoltare este de a rămîne în avangarda cunoștințelor științifice și tehnologice ale ramurii sale de activitate. Cea de-a doua sarcină este de a cunoaște modul de gîndire al interlocutorilor guvernamentali și orientările agențiilor guvernamentale, de care depinde hotărîrea în materie de contracte de cercetare și dezvoltare.

Astfel se angajează un dialog permanent — chiar dacă nu este întotdeauna direct — între marile întreprinderi și organismele guvernamentale. Acestea din urmă furnizează în general ideea produsului sau procedurii care urmează să fie cercetate, în timp ce organizarea cercetării rămîne de domeniul întreprinderii.

Aceasta presupune că trebuie să consacre o parte din fondurile sale proprii cercetării fundamentale și cercetării teoretice aplicate. Ea este determinată astfel într-o măsură din ce în ce mai mare să vină în întîmpinarea programelor federale și de cercetări și dezvoltare și să elaboreze previziunea pe termen mijlociu și lung a cheltuielilor și necesităților guvernului în domeniul care interesează activitățile sale.

OPTICA SISTEMELOR

Referindu-se la problema managementului, la sistemul de programare suplu supranumit P.P.B.P. (Planning-Programming-Budgeting Process) la instrumentele de planificare și conducere ce decurg din acesta, în extrasul publicat de revista franceză se spune:

Toate aceste elemente converg spre conceptul de misiune, fiecare misiune fiind tratată ca un subsistem, un obiectiv strategic complet pentru un ansamblu de produse situat în perspectiva unei funcții a pieței corespunzătoare și unei game de servicii pe care le poate aduce. Or, conceptul de misiune nu pare să aibă alte limite decît cele ale facultății însăși de conceptualizare. Se poate deci aplica tuturor problemelor, mai cu seamă celor mai complexe, interesînd întreg spectrul domeniilor socio-economice care erau imposibil de explorat pînă în prezent din lipsa unor instrumente de analiză și de programare strategică corespunzătoare.

Tocmai în această direcție se angajează marii constructori de material aeronautic și aerospațial, pe de o parte pentru a se sustrage atracției unilaterale, dar neregulate a contractelor guvernamentale, pe de altă parte pentru a valorifica cunoștințele și tehnicile noi dobîndite în domeniul cercetării și dezvoltării și în cel al desfășurării strategice a marilor programe.

În felul acesta, „Lockheed Missiles and Space” se consacră din ce în ce mai mult studierii sistemelor de informație mergînd de la folosirea ordinatoarelor pentru căutarea de informații din biblioteci pînă la elaborarea unui sistem de control pentru centrele de singe colectat sau pentru punerea pe picioare a unui centru de ordinatoare care să fie folosite de întregul sistem de spitale de stat din regiunea San Francisco. La rîndul său, societatea „North American Aviation” se specializează în studiul și aplicarea sistemelor politicii transporturilor.

Pe de altă parte, „Aerojet-General” lucrează în probleme privitoare la lupta împotriva noilor flagele sociale: criminalitatea, delinquența tineretului, dar și insalubritatea și deșeurile urbane; aceste lucrări sînt comandate de stat, municipalități și colectivități.

O dimensiune nouă este astfel deschisă, tratarea ansamblurilor socio-economice prin intermediul unei adevărate simbioze între întreprindere, administrație și comunitatea de cercetări. În această economie a misiunilor, întreprinderea constituie centrul strategic, care traduce în termeni de sarcini economice nevoile colective ale societății și în tehnici operaționale contribuțiile progresului științific și tehnic.

Optica sistemelor permite realizarea

unei întrepătrunderi intime a acestor trei categorii de agenți economici și sociali într-un concurs de inițiativă precise și bine delimitate pentru fiecare program particular, în care fiecare își aduce contribuția fără a-și aliena autonomia și libertatea de acțiune viitoare.

POSTURILE DE OBSERVAȚIE DE LA WASHINGTON

În măsura în care sectorul public devine clientul de departe cel mai important al unor industrii întregi și în care orientează prin contractele sale de cercetări evoluția cercetării științifice și a capacităților tehnologice și în care transformă prin reparțizarea marilor sale programe cu caracter politico-economic sau socio-economic, strategia prospectivă a întreprinderilor, este deosebit de important pentru Administrație de a cunoaște toate mișcările și toate intențiile guvernului.

Această necesitate dă naștere unei instituții de observație: o reprezentare la Washington. Se consideră că peste 300 de companii au de aici înainte reprezentantul lor în capitala federală. Cel mai adesea este vorba de un responsabil cu rang ridicat, capabil să trateze de la egal la egal cu specialiștii și funcționarii superiori. În mod evident, rolul său este vast; dacă atinge vreodată demnitatea unui ambasador el se înruștește mai frecvent cu munca unui vinzător și mai adesea încă cu a unui informator polivalent. El ar urma să constituie un post de observație și să furnizeze companiei toate informațiile care pot influența într-un mod sau altul viața întreprinderii. Anumite mari întreprinderi întrețin la Washington o adevărată delegație, structurată în funcție de cîmpul de activitate al companiei. Astfel „Jersey Standard” are un oficiu pentru afacerile sale internaționale, iar filiala sa „Humble” dispune de un altul pentru afacerile interne. La rîndul său „United States Steel” posedă o echipă care trimite zilnic Direcției generale un raport amănunțit asupra conjuncturii în sinul guvernului și în Congres.

Un alt fenomen caracteristic este trecerea frecventă a oamenilor din Administrație în întreprindere și invers. Această trecere este facilitată de aceeași atitudine fundamentală față de una sau cealaltă. Într-adevăr un om ca Gabriel Hauge, profesor la universitățile Harvard și Princeton, apoi consilier special al președintelui Eisenhower și actualmente președinte al Societății „Manhattan's Manufacturers Hanover Trust”, a patra bancă americană, consideră că „succesul în viața publică depinde de modul în care sînt satisfăcute nevoile cetățenilor; succesul în afaceri depinde de modul în care sînt satisfăcute nevoile consumatorilor”. Toate acestea dovedesc o transformare profundă a relațiilor dintre guvern și întreprindere. Guvernul nu se mulțumește cu un rol pasiv în nici un domeniu al vieții economice. În cel al cercetării și al inovației tehnologice, el își asumă rolul de călăuză, trasînd obiectivele ce urmează a fi atinse, orientînd direcțiile cercetării, preinventînd oarecum cadrul inovației viitoare. Atunci cînd face apel la întreprindere o face pentru programele care depășesc liniile de fabricație obișnuite și care mobilizează nu numai potențialul lor de producție, ci totodată și înainte de orice capacitățile lor de management și de inovație.

Această „acaparare” de către stat a capacităților și potențialităților viitoare ale întreprinderilor pare să se traducă printr-o „înțelegere” tacită în baza căreia întreprinderile de vîrf dobîndesc un cvasimonopol de explorare tehnologică, dar se supun totodată unui statut de instituții semi-publice. Acest lucru este adevărat pentru fiecare misiune precisă. Dar întreprinderile caută să-și mențină autonomia generală urmînd o strategie de diversificare. La rîndul lor, organismele guvernamentale caută și ele să mențină concurența, păstrînd în toată măsura posibilului mai multe surse de aprovizionare. De altfel, chiar un lung lanț de contracte nu constituie un avantaj dobîndit: cu fiecare misiune nouă, constelația inițiativelor publice și particulare este definită din nou.

STUDENȚII DIN R. D. G. ȘI PREGĂTIREA ȘTIINȚIFICO- PRODUCTIVĂ

La 7 octombrie s-au împlinit două decenii de la proclamarea Republicii Democrate Germane, primul stat al muncitorilor și țăranilor pe pământ german. În acest moment sărbătoresc, studenții români, alături de întregul nostru popor, urează colegilor, oamenilor muncii germani, noi succese în activitatea lor dedicată dezvoltării economiei și culturii pe calea socialismului.

În însemnările de mai jos sînt cuprinse cîteva aspecte ale preocupărilor actuale ale studenților din R. D. Germană în acest an jubiliar.

Au trecut 20 de ani de la momentul istoric al chemării la reconstrucția și construcția țării, adresată tineretului de Consiliul Central al Tineretului Liber German (F.D.J.). Atunci, la 29 decembrie 1948, sute de tineri, și, printre aceștia nenumărați studenți ai Germaniei democratice, răspunzînd apelului, au edificat marile șantiere de construcție a conductelor de apă ale Combinatului Maxhütte, de la Unterwellenborn. Unterwellenborn a rămas, în istoria mișcării de tineret și studenți din R. D. Germană, o etapă cu rezonanțe multiple, o primă victorie stimulatorie. Acum, cînd studențimea germană, alături de întreg poporul Republicii Democrate, aniversază al douăzecilea an de construcție socialistă, învățămîntul superior s-a înscris într-o perioadă de continuă perfecționare. Centrul vital al acestui proces de perfecționare se află în principiul fundamental al stringerii legăturilor dintre învățămîntul teoretic și practic, dintre institutele academice și unitățile productive. De mai multă vreme s-au luat în această direcție măsuri concrete și multe institute, în special tehnice, din Leipzig, Dresda, ca și din alte orașe, și-au reprofilat programele de studiu, de laborator și de cercetare în strînsă conveniență cu unele întreprinderi din sectorul industrial economic.

Generația care va prelua ștafeta construcției țării — consideră colegii noștri germani — trebuie să fie, din punct de vedere al competenței în specialitate, la cel mai înalt nivel posibil. Și toate propunerile, emanate din mediul universitar, care au fost cuprinse în litera reformei, converg spre edificarea aceluși tip de învățămînt superior capabil să asigure fiecărui absolvent capacitatea de inte-

grare în mod optim în societatea productivă. În acest sens interesantă a fost experiența studenților din centrul universitar Dresda, care au stabilit cu industria locală o colaborare extinsă pe parcursul întregii perioade de studii. Apoi, aceasta se continuă prin activitatea nemijlocită a studenților în unitățile industriale din oraș, asigurîndu-se o continuitate perfectă de preocupări.

Studenții Școlii superioare din Karl-Marx-Stadt au expus recent 234 de lucrări științifice și aparatură tehnică, rezultat al muncii lor științifice din ultimele luni. Eficiența economică a lucrărilor studenților în domeniul cercetărilor se ridică la 10 milioane mărci. Astfel, de exemplu, o mașină automată de control pentru piese din mase plastice elaborată de către studenții din Karl-Marx-Stadt reduce cheltuielile de pînă acum cu 912 000 mărci.

Ca și la Karl-Marx-Stadt a devenit o tradiție și în alte universități și școli superioare ale R.D.G. ca studenții să comunice opiniei publice rezultatele lor în activitatea de cercetare. Numărul și calitatea pieselor expuse s-au mărit, a crescut numărul studenților-cercetători. Dacă în anul de studii 1965/1966 doar 1445 de studenți au rezolvat împreună cu profesorii lor probleme de cercetare, cu numai doi ani mai tîrziu numărul lor s-a mărit la 12 600. Actualmente, un număr de 32 650 de studenți au fost însărcinați cu rezolvarea unor probleme de cercetare.

Ocupîndu-se cu problematica vastă a integrării tot mai eficiente a învățămîntului în complexul economic al primului stat german al muncitorilor și țăranilor, recenta conferință a Tineretului Liber German, ținută anul acesta la Unterwellenborn, a apreciat

Macheta Casei științelor, învățămîntului și culturii din Rostock

și posibilitățile actuale crescute de cooperare în interiorul organizației de tineret, ceea ce duce la sudarea tinerii generații, nădejdea certă a țării. Terenul primordial de acțiune rămîne astfel acela al educației studenților spre o activitate productivă, nu de teoretizare ci de producție directă. Pentru că studiul științific productiv este la ora actuală deja un element al creșterii productivității muncii privită ca un proces, ca o ten-

dință în acest secol de realizări epocale în toate domeniile de activitate. Studentul își va continua studiile nu numai pe băncile facultății ci și în producție, unde se va integra în colectivul de muncă respectiv. În afară de activitatea aceasta permanentă de îmbogățire a bagajelor de cunoștințe el va desfășura și o activitate de transmitere a acestor cunoștințe colectivului în care își desfășoară activitatea, realizîndu-se astfel o coeziune

și o integrare nemijlocită, ulterior, la terminarea facultății, a tînrului absolvent. În afară de poziția tînrului absolvent ca specialist cu cele mai proaspete noțiuni din domeniul de specialitate respectiv, absolventul unui institut de învățămînt socialist se va remarca și printr-o poziție de clasă formată în cadrul activității ideologice din perioada anilor de studii.

Liviu MUREȘAN

MARXOND
STUDENTESC

● Revista studențescă eleviană Tribune Universitaire din Neuchatel publică în numărul 20/1969 o pagină dedicată învățămîntului superior românesc. Autorul articolului, Roland Kaehr, subliniind relațiile bune, materializate anul acesta printr-un schimb de vizite între U.N.E.S. și U.A.S.R., încearcă o documentată trecere în revistă a universității românești, sprijinită de cifre elocvente și observații judicioase, accentuînd asupra efortului general și multilateral de perfecționare și modernizare a sistemului de educație în România.

● Student Mirror, buletin în patru limbi editat în Berlinul occidental, culegere de știri, informații extrase din sute de publicații studențești de pe toate continentele, și-a încetat apariția la 30 septembrie, din motive financiare, după 18 ani de existență.

● NZUSA — uniunea studenților din Noua Zeelandă — a lansat la începutul noului an universitar trei campanii de anvergură. Obiectivele lor: realizarea prin contribuția fiecărui student a unui fond de dezvoltare a învățămîntului care să fie realizat ca un exemplu și un îndemn pentru forurile oficiale. De asemenea a început o campanie împotriva expansiunii, în Noua Zeelandă, a unor baze-escală destinate submarinelor americane și împotriva proiectatului turneu în Africa de Sud a celebrei echipe de rugby neozelandeze All Blacks.

● Mișcarea studențescă ecumenică „University Christian Movement”, formată în septembrie 1966 în Statele Unite din membrii aparținînd diferitelor asociații studențești protestante, ortodoxe și romano-catolice s-a autodesființat recent din rațiuni financiare.

● Harvard, Yale, Princeton — colegii care acceptau pînă acum ca studenți numai bărbați — vor admite, începînd de anul acesta, și fete, în proporție de 25 la sută. Alte colegii, ca Vassar, unde se înscriau de 100 de ani numai fete, adoptă și ele sistemul mixt. Deja 5 000 de fete s-au înscris pentru cele 500 de locuri acordate la Yale. Astfel numărul studenților va atinge proporția de 40 la sută în învățămîntul american. Din cele 2 484 școli și colegii existente în S.U.A. au rămas doar 462 care acceptă ori numai bărbați (214) ori numai fete (248).

RADAR

SĂ NE BUCURĂM,
DECI ?

Chiar dacă noul an universitar, spre deosebire de cel calendaristic, nu-și leagă începutul de o dată fixă universal admisă, ci numai de un anotimp, la ora aceasta a răsunat sau răsună solemnul Gaudeamus igitur pretutindeni unde sînt studenți. Fixat pentru septembrie sau

octombrie, startul academic e, mai întîi, un moment al cifrelor, al statisticii. În R. F. a Germaniei se constată o creștere a numărului studenților în drept și științe naturale și o scădere a celor în economie și medicină. În Suedia, dimpotrivă, cei de la drept și științe naturale nu reprezintă nici o treime din numărul celor de la științe sociale și umaniste. Simple constatări, ținînd nu numai de opțiunea individului, despre motivația socială a cărora s-ar putea scrie multe pagini. Startul academic este, apoi, un moment al bilanțului gospodăresc. Se deschid noi colegii și facultăți, la Bielefeld, Düsseldorf, Rabat, Saint Maur. Primele trei Universități Tehnice din Franța, rod al noii „loi d'orientation”, se nasc la Lille, Montpellier și Clermont-Ferrand. Alte colegii și facultăți se închid, la Seul, Caracas, Madrid, Rio. De fapt, aici am vrut să ajung. La acele universități unde Gaudeamus nu poate fi cîntat. Și el nu poate fi cîntat de studenții multor țări vest-europene, latino-americane, asiatice, în multe locuri unde mișcarea revendicativă a înregistrat anul trecut hipertensiuni. Am parcurs zilele acesteia știri în care se vorbea de o normalizare temporară, sau se spera o normalizare. De pildă în Congo, unde Universitatea

Lovanium din Kinshasa, închisă la 4 iunie în urma ciocnirilor dintre studenți și poliție, se redeschide, cu unele organisme interne studențești legalizate sau la Universitatea portugheză din Coimbra, unde, după aproape un an de demonstrații pentru reformă, guvernul a schițat un debut de negocieri. Nu sînt aici decît semne, pe care reporterul se sfiște să le interpreteze, întrucît nu crede în prevestiri. Căci un semn este și procesul intentat la Curtea Marțială a Spaniei contra a doi studenți arestați în octombrie anul trecut în cursul gravelor incidente de la Facultatea de drept a Madridului. Condamnările au fost de 8 și 3 ani închisoare, una din învinuirile grave fiind cea de a fi distrus un portret al generalului Franco, sau, cum se spune în actul de acuzare, „de a fi distrus hînurile mobile și imobile ale Universității”. Un semn este și soarta studentului de 23 ani, Luis Raul de Mata Machado, vicepreședinte al Uniunii naționale studențești din Brazilia, torturat și îndopat cu mescolină, în speranța că va vorbi sub acțiunea drogului. Aproape nebun, el se află acum internat în aspicu.

Startul universitar nu este deci o sărbătoare în multe locuri, ci o simplă dată în succesiunea celor înscrise pe calendarul mișcării revendicative de demo-

cratizare, de reformă a învățămîntului. Mișcare în care deja, la acest început de anotimp studențesc, s-au înscris momente de amploare. În Coreea de sud startul anului de studii însemna 1 septembrie. În acea zi, studenții Colegiului Comercial, apoi — la 2 septembrie — cei ai Colegiului de Inginerie din Seul au declanșat lanțul de demonstrații și mitinguri de protest, la care s-au alăturat, zi cu zi, studenții de la Colegiul din Hanguk, colegiile de arte, științe, drept și Universitatea Yonsei din Seul, de la Universitatea Ryongnam din Taegu, de la Universitatea Kyongbuk. Amendamentul la Constituție, care îi permite lui Pak Cijan Hi o prelungire a mandatului prezidențial, a provocat în rîndul forțelor democratice o violentă reacție contra poliției antidemocratice, contra dictaturii imperialiste. Studenții au fost în primele rînduri ale unei mișcări ce, prin proporții, determinare a revendicărilor, prin audiență, este fără precedent în Coreea de sud, în mișcarea studențescă din țară.

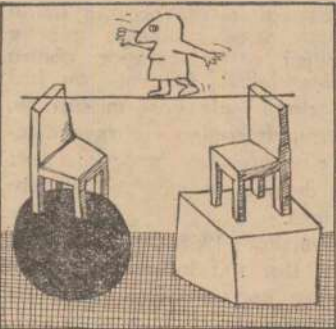
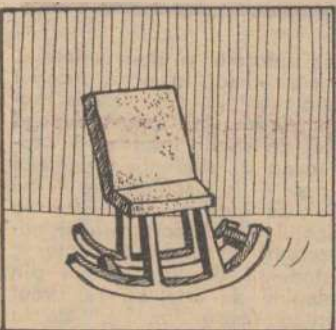
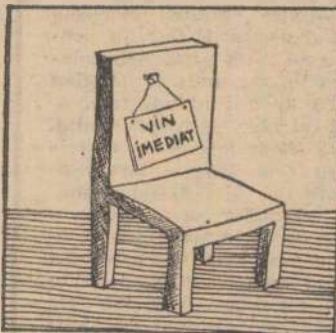
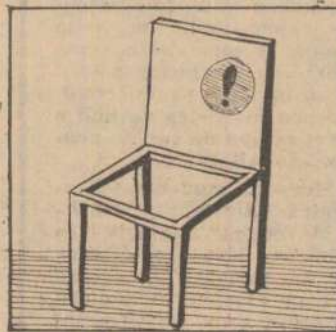
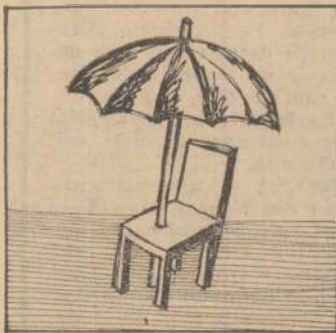
Anul universitar 1969—70 a început pretutindeni. Dar sînt locuri unde Gaudeamus igitur nu s-a cîntat, unde nu putea să se cînte.

Eugen PATRICHE

etc

Cinci caricaturi de ION DOGAR-MARINESCU SCAUNELE

Constructorul de vise

Știi că palatul feeric din „Alice în țara minunilor” există? Un pasionat turist a descoperit la Chartres, în Franța, o locuință de o arhitectură cu totul ieșită din comun. Raymond Isidore, mort în 1964, un bătrîn paznic de cimitir, a construit, lucrînd singur ani de zile, o casă din ceramică. Materia primă — resturi de farfurii colorate, bucăți de porțelan sau faianță — era adunată la întimplare, din

coșurile de gunoi, și constructorul, pentru a le găsi, trebuia deseori să parcurgă zeci de kilometri. Rezultatul este o extraordinară policromie, unde flori, peisaje, păsări, fluturi se întîlnesc într-o lume de basm. De altfel nu numai pereții, dar și (așa cum se poate vedea în fotografie) scaunele, mașina de cusut, patul, toate sînt făcute din ceramică, armonizîndu-se perfect cu interiorul. Grădina, cu o fîntînă și o capelă tot din porțelan, gîrdurile din mozaic se adaugă la această veritabilă operă de artă populară, pe care ziaristii se străduiesc s-o transforme într-o veritabilă mindrie a Franței.

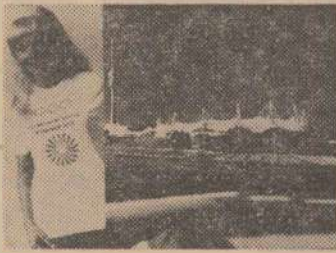
Un nou teatru la Nisa

În urma hotărîrii de a se crea Centrul dramatic național din Nisa a început construcția teatrului, cu o capacitate de 750—800 de locuri, al cărui cost de 3 milioane franci va fi suportat în părți egale de stat și de municipalitate. Originalitatea sălii de teatru constă în faptul că raportul scenă-sală va fi variabil, mișcarea gradenelor destinate primirii publicului permițînd transformarea sălii în stilurile italian, elisabetan etc. Viitorul director al teatrului, Gabriel Monnet, a făcut cunoscut că, în vederea atragerii spre teatru și a publicului care se declară neamator din cauză că n-a avut posibilitatea să cunoască această artă, noua instituție își va desfășura activitatea în cooperare cu organisme populare și culturale din regiune: sindi-

cate, comitete de întreprinderi, universități, asociații locale etc., care vor participa în mod permanent la elaborarea repertoriului și la alegerea trupelor, ca și a autorilor ce vor fi invitați.

Cel mai mare acoperiș din lume

Jocurile Olimpice din 1972 se vor desfășura sub cel mai mare acoperiș și în cel mai scump corț din lume. Prețul îndrăzneței construcții, care se va întinde asupra unei suprafețe de 85 000 metri pătrați, a fost discutat luni de zile la München și a fost acceptat în cele din urmă. E vorba de 80 milioane mărci (20 milioane dolari). Comitetul de organizare depune eforturi mari ca să-și umple bugetul și cu ajutorul publicității, drept care s-a decis să permită utilizarea comercială a emblemei oficiale. Rezultatul a depășit toate așteptările. Aproape patru sute de firme,

chiar și din străinătate, sînt dispuse să plătească între 1,5 și 20 la sută din respectivul cost de producție, pentru producerea unicilor a emblemei. Cererile sînt triate după criterii severe. Un record a fost bătut de puloverele unui magazin de articole de sport din München: se vînd 2 000 de bucăți pe săptămînă.

Microbibliotecă

La Institutul „Informelektro” din Moscova (Centrul de informare al industriei electrotehnice) a fost realizată o nouă metodă de producere a microtextelor. Această metodă, extrem de simplă și ieftină, permite micșorarea de 10—15 ori a textelor scrise (de pildă, Marea enciclopedie sovietică poate fi realizată numai în trei volume). În cazul unei asemenea micșorări, pe masa de lucru a cetățenilor poate fi amplasată o întreagă bibliotecă, însumînd pînă la două milioane de pagini. Tot la acest institut a fost pusă în exploatare mașina „Minsk-22”, care caută, selecționează și servește materiale bibliografice de o mie de ori mai repede decît un om; materialul pe care un bibliotecar ar trebui să-l adune timp de două-trei săptămîni este servit în zece minute de această mașină.

SICI

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
COMISIA TEHNICĂ P. C. I.

SARCINI P. C. I.

Privind regulile regimului general al P. C. I. la cămine:

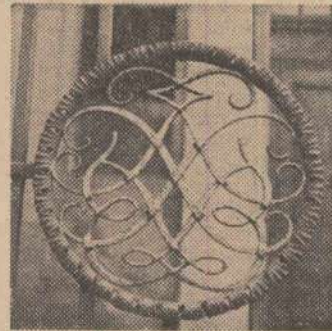
- FUMATUL OPRIT în dormitoare, săli de lectură. Este admis numai pe coridoare unde sînt amplasate scrumiere.
- Este interzis a se arunca bețe de chibrituri sau capete de țigări aprinse pe linoleu (P.V.C.), preșuri, covoare de cîmp sau lină, sau în coșurile de hirtie.
- Se interzice folosirea în camere a fiarelor de călcat, sau reșeri electrice, sau modificarea instalației de iluminat și forță, decît anunțînd electricianul căminului a executa conform normelor în vigoare.
- Este interzisă punerea de hirtie sau alte materiale inflamabile pe calorifere.
- Nu este admis înfășurarea becurilor electrice cu hirtie sau pînză pentru a se obține lumină colorată obscură.
- Se interzice depozitarea în camere a substanțelor inflamabile, benzină, neofalină, etc. pentru curățatul îmbrăcămîntei.
- Reșourile și fiarele de călcat ale căminului, pot fi întrebuințate numai în încăperile amenajate (călcătorii) pe suporturi metalice, iar dedesubt să fie izolate cu asbest, iar după terminare se scoate din priză.
- Este interzisă blocarea ușilor, culoarelor, scîrilor de evacuare, gurilor de incendiu, stingătoarelor cu diferite materiale ce pot împiedeca evacuarea în caz de incendiu.
- Este interzisă folosirea materialelor pompieristice în alte scopuri, decît numai în caz de incendiu.
- În caz de incendiu, echipa P. C. I. a căminului va localiza focul cu materialele pompieristice ce le are în dotare căminul, iar în cazul cînd focul nu poate fi localizat, se anunță pompierii militari la telefon 08.

Aceste sarcini P. C. I. vor fi citite de două ori pe săptămînă, lunea și joia la orele cînd studenții pot fi în cămine și se afișează aceste sarcini în toate încăperile, la intrare, ca studenții să le poată citi și respecta întocmai.

Nerespectarea sarcinilor P. C. I. se pedepsește prin amendă conform H. C. M. 1230/1960.

Mai puțin decît un joc

Această emblemă din fier forjat nu este un desen abstract, un simplu decor. Aici sînt imbinat în chip artistic inițialele unui mare compozitor german, ale cărui lucrări sînt deseori cîntate la

Catedrala din Eisenach, de pe poarta căreia fotoreporterul nostru Emil Cojocaru a fotografiat această minuzălă operă de artă. V-am dezvăluit deci suficiente detalii pentru a putea descifra jocul de linii al inițialelor. Știi despre ce compozitor e vorba?

Satiricon-ul lui Fellini

Filmul „Satiricon” al regizorului italian Fellini a ajuns în faza finală de realizare. Acest film a costat două miliarde de lire italiene; în afară de zeci de actori și mii de figuranți, în film evoluează două circui, filmările au fost făcute în 80 de locuri și s-au consumat 80 000 m de peliculă color. După montaj, filmul va avea o lungime de 3 600 m și va dura două ore și un sfert. „Satiricon”-ul a stîrnit un interes atît de mare în Italia încît lucrarea scriitorului antic Petronius Arbiter, din care s-a inspirat Fellini, a fost inclusă ca temă la... examenul de bacalaureat.

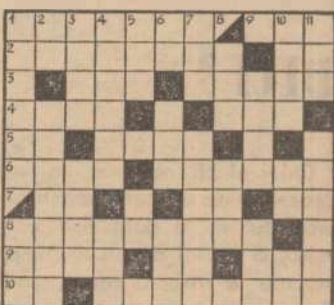
„X”

ORIZONTAL: 1. Moto 1—2: LUNA-A-X-A. 3. Mamă (arh.) — Xe. 4. X — Xn! (soluție univocă). 5. 1 la X x X! — Secție de la a X-a pînă la a XII-a. 6. X x X! (pl.) — Cînd X tînde către infinit (pl.). 7. Rescob la aer! — 2 la sută! — X (rebusist)! 8. Aici își are locul Xe. 9. Cotidian — Ipocrizie... pe față. — Merge la... decar! 10. X: V! De X ori mai mult (pl.).

VERTICAL: 1. Poziția celor două bare la X. — ...X 1969. 2. Penel! — Cu mai multe necunoscut pîntre care și X. 3. a...! — ...X. 4. X (pl.) — X. 5. Diminutiv feminin. — Primul... și după X la carte. 6. T x T!! — În probă la decathlon. — Fizic (abr.) 7. Localitate în Franța. — X (pl.). 8. Ceai. — Fruct. 9. nX! (o altă soluție) — Una sută unu! 10. Din grupa lui Xe cu 10 electroni. — Teze! — Cal. 11. Localitate în Olanda. — X... în sfîrșit (pl.).

Cuvinte rare: IMA; AIX; AAN.

Cornel DUMITRESCU

„AMFITEATRU” Nr. 9 — septembrie *

Sumar telegrafic

- LIVIU REBREANU — 25 de ani de la moarte — eseu de VLADIMIR STREINU
- LUCIAN BLAGA TRADUS ÎN LIMBA FRANCEZĂ, prezentare de MIRCEA MARTIN
- ESEU de EUGEN SIMION
- S-A FURAT UN BALCON — piesă într-un act de Costin Lupu
- CAPCANA — povestire de Dumitru Radu POPA
- VERSURI — de Ioana Diaconescu, Augustin Iza etc.
- CUI I-E FRICĂ DE ROMANUL POLITIST? — anchetă critică de Eugen PATRICHE
- INVITAȚIE LA PROFUNZIME — comentariu de SANDRA MIRON
- NEVOIA DE INCERTITUDINI — eseu științific de C. MAXIMILIAN
- REPRODUCERILE — UN PERICOL ESTETIC? de VIRGIL MOCANU
- HERBERT MARCUSE — „DIMENSIUNEA ESTETICĂ”
- RIDENDO CASTIGAT MORES — Robert Benchley: „Insectele gîndesc” și „Afacerea scrumbiei otrăvite”

*) Notă

Colectarea abonamentelor pentru trimestrul IV/1969 s-a prelungit, în mod excepțional, pînă la 9 octombrie.

Costul unui abonament trimestrial: 3 lei.

PREUNIVERSITARIA

Mai mulți cititori ai paginii de față ne întrebă despre:

1. EXAMENELE DE ADMITERE-SONDAJ

Sînt examene-test în vederea verificării pregătirii necesare pentru reușita la admiterea în învățămîntul superior. Implicit însă ele pot oferi și indicii în legătură cu justa alegere a facultății pe care vrea s-o urmeze viitorul student.

Din punct de vedere al EXIGENȚEI ȘI SELECTIEI ele vor respecta întru totul CRITERIILE EXAMENULUI DE ADMITERE NORMAL pe care trebuie să-l susțină viitorul candidat.

Probele acestor examene-sondaj vor consta numai din lucrări scrise ce vor fi înaintate redacției (comisiei constituite) prin poștă.

Temele și problemele pe care urmează să le trateze și rezolve candidații vor fi comunicate din timp, prin intermediul acestei pagini.

Pentru ca lucrarea să reflecte în mod real cunoștințele candidatului este necesar ca ea să fie realizată de sine stătător, fără contribuții din afară sau consultarea nemijlocită a izvoarelor bibliografice și în timpul normal afectat în cadrul examenelor probei respective. (În cazul cînd într-un liceu sînt mai mult de 10 elevi care vor să-și încerce șansele în cadrul unui asemenea examen-test, acesta poate fi organizat și în școală, sub supravegherea directă a unui cadru didactic de la disciplina respectivă, bineînțeles cu consimțămîntul direcțiunii școlii).

Numai respectînd cu strictețe condițiile examenului, viitorul candidat poate căpăta un răspuns real în legătură cu posibilitățile sale de a reuși la facultate.

Redacția va iniția aceste examene în colaborare cu facultățile, comisiile de selecție fiind așadar formate chiar dintre cadrele didactice ale facultății pentru care se instituie examenul-sondaj.

Numele celor reușiți la probele scrise pe care le indică regulamentul examenului vor fi publicate în revistă, indicîndu-se totodată și media obținută.

Totodată vor fi făcute cunoscute și concluziile principale desprinse de comisiile din verificarea lucrărilor scrise și se vor indica direcțiile în care trebuie să se îndrepte pe mai departe eforturi-

le candidaților în domeniul pregătirii pentru admitere.

Dat fiind volumul mare de muncă pe care-l implică o asemenea acțiune, redacția va asigura posibilitatea de a lua parte la aceste examene de admitere-sondaj numai cititorilor consecvenți ai paginii PREUNIVERSITARIA. Lucrările scrise înaintate redacției pentru comisia de admitere vor fi însoțite de chitanțele de plată a abonamentului la revistă.

DECI, ABONAMENTUL LA REVISTĂ — PRIMA CONDIȚIE PENTRU PARTICIPAREA LA EXAMENELE DE ADMITERE-SONDAJ ORGANIZATE DE „VIAȚA STUDENȚEASCĂ”!

Data cînd vor începe aceste examene se va anunța într-unul din numerele noastre viitoare.

2. ÎNTILNIRILE VIITORILOR CANDIDAȚI CU FACULTATEA

Reluînd o inițiativă care s-a dovedit utilă anul trecut, redacția va organiza periodic, și în acest an, împreună cu conducerea unor facultăți și institute, întîlniri ale elevilor-viitorii candidați cu decanatele, cadrele didactice și reprezentanții ai studenților. Cu aceste prilejuri, aspiranții la studenție vor lua cunoștință de cerințele și exigențele facultății respective, se vor putea informa temeinic asupra profilului și perspectiveilor profesiei pentru care vor să se pregătească, vor afla direct de la viitorii examinatori cașitățile pe care trebuie să le intrunească pentru a reuși la examen.

3. RETROSPECTIVELE ASUPRA ADMITERII 1969

O suită de articole și convorbiri cu cadrele didactice membre ale comisiilor de admitere va semnala principalele concluzii pozitive și negative desprinse din desfășurarea examenelor de admitere la diferite facultăți din București și din alte centre universitare.

Cu alte cuvinte, vorba cronicarului, citind aceste retrospectivă, cu cele trecute să precepem cele viitoare.

Începînd cu numărul viitor, timp îndelungat aceste retrospectivă vor fi nelipsite din pagina noastră. Cu ocazia publicării fiecărei retrospectivă se va indica și numărul candidaților și admișilor la sesiunile susținute în acest an la facultatea respectivă.

● Săptămîna aceasta vă prezentăm

FACULTATEA DE COMERȚ

● În dorința de a veni în sprijinul celor ce ne solicită date în legătură cu FACULTATEA DE COMERȚ din cadrul Academiei de științe economice, prezentăm pe lîngă disciplinele de la concursul de admitere și posibilitățile de repartizare în producție a viitorilor absolvenți și cîteva amănunte ale perioadei de studenție de la această facultate.

● FACULTATEA DE COMERȚ continuă tradițiile învățămîntului superior economic din țara noastră, înființat în 1913 sub denumirea de Academia de înalte studii comerciale și industriale din București.

● Trecînd, în perioada de după eliberare, prin mai multe transformări, facultatea are în anul universitar 1969—1970 în componența ei trei secții: Comerț interior, Comerț exterior și Merceologie, toate cu o durată de 4 ani, la cursurile de zi.

● Disciplinele la care se dă concursul de admitere pentru Facultatea de comerț sînt:

● 1. la secția Comerț interior: matematică — scris și oral; economie politică — scris.

● 2. la secția Comerț exterior: matematică — scris: o limbă străină — scris și oral.

● 3. la secția Merceologie: matematică — scris; chimie — scris și oral.

● Facultatea pregătește specialiști cu calificare superioară pentru întreprinderile, organizațiile și instituțiile de comerț interior și exterior, pentru cooperarea de consum, precum și cadre didactice pentru învățămîntul mediu, tehnic și superior, cu profil economic-comercial.

● Studenții facultății elaborează în ultimii doi ani de învățămînt proiecte de an în probleme privind optimizarea activității de comerț interior sau de comerț exterior, în probleme de raționalizare a circulației, recepției, păstrării și depozitării mărfurilor.

● În timpul facultății se efectuează cîte două stagii de practică în producție: la sfîrșitul anului al II-lea, timp de patru săptămîni, și la sfîrșitul anului al III-lea, timp de șase săptămîni, caracterul practicii fiind specific profilului fiecărei secții. Astfel, la secția Comerț interior prima practică are un caracter merceologic, urmîrind cunoașterea mărfurilor în unitățile comerciale, iar cea de a doua, fiind o practică de specialitate, are ca scop cunoașterea de către

● studenți, la fața locului, a problemelor de organizare și planificare a activității întreprinderilor de comerț interior. La secția Comerț exterior, stagiul din anul al II-lea urmărește cunoașterea mărfurilor produse în țară spre a fi exportate, în timp ce următorul stagiul are ca obiect studierea modului de organizare și desfășurare a activității de import-export în întreprinderile de stat de comerț exterior. Prima perioadă de practică la secția Merceologie are loc în întreprinderi producătoare de bunuri de consum, iar cea de a doua la întreprinderi comerciale cu ridicata, urmărindu-se — în ambele perioade — cunoașterea aprofundată a caracteristicilor tehnico-economice ale mărfurilor, precum și a particularităților privind ambalarea, recepționarea, circulația, depozitarea și păstrarea lor.

● Potrivit specificului secțiilor și în ordinea strictă a mediilor obținute, absolvenții Facultății de comerț sînt repartizați la întreprinderi și organizații de comerț interior și exterior, ca economiști, sau în învățămînt, la unități ale cooperății de consum, la organizații de turism, la serviciile de import-export din întreprinderile industriale.

● Beneficiînd de un corp didactic valoros, facultatea, în compoziția căreia intră catedrele de Economia comerțului interior, Economia comerțului exterior, Merceologie, Chimie și Fizică, limbi străine (limbi romanice, limbi germanice, limba rusă) cu aproximativ 120 de cadre didactice, este amplasată în noua clădire din Calea Dorobanți și dispune de condiții favorabile desfășurării procesului instructiv: excelente amfiteatre, săli de seminarii și laboratoare.

● Studenții facultății pot frecventa biblioteca Academiei noastre — unitate de documentare științifică specializată — care are aproape 450.000 de volume, periodice, microfilme ce pot fi consultate în patru săli de lectură, în 17 biblioteci de catedre și 10 biblioteci de cămine studențești.

● De asemenea, studenții pot elabora lucrări prin care să-și dovedească capacitatea de analiză a unor fenomene, în cadrul cercurilor științifice studențești, sub îndrumarea unor cadre didactice cu experiență, pot participa — alături de ceilalți studenți ai altor facultăți — la activitatea cultural-artistică și sportivă ce se desfășoară în Academie și beneficiază — ca întregul tineret universitar — de asistență medicală gratuită, burse, cămine și cantine.

▶ Studenții anului I în laboratorul de mecanizarea evidenței contabile al Academiei de științe economice din București

Dragă redacție,

Se împlinește un an, sau aproape un an, de cînd prin intermediul unei colege mai mari, studentă, venită în vacanță, am făcut cunoștință cu revista „Viața studentescă”. Mai înțit, sincere să fim (eram în clasa a X-a), cele mai citite pagini au fost cele de ETC și Confidențele. Treptat însă am găsit și în restul revistei lucruri interesante și, de ce să n-o recunoaștem, chiar instructive, care ne-au atașat de ea (sintem și abonate).

Pagina de „Preuniversitaric”, al cărei conținut se adresează și nouă, adică tuturor celor ce doresc să devină studenți (și nu numai elevilor din clasa a XII-a, cum precizați în afiș) prezintă pentru noi, cu toate că sintem abia în clasa a XI-a, un interes crescînd datorită apropierii vertiginoase a zilei cînd va trebui să ne prezentăm la concursul de admitere într-o facultate sau alta.

De aceea am dori ca din numerele viitoare ale revistei să nu lipsească

● cîte prezentările de institute, facultăți și chiar secții, fiindcă: a) locuim într-un oraș în care nu există nici o instituție de învățămînt superior; b) după lecturarea broșurii „Admiterea în învățămîntul superior” cu greu ne putem face o imagine mai completă asupra vreunei facultăți.

● Sperăm, de asemenea, să-și mai găsească loc în pagina noastră problemele și temele date la trecutele concursuri de admitere la diferitele facultăți — și nu numai cele tehnice, cum a fost pînă acum — ca și acțiunile ce se întreprind în liceele din țară în legătură cu pregătirea pentru noul concurs de admitere.

● Și, intrucît avem greutăți nu

● numai în alegerea profesiei, ci și în privința stabilirii profilului facultății respective, adică o dată hotărîte pentru meseria de profesor de geografie — să zicem — rămîne să stabilim și cursurile cărui facultăți le vom urma — din cadrul unui institut de 3 ani sau de 4—5 ani, facem apel la dumneavoastră, rugîndu-vă să precizați diferența care există între un profesor provenit de la un institut pedagogic și un profesor absolvent al unei universități.

● Vă rugăm să luați în considerare cele de pînă acum și să ne ajutați.

Un grup de eleve ale Liceului nr. 1 Miercurea Ciuc

ADEVĂRUL DESPRE FEDERAȚIA DE FOTBAL

Am participat vinerea trecută, împreună cu alți trei ziaristi sportivi, la o ședință în care Biroul F.R.F. a încercat să discute cauzele concrete și adevărate care ne-au întunecat ziua de 1 octombrie.

Spun a încercat să discute pentru că, la drept vorbind, n-a avut cu cine discuta — autorii și vinovații pentru lamentabilele comportări din competițiile europene dovedind o crasă iresponsabilitate. Auziți și dumneavoastră „explicațiile” invocate de cluburi. **Rapid:** de vină ar fi ziaristii, care au lăudat echipa și aceasta și-a supraevaluat posibilitățile; **Răducanu și Dan,** care nu trebuiau incluși în formație pentru meciul de la București (? !); **oltenii,** pentru că nu i-au primit cu ospitalitate la Tg. Jiu. **U.T.A.:** s-a ajuns aici pentru că **Gornea are abateri,** pentru că **aparătorii s-au uluit** și pentru că **federația n-a ajutat echipa cu transferarea unor întărituri salutare** — **Jarlungă și Vlad (!)** „Dar, tovarăși, spuneau domnealor, cei de la Arad, echipa noastră are condiție fizică, spre sfârșitul meciului băieții zburdau pe teren!” La 8-0!!! În aceeași notă de iresponsabilitate au vorbit și salariații federației care s-au ocupat de îndrumarea și supravegherea pregătirii respectivelor echipe pentru importante confruntări internaționale în care erau angajate.

Orice om de bună credință și cât de cât responsabil pentru destinele atît de încercatului nostru fotbal își dă lesne seama că, în fața unor asemenea penibile încercări și bilbieli, n-ai ce discuta și Bi-

roul F.R.F. nu prea a discutat. A hotărît însă cîteva sancțiuni pe cît de usturătoare pe atît de binemeritate împotriva cluburilor. (În paranteză fie spus, ne-a mirat, totuși, că nici un salariat al federației, dintre cei care aveau răspunderi în privința sprijinirii echipelor noastre pentru a se pregăti în vederea competițiilor europene, nu a fost muștruluit sau sancționat. Semnalînd cu regret o asemenea omisiune însemnată, remarcăm totodată că, în general, la ședințele săptămînale ale Biroului F.R.F. iau cuvîntul, în problemele care solicită afirmarea unei poziții, numai membrii... nesalariați. Ceilalți tac chitic și se țin cu mîinile de scaun).

Eșuarea parțială a discuției despre trista zi de 1 octombrie a fotbalului nostru nu a împiedicat însă Biroul federal — poate chiar l-a stimulat — să spună verde în față, pentru a cunoaște și opinia publică, adevărul despre cadrul strîmt, lipsit de posibilități și aripi, în care este determinat să lucreze într-un domeniu pentru care atît de des e tras la răspundere, și pe orizontală și pe verticală, și de presă și de iubitorii fotbalului. Cuvîntul de închidere, cumpănit și profund realist, rostit de către președintele federației s-a impus prin luciditatea sa întregii asistențe.

S-a spus clar: valoarea mișcării noastre fotbalistice nu este nici aceea arătată de ultimele rezultate bune ale naționalei, dar nici aceea prezentată săptămîna trecută de către U.T.A. și Rapid. În primul caz beneficiem de cîteva talente native ieșite din comun la noi (aprope de discuțiile despre „generația spontanee”), în al doilea — despre lipsa totală de răspundere a unor jucători sau antrenori și dumezeu mai știe despre ce.

Totuși, soccerul nostru este de ani și ani de zile suferînd și unele înfrîngeri astronomice ne ajută să nu uităm acest dureros adevăr, pentru că se repetă ciclic: 3-9 la Frankfurt, 0-9 la Budapesta, 1-8 la Sofia (Dinamo cu T.D.N.A.), 0-6 la Madrid, 1-7 la Zürich, 0-6 la Budapesta, 0-8 la Varșovia. Ceea ce înseamnă că, în afara unor mărunte cauze speciale, scorurile catastrofale nu pot fi desprinse de starea generală a fotbalului românesc. Apare, firesc și necesar, o întrebare: acționează forul nostru de specialitate pentru a rezolva — treptat, dar definitiv — adevăratele probleme nevralgice ale fotbalului? Acționează sau — mai bine zis — așteaptă să i se dea posibilitate de acțiune. Pentru că, la ora actuală, dreptul de decizie asupra acțiunilor vitale pentru redresarea și progresul fotbalului revine exclusiv altui for — C.N.E.F.S. — a cărui conducere și ale cărui secții și organe teritoriale hotărîsc, aplică în practică și urmăresc măsurile importante. Și atunci, federația, lipsită de autonomie și putere, ce să facă? Să se adreseze cu jalbe la C.N.E.F.S. și s-a adresat, în

lulie verbal, la începutul lui septembrie în scris „Biroul F.R.F. supune atenției și aprobării C.N.E.F.S. următoarele măsuri, care nu acoperă decît a parte a domeniilor nerezolvate în fotbalul românesc”. Și urmau propuneri concrete și detaliate. 1. Adoptarea urgentă a măsurilor de îmbunătățire a sistemului de cointerese a jucătorilor și antrenorilor. 2. Acceptarea de către C.N.E.F.S. a amendamentelor federației la proiectul școlii de antrenori. 3. Stabilirea de către C.N.E.F.S. și Ministerul Învățămîntului, împreună cu F.R.F., a unui plan de dezvoltare a rețelei de licee cu program de educație fizică specializată în fotbal și a școlilor sportive cu secții de fotbal. 4. Acordarea autonomiei financiare. 5. Participarea directă a federației la elaborarea și aplicarea programului de investiții centralizate pentru fotbal. Revizuirea acestui program în decurs de o lună și orientarea lui către adevăratele nevoi ale fotbalului. 6. Revizuirea totală a sistemului de finanțare și a principiilor după care se desfășoară activitatea economico-financiară actuală. 7. Realizarea integrală a clubului de fotbal experimental F.C. Argeș. Iar, în încheiere: „Biroul F.R.F. solicită conducerei C.N.E.F.S. posibilitatea de a-i prezenta în cadrul organizat considerentele sale în legătură cu starea actuală a fotbalului românesc”.

„Toate acestea, deci, erau spuse în iulie și scrise la începutul lui septembrie. Am intrat în octombrie și jalba federației de fotbal mai zace încă în sertarele C.N.E.F.S. (neîntreprinzîndu-se, bineînțeles, nimic... în afara deschiderii în mare pripă a școlii de antrenori).

Fără de această situație, pe care trebuie s-o cunoască și iubitorii fotbalului, președintele federației a concluzionat: Federația nu înțelege să mai joace rol de tampon între nemulțumirile firești ale opiniei publice și ale presei (pentru rezultatele nesatisfăcătoare ale fotbalului) și, pe de altă parte, organele care au nu numai adevărata răspundere pentru această stare, dar și puterea și mijloacele s-o schimbe. Indiferent de rezultatul meciului cu Portugalia (pentru a cărui pregătire temeinică va face însă totul), Biroul federal condiționează rămînerea în fruntea fotbalului de realizarea aceluiaș minimum de măsuri asupra cărora așteaptă încă răspuns. S-a precizat „minimum”, deoarece în continuare trebuie aduse alte și mereu alte îmbunătățiri.

Acesta este adevărul despre Federația de fotbal. Un adevăr pe care Biroul federal l-a mai făcut cunoscut și cu alte prilejuri — dar se vede treaba că nu s-a auzit unde trebuie —, un adevăr la care semnatarul acestor rînduri pline de năduf subscrie nu numai cu răspunderea ziaristului pentru fiecare cuvînt încredințat tiparului, ci și în calitate de membru al Comitetului de conducere al Federației române de fotbal.

G. MITROI

● Aducem și pe această cale mulțumirile noastre antrenorilor echipei „Progresul” care, prin nefericita lor „inspirație” de a nu începe meciul cu trei dintre cei mai buni jucători — Beldeanu, Radu Ionescu și Matei — au contribuit din plin la

realizarea „nulului” cu studenții bucureșteni.

● Confrații noștri care se ocupă de rugby au început să rivalizeze cu unii croniciari și crainici de fotbal în materie de „simple și derutante coincidențe”. Dacă un crainic afirmă în urmă cu cîteva etape că n-a văzut cine a

transformat un penalti (?) și va comunica mai tîrziu (neavînd nici măcar cauza transmisiei de la etajul IX al unui zgîrie-nori), aflăm că în rezultatul derbi-ului de rugby Grivița Roșie — Dinamo (13-6) ultima încercare aparține lui Sabău (versiunea „Sportul”), în același timp lui Onușiu (versiunea „Scinteia tineretului”). Cine a fost autorul? Mister ca într-un film polițist...

● Opinii ale unui spectator la meciul Progresul — Sportul studentesc: „Progresul nu se descurcă în B. trebuie ajutat să intre în A!”

● Și fiindcă acest meci este oricum „evenimentul zilei”, menționăm și o interpretare „pecuniară”. Prețul unui bilet de meci a depășit cu mult prețul biletului la o întîlnire de aceeași categorie, disputată cu o zi înainte (Metalul — Dunărea

Giurgiu). Se justifică în trei variante:

1) Un spectacol în care îi poți vedea pe „căzuții din A”.
2) Fotbalul de duminică trebuie să coste mai mult.
3) Spectorii au avut condiții deosebite: au putut să stea în picioare sau pe iarbă, la alegere...

Pentru ca tot studentul să facă sport!

(Urmare din pagina 1)

catedrele de educație fizică, cadrele didactice au asigurat orelor de educație fizică și sport un conținut capabil să stimuleze interesul și participarea studenților, dacă s-a asigurat un cadru corespunzător desfășurării acestor activități.

După opinia mea, nu s-a făcut totul și încerc în materialul de față să pun în discuție unele aspecte legate de activitatea sportivă de masă în rîndul studenților.

În primul rînd, să ne referim la orele de educație fizică. Ce trebuie să urmărim prin aceste lecții cu masa nouă de studenți? (Pentru că, din păcate, la noi educația fizică se predă — curios — numai în primul an!) Să contribuim la îmbunătățirea pregătirii fizice generale dar, în același timp, după 4-6 ore de curs să-i oferim tînărului prilej de destindere și recreere!

Dar, în aceste lecții uneori se greșește neglijîndu-se aspectul atractiv, plăcut, insistîndu-se mult asupra tehnicității unor elemente, ca și cum am vrea să facem pe toți studenții atleți, baschetbaliști sau voleibaliști. Alteori, studenții sînt organizați în grupe de educație fizică pe ramuri de sport, după specializarea cadrului didactic, cu toate că la începutul anului ei solicitaseră alt sport; vrînd-nevrînd, un an întreg ei participă astfel la o disciplină care nu-i atrage.

De asemenea, nu trebuie să uităm că, deoarece este planificată o lecție pe săptămînă, aceasta e încărcată excesiv cu elemente dure, greu de executat — ceea ce provoacă febră musculară, pe care studenții o perpetuează de la o săptămînă la alta.

De aceea considerăm că, în actuala formă de organizare, cînd majoritatea grupelor de educație fizică sînt grupe de pregătire fizică generală, urmărirea tehnicității printr-o specializare îngustă nu poate da roade. Lecțiile predate trebuie să îmbine utilul cu plăcutul. Pentru studenți, introducerea în parter a lecțiilor a unor jocuri sportive cu reguli simple — nu mereu aceleași, a unor elemente din modernă, cu acompaniament muzical și altele, ar fi și atractiv, și plăcut, și util.

Să nu uităm că, după felul cum va aprecia și-l va interesa educația fizică în anul I, în aceeași măsură studentul va fi atras și în anii următori de activitatea sportivă!

Cît despre angrenarea studenților din anii mai mari în activitatea sportivă, ne-am obișnuit să însoțim cuvîntul angrenare de un sistem competițional și pentru a angrena organizăm diferite competiții. Nimic rău, dar cine cunoaște regulile jocului respectiv și l-a mai practicat vine, iar cine nu — pierde posibilitatea de a participa la o activitate sportivă organizată. Iar noi pe cel care a venit la competiții sportive o dată sau de două ori pe an îl raportăm în dările de seamă ca angrenat la activitatea organizată de educație fizică (fîrîndu-ne, de fapt, singuri căciula).

Afară de afișe care privesc competițiile sportive, nu se întîlnesc în facultăți apeluri care să te invite la inițiere într-o ramură sportivă, la destindere și recreere. De exemplu, pe lingă jocurile sportive, de mare popularitate se bucură astăzi în rîndul studenților judo-ul și culturismul. Momentan nu putem cuprinde mai mulți studenți la judo intrucît nu avem cadre didactice specializate. Neîfiind destul de receptivi la preferințele studenților, n-am organizat cursuri de inițiere în judo pentru cadrele didactice, ca să nu fim puși acum în situația de a refuza studenții, deoarece profesorul X nu poate cuprinde decît un mic număr de amatori ai acestui sport.

În legătură cu problema timpului cînd studenții anilor II-V să-și poată desfășura activitatea sportivă, de ce să nu se treacă în orele facultăților într-o jumătate de zi ore facultative de educație fizică și sport? Astfel s-ar respecta într-adevăr orele destinate exercițiului fizic și s-ar da posibilitatea planificării terenurilor și a cadrelor didactice care să asigure prin „permanentă” o desfășurare a acestei activități corespunzătoare.

Iar dacă un grup de studenți a venit la teren sau la sală e de datoria catedrelor să pună la dispoziția studenților materialele necesare. Însă, în ceea ce privește Universitatea București, de exemplu, nu găsești nimic afară doar de o minge dezumflată. Instrucțiunile în vigoare prevăd ca pentru 10% din nu-

Colectivul de redacție

Redactor șef: NICULAE STOIAN

Nicolae Dan Frontelată, Dragomir Haromnea, Gheorghe Mitroi (redactor șef adjuncț), Ion Novac, Eugen Patriche (secretar general de redacție), M. N. Rusu, Georgeta Ruță, Ion Segăresanu, Virgil Simion, Tudor Octavian.

Fotoreporter: Emil Cojocaru.

Prezentarea grafică: Tiberiu Petrescu.

Prezentarea tehnică: Ion Balșure